

შპს „მაგთიკომი“

2019 წლის კონსოლიდირებული
ფინანსური ანგარიშგება

სარჩევი

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა	3
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	6
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	7
კაპიტალში ცვლილების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	8
ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	9
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	10

შპს „KPMG საქართველო“
ჯი ემ თი პლაზა
მე-5 სართული, თავისუფლების მოედანი №4
თბილისი, საქართველო 0105
ტელეფონი: +995 322 93 5713
ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

შპს „მაგთიკომის“ აქციონერებს

დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ შპს „მაგთიკომის“ (შემდგომში „კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოგების ან ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას, კაპიტალში ცვლილებებისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას ამავე თარიღებით დასრულებული წლისთვის, ასევე სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვასა და სხვა ახსნითი ხასიათის ინფორმაციის შემცველ განმარტებით შენიშვნებს.

ჩვენი აზრით, თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, ასევე მოცემული თარიღით დასრულებული წლისთვის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებულ ფულადი სახსრების მოძრაობას.

დასკვნის საფუძველი

ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. ხსენებული სტანდარტების საფუძველზე ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში „აუდიტორთა პასუხისმგებლობები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ („დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების“ ჩათვლით) შესაბამისად და აგრეთვე ფინანსური ანგარიშგების საქართველოში აუდიტთან დაკავშირებული ეთიკის ნორმების თანახმად, ჩვენ ვართ ჯგუფისგან დამოუკიდებლები და ასევე ვართ შესაბამისობაში „ეთიკის საერთაშორისო კოდექსის“ სხვა ეთიკურ პასუხისმგებლობებთან. ჩვენ მიგვაჩნია, რომ აუდიტის მსვლელობისას ჩვენ მიერ მოპოვებული მტკიცებულებები წარმოადგენს აუდიტორული დასკვნისთვის საკმარის და მართებულ საფუძველს.

მმართველობითი ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს „მმართველობით ანგარიშზე“. ეს უკანასკნელი ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება წინამდებარე აუდიტორთა დასკვნის გაცემის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი დასკვნა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშს და ჩვენ არანაირი ფორმით არ გავცემთ მასთან დაკავშირებულ დასკვნას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს მმართველობითი ანგარიშის გაცნობას მას შემდეგ, რაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება და განსაზღვრას, შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიში კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებულ ცოდნას ყველა არსებით ასპექტში, ან რაიმე სახით არის თუ არა ხსენებული დოკუმენტი არსებითად დამახინჯებული.

მას შემდეგ, რაც ჩვენ გავცნობით მმართველობით ანგარიშს, ჩვენ სხვა ინფორმაციასთან დაკავშირებით ვასკვნი:

- შეესაბამება თუ არა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას და მოიცავს თუ არა ის არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს თუ არა ყველა ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება „საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

ხელმძღვანელობის და მმართველობაზე უფლებამოსილ პირთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად მომზადებასა და კეთილსინდისიერად წარდგენაზე და ისეთი შიდა კონტროლის სისტემის შექმნაზე, რომელიც, მათი თვალსაზრისით, უზრუნველყოფს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებულ არსებით უზუსტობებს.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს ჯგუფის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ და მოახდინოს მსგავსი შეფასების წარდგენა მანამ, სანამ ხელმძღვანელობას არ გაუჩნდება სურვილი მოახდინოს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან შეწყვიტოს მუშაობა, ან არ ექნება რაიმე სხვა რეალური ალტერნატივა, გარდა ზემოთ განსაზღვრული მოქმედებებისა.

მმართველობაზე უფლებამოსილი პირები პასუხისმგებელნი არიან ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია მივიღოთ გონივრული რწმუნება შეიცავს თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შეცდომის ან თაღლითობის შედეგად გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ აუდიტორთა დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნებულების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას. თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად წარმოშობილი უზუსტობები შესაძლებელია მოიაზრებოდნენ არსებითად, თუ ცალკე ან ერთობლივად შეუძლიათ გავლენა იქონიონ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის მსვლელობისას, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ამასთან ჩვენ:

- ვახდენთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკების იდენტიფიცირებას და მათ შეფასებას, ამ რისკების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დაგეგმვას და განხორციელებას და ისეთი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვებას, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობების არ გამოვლენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს უკანონო ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, განზრახ უმოქმედობას, ფაქტების დამახინჯებას ან შიდა კონტროლის მექანიზმების უგულვებელყოფას.
- ვახდენთ აუდიტის შესაბამისი შიდა კონტროლის მექანიზმების გააზრებას ვითარების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დასაგეგმად და არა ჯგუფის შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობის შესახებ აზრის გამოსახატავად.

- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების შესაბამისობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების მიზანშეწონილობას.
 - გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვქვეშ დააყენოს ჯგუფის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღება უნდა გავამახვილოთ შესაბამის ინფორმაციაზე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, ან, თუ შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნა არაადეკვატური იქნება, შევცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა, შესაძლოა გავლენა იქონიოს ჯგუფის უნარზე განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ.
 - ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების სრულად წარდგენას, მის სტრუქტურას და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.
 - ვიღებთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის შიგნით არსებული საწარმოების ან ბიზნეს საქმიანობების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ აზრის გამოხატვის მიზნით. ჩვენ პასუხისმგებელი ვართ ჯგუფის აუდიტის ხელმძღვანელობასა და წარმართვაზე. ჩვენ ერთპიროვნულად ვაგებთ პასუხს ჩვენს აუდიტორულ დასკვნაზე.
- სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს გავუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის ჩვენს მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა გაიცა, არის:

ირინა გევორგიანი

შპს „KPMG Georgia“
თბილისი, საქართველო
13 აპრილი 2020 წელი

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2019 '000 აშშ დოლარი	31 დეკემბერი 2018 '000 აშშ დოლარი*
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	12	191,673	197,192
არამატერიალური აქტივები და გუდვილი	13	92,580	103,823
აქტივების გამოყენების უფლება	5	13,924	-
ავანსები ძირითადი საშუალებებისთვის		432	528
ავანსები IRU ხელშეკრულებების ფარგლებში		3,442	3,814
სულ გრძელვადიანი აქტივები		302,051	305,357
მიმდინარე აქტივები			
მარაგები	14	1,522	2,022
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	15	11,300	5,516
ავანსები მიმდინარე აქტივებისთვის		1,615	2,484
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	16	11,860	13,246
სულ მიმდინარე აქტივები		26,297	23,268
სულ აქტივები		328,348	328,625
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი	17		
საწესდებო კაპიტალი		5,000	5,000
დამატებით გადახდილი კაპიტალი		2,503	2,503
უცხოურ ვალუტაში გადაყვანის რეზერვი		(126,180)	(110,774)
გაუნაწილებელი მოგება		378,537	335,159
სულ კაპიტალი		259,860	231,888
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულება	5	18,992	-
სესხები და კრედიტები	19	-	19,525
IRU ხელშეკრულებების ფარგლებში მიღებული ავანსები	6	5,440	6,115
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		24,432	25,640
მიმდინარე ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულება	5	7,737	-
სესხები და კრედიტები	19	-	30,768
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	20	25,603	28,729
IRU ხელშეკრულებების ფარგლებში მიღებული ავანსები	6	1,108	1,185
კლიენტთა დეპოზიტები და გადავადებული შემოსავალი	6	9,608	10,415
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		44,056	71,097
სულ ვალდებულებები		68,488	96,737
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		328,348	328,625

*ჯგუფმა თავდაპირველად ფასს 16 “იჯარა“ 2019 წლის 1 იანვრიდან გამოიყენა. გადასვლის შერჩეული მეთოდის შედეგად, შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული, იხილეთ შენიშვნა 5.

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს და მოცემულია 10 - 55 გვერდებზე.

		2019	2018
	შენიშვნა	'000 აშშ დოლარი	'000 აშშ დოლარი*
შემოსავალი	6	167,175	180,018
გაყიდვების თვითღირებულება	7	(86,141)	(110,055)
მთლიანი მოგება		81,034	69,963
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების გაუფასურება	12	(214)	(968)
გაუფასურების ზარალის აღდგენა/(გაუფასურების ზარალი) სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე	21	1,951	(2,733)
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული ზარალი		(1,158)	(720)
გაყიდვებთან დაკავშირებული, საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	8	(10,971)	(11,569)
სხვა წმინდა ხარჯები		(1,242)	(684)
საოპერაციო საქმიანობების შედეგები		69,400	53,289
ფინანსური შემოსავალი	10	8,982	16,007
ფინანსური ხარჯი	10	(17,618)	(23,128)
წმინდა ფინანსური ხარჯი		(8,636)	(7,121)
მოგება დაბეგვრამდე		60,764	46,168
მოგების გადასახადის ხარჯი	11	-	-
წლის მოგება		60,764	46,168
სხვა სრული (ზარალი)/შემოსავალი			
მუხლები, რომლებიც არასოდეს იქნება რეკლასიფიცირებული მოგება ან ზარალის ანგარიშგებაში			
უცხოურ ვალუტაში გადაყვანით გამოწვეული სხვაობა		(15,406)	(8,775)
წლის სხვა სრული ზარალი		(15,406)	(8,775)
წლის სრული შემოსავალი		45,358	37,393

*ჯგუფმა თავდაპირველად ფასს 16 “იჯარა“ 2019 წლის 1 იანვრიდან გამოიყენა. გადასვლის შერჩეული მეთოდის შედეგად, შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული, იხილეთ შენიშვნა 5.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2020 წლის 13 აპრილს და ხელმოწერილია, მათი სახელით, შემდეგი პირების მიერ

ნათია კახიძე
გენერალური დირექტორის პირველი
მოადგილე

დავით დონაძე
ფინანსური დირექტორი

		2019	2018
	შენიშვნა	'000 აშშ დოლარი	'000 აშშ დოლარი*
შემოსავალი	6	167,175	180,018
გაყიდვების თვითღირებულება	7	(86,141)	(110,055)
მთლიანი მოგება		81,034	69,963
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების გაუფასურება	12	(214)	(968)
გაუფასურების ზარალის აღდგენა/(გაუფასურების ზარალი) სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე	21	1,951	(2,733)
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული ზარალი		(1,158)	(720)
გაყიდვებთან დაკავშირებული, საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	8	(10,971)	(11,569)
სხვა წმინდა ხარჯები		(1,242)	(684)
საოპერაციო საქმიანობების შედეგები		69,400	53,289
ფინანსური შემოსავალი	10	8,982	16,007
ფინანსური ხარჯი	10	(17,618)	(23,128)
წმინდა ფინანსური ხარჯი		(8,636)	(7,121)
მოგება დაბეგრამდე		60,764	46,168
მოგების გადასახადის ხარჯი	11	-	-
წლის მოგება		60,764	46,168
სხვა სრული (ზარალი)/შემოსავალი			
მუხლები, რომლებიც არასოდეს იქნება რეკლასიფიცირებული მოგება ან ზარალის ანგარიშგებაში			
უცხოურ ვალუტაში გადაყვანით გამოწვეული სხვაობა		(15,406)	(8,775)
წლის სხვა სრული ზარალი		(15,406)	(8,775)
წლის სრული შემოსავალი		45,358	37,393

*ჯგუფმა თავდაპირველად ფასს 16 “იჯარა“ 2019 წლის 1 იანვრიდან გამოიყენა. გადასვლის შერჩეული მეთოდის შედეგად, შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული, იხილეთ შენიშვნა 5.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2020 წლის 13 აპრილს და ხელმოწერილია, მათი სახელით, შემდეგი პირების მიერ

ნათია კახიძე
გენერალური დირექტორის პირველი
მოადგილე

დავით დონაძე
ფინანსური დირექტორი

მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს და მოცემულია 10 - 55 გვერდებზე.

შპს „მაგთიკომი“
2019 წლის კაპიტალში ცვლილების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

'000 აშშ დოლარი	საწესდებო კაპიტალი	დამატებით გადახდილი კაპიტალი	უცხოურ ვალუტაში გადაყვანის რეზერვი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	5,000	2,503	(101,999)	288,991	194,495
სულ წლის სრული შემოსავალი					
მოგება წლის განმავლობაში	-	-	-	46,168	46,168
სხვა სრული შემოსავალი					
უცხოურ ვალუტაში გადაყვანით გამოწვეული სხვაობები	-	-	(8,775)	-	(8,775)
სულ წლის სრული შემოსავალი	-	-	(8,775)	46,168	37,393
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს*	5,000	2,503	(110,774)	335,159	231,888
 კორექტირება ფასს 16-ის თავდაპირველ გამოყენებაზე (შენიშვნა 5)	-	-	-	(16,333)	(16,333)
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	5,000	2,503	(110,774)	318,826	215,555
სულ წლის სრული შემოსავალი					
წლის მოგება	-	-	-	60,764	60,764
სხვა სრული შემოსავალი					
უცხოურ ვალუტაში გადაყვანით გამოწვეული სხვაობები	-	-	(15,406)	-	(15,406)
სულ წლის სრული შემოსავალი	-	-	(15,406)	60,764	45,358
ოპერაციები კომპანიის მესაკუთრეებთან					
დივიდენდები	-	-	-	(1,053)	(1,053)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	5,000	2,503	(126,180)	378,537	259,860

*ჯგუფმა თავდაპირველად ფასს 16 “იჯარა“ 2019 წლის 1 იანვრიდან გამოიყენა. გადასვლის შერჩეული მეთოდის შედეგად, შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული, იხილეთ შენიშვნა 5.

კაპიტალში ცვლილების კონსოლიდირებული ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს და მოცემულია 10 - 55 გვერდებზე.

	2019 '000 აშშ დოლარი	2018 '000 აშშ დოლარი*
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		
მოგება დაბეგვრამდე	60,764	46,168
<i>კორექტირებები:</i>		
ცვეთა და ამორტიზაცია	38,460	39,710
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების გაუფასურება	214	968
სხვა არაფულადი ერთეულები	2,263	147
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული ზარალი	1,158	720
გაუფასურების ზარალის აღდგენა/(გაუფასურების ზარალი)		
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე	(1,951)	2,733
წმინდა ფინანსური ხარჯები	8,636	7,121
	109,544	97,567
<i>ცვლილებები:</i>		
მარაგებში	107	237
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში	(2,783)	(803)
მიმდინარე აქტივებისთვის გადახდილ ავანსებში	(12)	(235)
IRU ხელშეკრულებებისთვის გადახდილ ავანსებში და IRU		
ხელშეკრულებების ფარგლებში მიღებულ ავანსებში	(990)	571
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში	(6,391)	(99)
მომხმარებელთა დეპოზიტებსა და გადავადებულ შემოსავლებში	(115)	1,951
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები მოგების გადასახადის და პროცენტის გადახდამდე	99,360	99,189
გადახდილი პროცენტი	(4,236)	(4,711)
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან	95,124	94,478
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		
ძირითადი საშუალებების შეძენა	(40,106)	(46,401)
ამონაგები ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან	43	26
არამატერიალური აქტივების შეძენა	(992)	(837)
მიღებული პროცენტი	331	248
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები	(40,724)	(46,964)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან		
სესხის ძირი თანხის გადახდა	(48,450)	(40,000)
საიჯარო ვალდებულების გადახდა	(5,291)	-
გადახდილი დივიდენდები	(1,053)	-
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები	(54,794)	(40,000)
წმინდა მატება/(კლება) ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში	(394)	7,514
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	13,246	5,390
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე	(992)	342
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს (შენიშვნა 16)	11,860	13,246

*ჯგუფმა თავდაპირველად ფასს 16 “იჯარა“ 2019 წლის 1 იანვრიდან გამოიყენა. გადასვლის შერჩეული მეთოდის შედეგად, შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული, იხილეთ შენიშვნა 5.

ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს და მოცემულია 10 - 55 გვერდებზე.

1. ზოგადი ინფორმაცია

(a) საქართველოს ბიზნეს გარემო

ჯგუფის საქმიანობა ხორციელდება საქართველოში, შესაბამისად მასზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური ფაქტორები და ფინანსური ბაზრები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თვისებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი ნორმები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა ისინი იყენებენ განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს და განიცდიან ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოადგენს. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას ჯგუფის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან.

(b) ორგანიზაცია და ოპერაციები

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს შპს „მაგთიკომის“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსურ ანგარიშგებას და მისი შვილობილი კომპანიის შესახებ ინფორმაცია მოცემულია 22-ე შენიშვნაში (ერთად მოხსენიებული როგორც „ჯგუფი“ და ცალკე „ჯგუფის საწარმოები“).

კომპანია წარმოადგენს შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებას „მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონის“ შესაბამისად და მისი რეგისტრაციის ნომერია: 5/4-385.

შპს „მაგთიკომი“ დაფუძნდა 1996 წლის 12 თებერვალს და კომერციული საქმიანობა 1997 წლის 22 სექტემბერს დაიწყო. კომპანიის რეგისტრირებული ოფისი მდებარეობს შემდეგ მისამართზე: საქართველო, თბილისი 0186, პოლიტკოვსკაის ქ. №7.

შპს „მაგთიკომის“ ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს მობილური უკაბელო, ფიქსირებული უკაბელო („მაგთიფიქსი“) და ფიქსირებული საკაბელო სატელეფონო ქსელებისა და სატელიტური DTH (direct-to-home - პირდაპირ სახლში) ტელევიზიის („მაგთისატი“) ფლობა და ოპერირება საქართველოში. 2016 წლის 1 აგვისტოს კომპანიამ შეიძინა საცალო ინტერნეტ ბიზნესი შპს „კავკასუს ონლაინ“-საგან და მას შემდეგ კორპორატიულ და ინდივიდუალურ კლიენტებს ასევე სთავაზობს ინტერნეტისა და ინტერნეტ-ტელევიზიის (IPTV) მომსახურებას საქართველოში.

2016 წლის 21 ნოემბერს შპს „მაგთიკომმა“ შეიძინა შპს „დელტა კომმის“ 100%-იანი წილი. შპს „დელტა კომმის“ ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს კომპიუტერებისა და სატელეკომუნიკაციო მოწყობილობების იმპორტი და გადაყიდვა, მისი ინფრასტრუქტურიდან კონკრეტულ გაუნათებელ ოპტიკურ-ბოჭკოვან კაბელებზე წვდომის უზრუნველყოფა და ინტერნეტ მომსახურების გაწევა საქართველოს გარკვეულ რეგიონებში.

ჯგუფის მესაკუთრეები არიან International Telcell Cellular, LLC, ამერიკის შეერთებულ შტატებში რეგისტრირებული კომპანია („International TC LLC“), რომელიც ფლობს ჯგუფის 51%-ს და Telcell Wireless LLC, ამერიკის შეერთებულ შტატებში რეგისტრირებული კომპანია („Telcell Wireless“), რომელიც ჯგუფში 49%-იან წილს ფლობს. ჯგუფის საბოლოო მშობელი კომპანიაა International TC LLC, ხოლო ჯგუფის საბოლოო მკონტროლებელ მხარეს წარმოადგენს ფიზიკური პირი - დოქტორი გიორგი ჯოხთაბერიძე. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან აღწერილია 25-ე შენიშვნაში.

2. მომზადების საფუძველი

(a) შესაბამისობა

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან („ფასს“) სრულ შესაბამისობაში.

ეს არის ჯგუფის პირველი წლიური კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება სადაც გამოყენებულია ფასს 16 „იჯარები“. ცვლილებები მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკებში აღწერილია მე-5-ე შენიშვნაში.

3. სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა

საქართველოს ეროვნულ ვალუტას ლარი წარმოადგენს, რომელიც კომპანიის და მისი შვილობილი კომპანიის სამუშაო ვალუტაა.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია აშშ დოლარში, რადგან ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამ ვალუტაში კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა უფრო მნიშვნელოვანია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებისათვის. ფინანსური მდგომარეობის ყველა ანგარიშგებაში აქტივები და ვალდებულებები კონვერტირდება ლარიდან აშშ დოლარში ფინანსური მდგომარეობის წარდგენის დღისათვის მოქმედი ვალუტის გაცვლითი კურსით. საწესდებო კაპიტალი, დამატებით გადახდილი კაპიტალი და გაუნაწილებელი მოგება ლარიდან აშშ დოლარში ისტორიული გაცვლითი კურსის გამოყენებით კონვერტირდება. მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ყველა ანგარიშგებაში შემოსავალი და ხარჯი კონვერტირდება ლარიდან აშშ დოლარში, ოპერაციის თარიღისთვის არსებულ გაცვლით კურსთან მიახლოებული გაცვლითი კურსის გამოყენებით.

უცხოურ ვალუტაში გადაყვანით გამოწვეული სხვაობები აღირიცხება სხვა სრულ შემოსავალში და აისახება უცხოურ ვალუტაში გადაყვანის რეზერვში. ოპერაციის მიზნებისთვის გამოიყენება შემდეგი გაცვლითი კურსები:

– 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1 აშშ დოლარი - 2.8677 ლარი
– 2019 წლის საშუალო გაცვლითი კურსი	1 აშშ დოლარი - 2.8192 ლარი
– 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1 აშშ დოლარი - 2.6766 ლარი
– 2018 წლის საშუალო გაცვლითი კურსი	1 აშშ დოლარი - 2.5345 ლარი

საქართველოს გარეთ ლარი არ არის ხშირად კონვერტირებადი ვალუტა, შესაბამისად ლარის აშშ დოლარში კონვერტირება არ უნდა იქნას აღქმული, რომ ლარში დენომინირებული თანხა იყოს, შესაძლოა იყოს ან მომავალში იქნება კონვერტირებული აშშ დოლარში წარმოდგენილი გაცვლითი კურსით, ან ნებისმიერი სხვა გაცვლითი კურსით.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ნებისმიერი ფინანსური ინფორმაცია წარმოდგენილია აშშ დოლარში და დამრგვალებულია უახლოეს ათასეულამდე.

4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება

ფასს-თან შესაბამისი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება, ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს მსჯელობებს, შეფასებებს და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ სააღრიცხვო პოლიტიკაზე და წარმოდგენილი აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების ოდენობაზე. ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისგან.

სააღრიცხვო შეფასებების და ძირითადი დაშვებების გადახედვა მუდმივად ხორციელდება. სააღრიცხვო შეფასებების გადახედვის შედეგად გამოწვეული ცვლილებები, აღიარდება იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მათი გადახედვა და ნებისმიერ შემდგომ პერიოდში, რომელზედაც მათ ექნებათ გავლენა.

ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკაში გამოყენებული კრიტიკული მსჯელობების შესახებ, რომელთაც აქვთ ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე, აღწერილია შემდეგ შენიშვნებში:

- შენიშვნა 5 – ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკებში: მოიჯარეს აღრიცხვა ფასს 16-ის ფარგლებში;
- შენიშვნა 6 (b) – ფასს 15-ის ფარგლებში, IRU ხელშეკრულებების ფარგლებში მიღებულ ავანსებზე მნიშვნელოვანი ფინანსური კომპონენტის განსაზღვრა;
- შენიშვნა 13 (a) – რადიოსიხშირული სპექტრის ლიცენზიის F10-ის გახანგრძლივება;
- შენიშვნა 13 (b) – მოდიფიცირებული რადიოსიხშირული სპექტრის ლიცენზიების შეძენა;
- შენიშვნა 27 (i) (iii) – ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადები.

ინფორმაცია იმ დაშვებებსა და შეფასებებთან დაკავშირებული გაურკვევლობების შესახებ, რომლებიც მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში არსებითი ცვლილების მნიშვნელოვანი რისკის წინაშე დგანან, მოცემულია შემდეგ შენიშვნებში:

- შენიშვნა 13 (c) – გუდვილის შემცველი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის შეფასება გაუფასურებაზე.

სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

ჯგუფის რამდენიმე სააღრიცხვო პოლიტიკა და ინფორმაცია საჭიროებს ფინანსური და არაფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრას. სამართლიანი ღირებულებები განისაზღვრა განმარტებითი შენიშვნების და შეფასების მიზნით. სამართლიანი ღირებულება დაჯგუფებულია სხვადასხვა დონეების მიხედვით, სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში იმ მონაცემების საფუძველზე, რომლებიც გამოყენებულია შეფასების მეთოდოლოგიაში შემდეგი სახით.

სამართლიანი ღირებულება დაჯგუფებულია სხვადასხვა დონეების მიხედვით, სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში იმ მონაცემების საფუძველზე, რომლებიც გამოყენებულია შეფასების მეთოდოლოგიაში შემდეგი სახით:

- *დონე 1:* კოტირებული საბაზრო ფასი (დაუკორექტირებელი) აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის.
- *დონე 2:* შემაჯალი მონაცემები გარდა იმისა, რაც შესულია პირველ დონეში და რომლებიც ხელმისაწვდომია აქტივისა და ვალდებულებისთვის, როგორც პირდაპირ (მაგ. ფასები), ასევე ირიბად (მაგ. ფასებისგან წარმოებული).
- *დონე 3:* მონაცემები აქტივისა და ვალდებულებისთვის, რომლებიც არ ეფუძნება დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (არადაკვირვებადი მონაცემები).

იმ შემთხვევაში, როდესაც აქტივისა ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული მონაცემების დაჯგუფება შესაძლოა სამართლიანი ღირებულების სხვადასხვა დონეებში, მაშინ სამართლიანი ღირებულების შეფასების დაჯგუფება ხდება მთლიანობაში, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის იმავე დონეში, რომელშიც ყველაზე დაბალი დონის მონაცემებია, რაც მნიშვნელოვანია მთლიანი შეფასებისთვის.

სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გაკეთებული დაშვებების შესახებ დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია შემდეგ შენიშვნაში:

– შენიშვნა 21 (a) – ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებები.

5. ცვლილებები მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკებში

გარდა ქვემოთ მოცემული ცვლილებებისა, ჯგუფი თანმიმდევრულად იყენებდა სააღრიცხვო პოლიტიკებს წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდთან მიმართებაში.

ფასს 16

ჯგუფმა ფასს 16 თავდაპირველად 2019 წლის 1 იანვრიდან გამოიყენა. ფასს 16-ს შემოაქვს ერთიანი, საბალანსო იჯარების აღრიცხვის მოდელი მოიჯარეებისთვის. შედეგად, ჯგუფი როგორც მოიჯარე აღიარებს აქტივების გამოყენების უფლებას, რაც ასახავს მის უფლებას გამოიყენოს აღნიშნული აქტივები და საიჯარო ვალდებულებებს, რაც ასახავს მის ვალდებულებას განახორციელოს საიჯარო გადახდები. მეიჯარეს ანგარიშგება რჩება მსგავსი ადრე გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკებისა.

ჯგუფმა გამოიყენა ფასს 16 მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომადა აქტივების გამოყენების უფლება შეაფასა საიჯარო ვალდებულების ტოლი ოდენობით (კორექტირებული ავანსებით და დარიცხვებით). შესაბამისად, 2018 წლისთვის წარმოდგენილი შესადარისი ინფორმაცია არ ყოფილა გადაანგარიშებული - ანუ წარმოდგენილია ადრე აღრიცხულის შესაბამისად, ბასს 17-ის და დაკავშირებული ინტერპრეტაციების ფარგლებში. სააღრიცხვო პოლიტიკების ცვლილებების დეტალები განმარტებულია ქვემოთ. დამატებით, ფასს 16-ის შენიშვნების მოთხოვნები ზოგადად არ ყოფილა გამოყენებული შესადარის ინფორმაციაზე.

(a) იჯარის განმარტება

ადრე, ჯგუფი ხელშეკრულების დადებისას განსაზღვრავდა იყო თუ არა ან შეიცავდა თუ არა გარიგება იჯარას ბასს 17 *იჯარების* და ფასიკ 4 *როგორ განვსაზღვროთ შეიცავს თუ არა გარიგება იჯარას* - ფარგლებში. ჯგუფი ამჟამად აფასებს არის თუ არა ან შეიცავს თუ არა ხელშეკრულება იჯარას ახალი განმარტების მიხედვით. ფასს 16-ის ფარგლებში, ხელშეკრულება არის ან შეიცავს იჯარას თუ ხელშეკრულება გადასცემს გარკვეული აქტივის გამოყენების უფლებას გარკვეული პერიოდით, ანაზღაურების სანაცვლოდ.

ფასს 16-ზე გადასვლისას, ჯგუფმა გარიგებების იჯარებად კლასიფიკაციისთვის პრაქტიკული მიზანშეწონილობის მეთოდის/პრინციპის გამოყენება აირჩია. ჯგუფმა ფასს 16 მხოლოდ ადრე იჯარებად კლასიფიცირებულ ხელშეკრულებებთან მიმართებაში გამოიყენა. ხელშეკრულებები, რომლებიც არ იყო კლასიფიცირებული იჯარებად ბასს 17-ის და ფასიკ 4-ის ფარგლებში, არ მომხდარა მათი შეფასება ფასს 16-ის მიხედვით იჯარის ახალი განმარტების შესაბამისობაზე. მამსადამე, იჯარის განმარტება ფასს 16-ის ფარგლებში გამოყენებულ იქნა მხოლოდ 2019 წლის 1 იანვრის შემდეგ დადებულ ან შეცვლილ ხელშეკრულებებზე.

(b) როგორც მოიჯარე

ჯგუფის საიჯარო ხელშეკრულებები, ძირითადად, ჯგუფის სატელეკომუნიკაციო აღჭურვილობის განთავსებასთან და თანამგზავრზე ტრანსპონდერების იჯარასთან დაკავშირებული, სხვადასხვა ობიექტების იჯარას უკავშირდება (მაგ. მიწის ნაკვეთები, სახურავის ზედაპირი, სივრცე შენობებში, და ა.შ.).

როგორც მოიჯარე, ჯგუფი ადრე იჯარებს საოპერაციო იჯარების სახით აკლასიფიცირებდა, მისი შეფასების მიხედვით, გადასცემდა თუ არა იჯარა მფლობელობის არსებითად ყველა რისკსა და ანაზღაურებას. ფასს 16-ის ფარგლებში, ჯგუფი, იჯარების უმეტესობისთვის აღიარებს აქტივების გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებებს - ანუ აღნიშნული იჯარები არის საბალანსო.

ორივე, აქტივების გამოყენების უფლება და ასევე დაკავშირებული საიჯარო ვალდებულებები ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში წარმოდგენილია ცალკე ერთეულების სახით.

იჯარების ხანდაზმულობის ანალიზი განმარტებულია 21(b)(iii) შენიშვნაში.

(i) საოპერაციო იჯარებად კლასიფიცირებული იჯარები ბასს 17-ის ფარგლებში

ადრე, ჯგუფი იჯარებს, ბასს 17-ის ფარგლებში, საოპერაციო იჯარებად აკლასიფიცირებდა. ჯგუფი ირჩევს ამ მიდგომის შენარჩუნებას მოკლევადიანი იჯარებისთვის და ფასს 16-ის მიხედვით აღიარებს აქტივების გამოყენების უფლებას და შესაბამის საიჯარო ვალდებულებას ხელშეკრულების ვადით ან ბუნებით გრძელვადიანი ხელშეკრულებებისთვის. რადგან ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას ეფექტური საიჯარო პირობების განსაზღვრისთვის, ფასს 16-ის მიზნებისთვის გამოყენებული საიჯარო პირობები შეიძლება განსხვავდებოდეს სახელშეკრულებო მინიმალური საიჯარო პერიოდებისგან.

აღნიშნული იჯარებისთვის, ფასს 16-ზე გადასვლისას, საიჯარო ვალდებულებები შეფასდა დარჩენილი საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით, დისკონტირებული ჯგუფის 2019 წლის 1 იანვარს არსებული ნაზარდი სასესხო განაკვეთით. აქტივების გამოყენების უფლება ფასდება საიჯარო ვალდებულების ტოლი ოდენობით, კორექტირებული ნებისმიერი წინასწარ გადახდილი ან დარიცხული საიჯარო გადახდების ოდენობით.

ჯგუფმა, ფასს 16-ის გამოყენებისას, ადრე ბასს 17-ის ფარგლებში საოპერაციო იჯარებად კლასიფიცირებულ იჯარებზე შემდეგი პრაქტიკული მიზანშეწონილობა გამოიყენა: ჯგუფმა აირჩია მიენდოს საკუთარ შეფასებას იმისა, არის თუ არა იჯარები კაბალური, თავდაპირველი გამოყენების თარიღამდე ბასს 37-ის „ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“ გამოყენებით, როგორც გაუფასურების მიმოხილვის ჩატარების ალტერნატივა.

(c) გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

(i) გავლენა გადასვლისას

ფასს 16-ზე გადასვლისას, ჯგუფმა საიჯარო ვალდებულების ტოლი ოდენობით აღიარა დამატებითი აქტივების გამოყენების უფლება.

თავდაპირველი გამოყენების თარიღამდე, ტრანსპონდერების საიჯარო ხელშეკრულებების კაბალურ ხელშეკრულებებად შეფასების გათვალისწინებით, ჯგუფმა, თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის დააკორექტირა აქტივების გამოყენების უფლება კაბალური იჯარებისთვის გაკეთებული და ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში თავდაპირველი

გამოყენების თარიღამდე აღიარებული ანარიცხის ოდენობით. 2019 წლის 1 იანვარს, ჯგუფმა 16,333 ათასი აშშ დოლარით დააკორექტირა იჯარით აღებულ ტრანსპონდერებზე მიკუთვნებადი აქტივების გამოყენების უფლება. ანარიცხის ოდენობა აღიარდა გაუნაწილებელ მოგებაში გადასვლის თარიღისთვის. გავლენა გადასვლისას შეჯამებულია ქვემოთ.

'000 აშშ დოლარი	1 იანვარი 2019
აქტივების გამოყენების უფლება, წმინდა	16,333
საიჯარო ვალდებულებები	(32,666)
გაუნაწილებელი მოგება (დამამძიმებელი ხელშეკრულების ანარიცხი)	16,333

საოპერაციო იჯარებად კლასიფიცირებული იჯარებისთვის საიჯარო ვალდებულებების შეფასებისას, ჯგუფმა განახორციელა საიჯარო გადახდების დისკონტირება მისი 2019 წლის 1 იანვარს არსებული, ნაზარდი სასესხო განაკვეთის გამოყენებით. გამოყენებული საშუალო შეწონილი განაკვეთი არის 10.9% და 7.8% ლარში და აშშ დოლარში დენომინირებული იჯარებისთვის, შესაბამისად.

(ii) წლიური გავლენა

ფასს 16-ის გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის, არის შემდეგი:

'000 აშშ დოლარი	ტერიტორიის იჯარა მოხილური კომუნიკაციებისთვის	ტრანსპონდერი	სულ
აქტივების გამოყენების უფლება			
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 1 იანვარს	16,333	-	16,333
ახალი იჯარები	214	-	214
ცვეთის დარიცხვა	(1,557)	-	(1,557)
უცხოურ ვალუტაში გადაყვანის რეზერვი, მთლიანი საბალანსო ღირებულება	(1,092)	-	(1,092)
უცხოურ ვალუტაში გადაყვანის რეზერვი, დაგროვილი ცვეთა	26	-	26
მთლიანი ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	15,455	-	15,455
დაგროვილი ცვეთა			
2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	(1,531)	-	(1,531)
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	13,924	-	13,924
საიჯარო ვალდებულება			
საიჯარო ვალდებულება 2019 წლის 1 იანვარს	(16,333)	(16,333)	(32,666)
ახალი იჯარები	(214)	-	(214)
პროცენტის დარიცხვა	(1,535)	(1,087)	(2,622)
საიჯარო ვალდებულების გადახდები	817	4,474	5,291
გადახდილი პროცენტი	1,535	1,087	2,622
გაცვლით კურსებში ცვლილების გავლენა	(188)	(1,063)	(1,251)
უცხოურ ვალუტაში გადაყვანის რეზერვი	1,082	1,029	2,111
საიჯარო ვალდებულება 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	(14,836)	(11,893)	(26,729)

(iii) მოგებაში ან ზარალში აღიარებული ოდენობები

'000 აშშ დოლარი	2019
2019 – იჯარები ფასს 16-ის ფარგლებში	
პროცენტი საიჯარო ვალდებულებებზე	(2,622)
დაბალი ღირებულების აქტივების იჯარასთან დაკავშირებული ხარჯები	(787)
2018 – საოპერაციო იჯარები ზასს 17-ის ფარგლებში	
საიჯარო ხარჯი	(8,916)

(iv) ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში აღიარებული ოდენობები

'000 აშშ დოლარი	2019
საიჯარო ვალდებულებების გადახდა (-)	(5,291)
გადახდილი პროცენტი (-)	(2,622)
დაბალი ღირებულების აქტივების იჯარებისთვის განხორციელებული საიჯარო გადახდები	(765)
სულ ფულადი სახსრების გადინება იჯარებისთვის	(8,678)

6 შემოსავალი

	2019 '000 აშშ დოლარი	2018 '000 აშშ დოლარი
შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან		
შემოსავალი სატელეფონო მომსახურებიდან	81,954	87,462
შემოსავალი ინტერნეტის და ინტერნეტ ტელევიზიის (IPTV) მიწოდებიდან*	61,823	53,961
შემოსავალი ურთიერთჩართვიდან**	8,447	18,818
შემოსავალი სატელიტური ტელევიზიიდან	4,488	6,345
შემოსავალი როუმინგიდან	3,959	6,154
შემოსავალი ერთჯერადი მომსახურებებიდან	1,231	840
IT მოწყობილობების გაყიდვა	374	756
შემოსავალი უკაბელო ინტერნეტის მიწოდებიდან	253	429
შემოსავალი ტელეფონების გაყიდვიდან	22	100
სხვა შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	2,501	2,239
სულ შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	165,052	177,104
სხვა შემოსავალი		
შემოსავალი არხების იჯარიდან	2,123	2,914
სულ შემოსავალი	167,175	180,018

* ინტერნეტის და ინტერნეტ ტელევიზიის (IPTV) მიწოდებიდან მიღებული შემოსავალი წარმოდგენილია ცალ-ცალკე 2018 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში.

**2017 წლის ოქტომბერში, საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნულმა კომისიამ (სკეკ) განსაზღვრა ადგილობრივი ურთიერთჩართვის ახალი ტარიფები, რაც ნაწილობრივ ძალაში შევიდა 2018 წლის ივლისის თვიდან, ხოლო სრულად - 2019 წლის იანვრიდან. ზემოთ მოცემული ტარიფების განსაზღვრა ეფუძნება „მომავალზე ორიენტირებული გრძელვადიანი ნაზარდი დანახარჯების აღრიცხვის პრინციპს“ (LRIC) და ისინი მნიშვნელოვნად ნაკლებია იმ ტარიფებზე, რომლებიც არსებობდა 2018 წლის განმავლობაში და უფრო ადრეულ პერიოდებში.

(a) მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავლების ჩაშლა

31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის
'000 აშშ დოლარი

ძირითადი გეოგრაფიული ბაზრები

ადგილობრივი

უცხოური

სულ

შემოსავლის აღიარების დრო

დროთა განმავლობაში

დროის გარკვეულ მონაკვეთში

სულ

	2019	2018
ადგილობრივი	155,933	164,432
უცხოური	9,119	12,672
სულ	165,052	177,104
დროთა განმავლობაში	164,656	176,248
დროის გარკვეულ მონაკვეთში	396	856
სულ	165,052	177,104

(b) სახელშეკრულებო ნაშთები

მოცემული ცხრილი ასახავს ინფორმაციას მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილ მოთხოვნებზე, სახელშეკრულებო აქტივებზე და სახელშეკრულებო ვალდებულებებზე.

'000 აშშ დოლარი	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2019	31 იანვარი 2018
მოთხოვნები რომლებიც შედის 'სავაჭრო და სხვა			
მოთხოვნები'-ში	15	11,300	5,516
მიღებული ავანსები IRU ხელშეკრულებების ფარგლებში		6,548	7,300
მომხმარებელთა დეპოზიტები და გადავადებული შემოსავალი		9,608	10,415

სახელშეკრულებო აქტივები ძირითადად უკავშირდება ჯგუფის უფლებას მიიღოს შესრულებული, მაგრამ არა დარიცხული სამუშაოს ანაზღაურება გაწეული მომსახურებისთვის, საანგარიშგებო თარიღისთვის. ბიზნესის ხასიათიდან გამომდინარე, არ არსებობს სახელშეკრულებო ნაშთები მომხმარებლებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებზე.

სახელშეკრულებო ვალდებულებები მოიცავს IRU ხელშეკრულებების ფარგლებში მიღებულ ავანსებს, მომხმარებლების დეპოზიტებსა და გადავადებულ შემოსავალს.

IRU ხელშეკრულებების ფარგლებში მიღებული ავანსები უკავშირდება მომხმარებლებისგან წინასწარ მიღებულ თანხებს ჯგუფის ინფრასტრუქტურის კონკრეტულ გაუნათებელ ოპტიკურ-ბოჭკოვან კაბელებზე წვდომის უზრუნველყოფისათვის. კონკრეტული გრძელვადიანი IRU ხელშეკრულებებისთვის, ქსელის ტექნიკური მხარდაჭერის ვალდებულება და დაკავშირებული ანაზღაურების რისკი რჩება ჯგუფთან ხელშეკრულების არსებობის მანძილზე. ფასს 15-ის ფარგლებში, აღნიშნული IRU ხელშეკრულებებისთვის ჯგუფი აკორექტირებს ნებისმიერ კონტრაქტებისგან მიღებულ წინასწარ გადახდებს, მნიშვნელოვან დაფინანსების კომპონენტზე. ფასს 15-ის ფარგლებში, ხელშეკრულებებისთვის მნიშვნელოვანი დაფინანსების კომპონენტით, დაპირებული ანაზღაურების ოდენობა კორექტირდება, რათა ასახოს ფულის ღირებულება დროში. მნიშვნელოვანი დაფინანსების კომპონენტის გავლენა ფასდება 10%-დან 17.5%-მდე საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, IRU ხელშეკრულების და ავანსების მიღების დაწყების თარიღის მიხედვით.

მომხმარებლების დეპოზიტები და გადავადებული შემოსავალი უკავშირდება აბონენტებისგან ავანსად მიღებულ თანხებს, რომლის შემოსავალი აღიარდება მომსახურების გაწევისთანავე.

1,066 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით თანხა, პერიოდის დასაწყისში აღიარებული როგორც IRU ხელშეკრულებებიდან მიღებული ავანსი, 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის აღიარდა როგორც შემოსავალი.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არ არის მოწოდებული ინფორმაცია დარჩენილი შესასრულებელი ვალდებულებების შესახებ, რომლის თავდაპირველი მოსალოდნელი ვადა არ აღემატება ერთ წელს, როგორც ნებადართულია ფასს 15-ს მიხედვით.

ხელმძღვანელობა ვარაუდობს, რომ ხელშეკრულების გაფორმებასთან დაკავშირებული ისეთი ნაზარდი ხარჯები, როგორიცაა გაყიდვების აგენტის ბონუსები, არის არა-არსებითი.

(c) შესასრულებელი ვალდებულებები და შემოსავლის აღიარების პოლიტიკები

შემოსავალი აღირიცხება კლიენტთან გაფორმებული ხელშეკრულების მიხედვით. ჯგუფი აღიარებს შემოსავალს როდესაც ის გადასცემს კლიენტს უფლებებს საქონელზე ან მომსახურებაზე.

მოცემული ცხრილი გვაწვდის ინფორმაციას კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებების მიხედვით შესასრულებელი ვალდებულებების შესრულების ხასიათის და ვადების შესახებ, მნიშვნელოვანი გადახდის პირობების და დაკავშირებული შემოსავლის აღიარების პოლიტიკების ჩათვლით.

საქონლის/ მომსახურების სახეობა	შესასრულებელი ვალდებულებების შესრულების ხასიათი და ვადები, მნიშვნელოვანი გადახდის პირობების ჩათვლით	შემოსავლის აღიარება ფასს 15-ის მიხედვით
ურთიერთჩართვის მომსახურებაზე წვდომის გადასახადი	ურთიერთჩართვის მომსახურებაზე წვდომის გადასახადი გამომუშავდება სხვა სატელეკომუნიკაციო ოპერატორებისგან, ჯგუფის ქსელში დასრულებული ტრაფიკის მიხედვით, იმ ხელშეკრულებების ფარგლებში რომლებიც ასევე არეგულირებენ ჯგუფის მიერ სხვა ოპერატორის ქსელების მოხმარებას. ურთიერთჩართვის მომსახურების დარიცხვა და გადახდა ხდება ყოველთვიურად.	ურთიერთჩართვის მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი აღიარდება დროთა განმავლობაში, მომსახურების გაწევასთან ერთად.
ხმოვანი ზარის განხორციელება, როუმინგი, მოკლე ტექსტური შეტყობინების გაგზავნა, და ქსელში ჩართვის საკომისო	შესასრულებელი ვალდებულება სრულდება მომსახურების გაწევასთან ერთად, მოხმარებულ წუთებსა და დამუშავებული შეტყობინებების საფუძველზე. მომსახურება უმეტესად წინასწარ არის გადახდილი.	მომხმარებლებისგან ხმოვანი ზარის განხორციელების, როუმინგის, მოკლე ტექსტური შეტყობინების გაგზავნის და ქსელში ჩართვის საკომისიოსგან მიღებული შემოსავალი, აღიარებულია როგორც დროის განმავლობაში მიღებული შემოსავალი, მომსახურების გაწევასთან ერთად, გამოყენებული წუთების, დამუშავებული შეტყობინებების და სახელშეკრულებო საზღაურის მიხედვით.
		შერეული პაკეტებისთვის, ჯგუფი აღიარებს თითოეულ მომსახურებას ცალ-ცალკე, თუ ისინი განსხვავებული არიან

საქონლის/ მომსახურების სახეობა	შესასრულებელი ვალდებულებების შესრულების ხასიათი და ვადები, მნიშვნელოვანი გადახდის პირობების ჩათვლით	შემოსავლის აღიარება ფასს 15-ის მიხედვით
ინტერნეტი, სატელევიზიო, ტელევიზია, ინტერნეტ ტელევიზია და ინფორმაციის მიწოდება.	შესასრულებელი ვალდებულება სრულდება მომსახურების გაწევასთან ერთად. მომსახურება უმეტესად წინასწარ არის გადახდილი.	ერთმანეთისგან, ანუ თუ კონკრეტული მომსახურება პაკეტში შემავალი სხვა ერთეულებისგან განცალკევებით იდენტიფიცირებადია და თუ მომხმარებელს მისგან სარგებლის მიღება შეუძლია. ანაზღაურების თანხა ნაწილდება პაკეტში შემავალ სხვადასხვა მომსახურებებზე მათი განცალკევებით გასაყიდი ფასების მიხედვით. შერეული პაკეტებისთვის, სადაც არ არის შესაძლებელი გამოუყენებელი მეგაბაიტების, მესიჯების და წუთების მომავალ პერიოდებზე გადატანა, შემოსავალი აღიარდება დროის განმავლობაში, ხოლო ვალდებულებების შესრულების ხარისხის შეფასება ხდება გასული დროის მიხედვით, პაკეტის აქტივაციიდან მისი ვადის გასვლის თარიღამდე.
მობილური ქსელით ინტერნეტის მიწოდება	ჯგუფი იღებს შემოსავალს მობილური ქსელით ინტერნეტის მიწოდების მომსახურებიდან თითოეული აბონენტისგან. შესასრულებელი ვალდებულება სრულდება მომსახურების გაწევასთან ერთად. მომსახურება უმეტესად წინასწარ არის გადახდილი.	ინტერნეტ მომსახურებიდან, სატელევიზიო ტელევიზიის და IPTV მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი ძირითადად შედგება მომსახურების მიღების ყოველთვიური ფიქსირებული გადასახადებისგან და აღიარებულია დროის განმავლობაში, მომსახურების გაწევასთან ერთად. ყოველთვიური სააბონენტოს საფასური აღიარდება შემოსავლად იმ თვეში როდესაც მომსახურება გაწეულია აბონენტზე. ამ მომსახურებების დარიცხვა და გადახდა ხდება ყოველთვიურად
ინფრა- სტრუქტურის საიჯარო მომსახურება (IRU)	ჯგუფი იღებს შემოსავალს ჯგუფის საკაბელო ქსელის მოხმარების ფიქსირებული გადასახდისგან. ნაკისრი ვალდებულებები სრულდება მომსახურების გაწევასთან ერთად. მომსახურება წინასწარ არის გადახდილი.	ჯგუფი აკორექტირებს გარიგების ფასს დაფინანსების მნიშვნელოვანი კომპონენტის გათვალისწინებით და აღიარებს მასთან დაკავშირებულ საპროცენტო ხარჯს კონსოლიდირებულ მოგების ან ზარალის ან სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. ჯგუფი შემოსავალს აღიარებს წრფივი მეთოდის გამოყენებით, ხელშეკრულების ვადის განმავლობაში.

7 გაყიდვების თვითღირებულება

	2019 '000 აშშ დოლარი	2018 '000 აშშ დოლარი
ცვეთა და ამორტიზაცია	38,460	39,710
ხელფასები	16,656	17,955
ინტერნეტ-ტრაფიკის ხარჯები	8,083	8,546
ურთიერთჩართვის ხარჯები	7,582	17,470
ინტერნეტ-ტელევიზიის (IPTV) ხარჯები	4,254	5,486
საბაზო სადგურებზე ტექნიკური მომსახურების ხარჯი	3,790	4,032
ტექნიკური მხარდაჭერა	2,593	2,685
როუმინგის ხარჯი	1,192	1,396
რეგულირების საფასური	1,158	1,259
სატელიტური ტელევიზიის ხარჯი *	824	6,837
SIM-ბარათების, სატელეფონო, Scratch-ბარათების და		
სხვა IT მოწყობილობების ხარჯი	658	876
პორტაბელურობის ხარჯი	92	116
არხების იჯარის ხარჯი	64	111
* საბაზო სადგურისთვის ფართის საიჯარო ხარჯი	16	2,844
სხვა გაყიდვების თვითღირებულება	719	732
	86,141	110,055

*სატელიტური ტელევიზიის ხარჯების და საბაზო სადგურისთვის ფართის საიჯარო ხარჯის შემცირება ძირითადად 2019 წლის 1 იანვრიდან ფასს 16-ის დანერგვას უკავშირდება.

8 გაყიდვებთან დაკავშირებული, საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2019 '000 აშშ დოლარი	2018 '000 აშშ დოლარი
ხელფასები	4,827	5,180
გადასახადები, მოგების გადასახადის გამოკლებით	1,892	2,063
რეკლამა	1,013	1,361
საოფისე ხარჯები	796	807
ოფისის ტექნიკური უზრუნველყოფის ხარჯი	741	748
საკონსულტაციო მომსახურებები	416	357
დაზღვევა	213	253
საბანკო მომსახურების ხარჯები	160	184
სხვა	913	616
	10,971	11,569

ზემოთ მოცემული საკონსულტაციო მომსახურებები მოიცავს აუდიტორული მომსახურების გაწევისთვის აუდიტორული კომპანიებისათვის გადახდილ თანხებს - 153 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით (2018: 159 ათასი აშშ დოლარი).

9 თანამშრომლების ანაზღაურება

	2019 '000 აშშ დოლარი	2018 '000 აშშ დოლარი
ხელფასები	22,347	24,069

10 ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები

	2019 '000 აშშ დოლარი	2018 '000 აშშ დოლარი
მოგებაში ან ზარალში აღიარებული		
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული ამონაგები	8,541	15,760
საპროცენტო შემოსავალი ბანკში არსებულ ნაშთებზე	441	247
ფინანსური შემოსავალი	8,982	16,007
ფინანსური ხარჯები		
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული ზარალი	(12,823)	(16,418)
საპროცენტო ხარჯი ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ ვალდებულებებზე	(1,338)	(5,748)
IRU ხელშეკრულებებიდან მიღებული ავანსების საპროცენტო ხარჯი	(835)	(962)
ფასს 16-ის ფარგლებში დარიცხული საპროცენტო ხარჯი	(2,622)	-
ფინანსური ხარჯები	(17,618)	(23,128)
მოგებაში ან ზარალში აღიარებული წმინდა ფინანსური ხარჯები	(8,636)	(7,121)

11 მოგების გადასახადის ხარჯი

ჯგუფზე ვრცელდება მოგების გადასახადის 15%-იანი განაკვეთი.

	2019 '000 აშშ დოლარი	2018 '000 აშშ დოლარი
მიმდინარე მოგების გადასახადი		
მიმდინარე წელი	-	-

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცნობილია მოგების გადასახადის ესტონური მოდელის სახელით), რაც ნიშნავს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების თარიღიდან მისი განაწილების თარიღამდე. კანონი ძალაშია 2017 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული საგადასახადო პერიოდებისთვის.

საქართველოს ახალი საგადასახადო კოდექსის შესაბამისად, საგადასახადო ანაზღაურება ხელმისაწვდომია გაუნაწილებელი მოგებისთვის 2008-2016 წლებში გადახდილი მიმდინარე გადასახადისთვის, თუ ამგვარი მოგება განაწილებულია 2017 ან შემდგომ წლებში. 2019 წლის განმავლობაში ჯგუფმა მოითხოვა საგადასახადო ანაზღაურება 162 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით.

2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფს შეუძლია მოითხოვოს 22,929 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით საგადასახადო ანაზღაურება (2018 წლის 31 დეკემბერი: 24,839 ათასი აშშ დოლარი).

12 ძირითადი საშუალებები

'000 აშშ დოლარი	მიწის ნაკვეთები და შენობა- ნაგებობები	სატელე- კომუნიკაციო აღჭურვილობა	კომპიუტერები და საკომუნიკაციო აღჭურვილობა	ავტომობილები	ოფისის აღჭურვილობა	მიმდინარე მშენებლობა და სხვა	სულ
თვითღირებულება/დასაშვები საწყისი ღირებულება							
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	24,505	274,520	29,303	5,398	1,948	25,639	361,313
შესყიდვები	385	6,192	48	-	137	29,531	36,293
გაყიდვები და ჩამოწერა	-	(1,385)	(7)	(28)	(98)	(1,428)	(2,946)
შიდა მოძრაობა	651	27,824	1,040	420	361	(30,296)	-
გაცვლით კურსებში ცვლილების გავლენა	(828)	(10,387)	(981)	(191)	(83)	(691)	(13,161)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	24,713	296,764	29,403	5,599	2,265	22,755	381,499
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	24,713	296,764	29,403	5,599	2,265	22,755	381,499
შესყიდვები	345	5,877	139	1	49	35,122	41,533
გაყიდვები და ჩამოწერა	-	(1,812)	(98)	(273)	(8)	(1,951)	(4,142)
შიდა მოძრაობა	213	22,492	1,286	-	921	(24,912)	-
გაცვლით კურსებში ცვლილების გავლენა	(1,656)	(20,220)	(1,982)	(370)	(167)	(1,660)	(26,055)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	23,615	303,101	28,748	4,957	3,060	29,354	392,835
ცვეთა							
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	9,654	117,078	26,839	2,459	1,287	354	157,671
ცვეთის ხარჯი	1,315	30,366	916	743	301	-	33,641
გაუფასურების ზარალი	-	679	2	-	-	256	937
გაყიდვები და ჩამოწერა	-	(1,184)	-	(12)	(5)	-	(1,201)
გაცვლით კურსებში ცვლილების გავლენა	(374)	(5,305)	(865)	(116)	(56)	(25)	(6,741)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	10,595	141,634	26,892	3,074	1,527	585	184,307
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	10,595	141,634	26,892	3,074	1,527	585	184,307
ცვეთის ხარჯი	1,207	28,318	996	657	424	-	31,602
გაუფასურების ზარალი	-	37	53	-	-	-	90
გაყიდვები და ჩამოწერა	-	(1,774)	(98)	(172)	(7)	-	(2,051)
გაცვლით კურსებში ცვლილების გავლენა	(726)	(9,928)	(1,772)	(213)	(109)	(38)	(12,786)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	11,076	158,287	26,071	3,346	1,835	547	201,162
საბალანსო ღირებულებები							
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	14,851	157,442	2,464	2,939	661	25,285	203,642
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	14,118	155,130	2,511	2,525	738	22,170	197,192
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	12,539	144,814	2,677	1,611	1,225	28,807	191,673

2019 წელს ჯგუფმა მოახდინა ტექნიკური თანამშრომლების სახელფასო ხარჯის კაპიტალიზაცია 864 ათასი აშშ დოლარის (2018: 934 ათასი აშშ დოლარი) ოდენობით, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდებოდა აბონენტებისთვის (მათ ტერიტორიაზე) ISP და IPTV მოწყობილობის ინსტალაციას.

(a) გაუფასურების ზარალი

(i) „მაგთისატის“ ბრენდის ქვეშ ფუნქციონირებადი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გაუფასურება

2017 წლის 31 დეკემბერს ხელმძღვანელობამ „მაგთისატის“ ბრენდის ქვეშ ფუნქციონირებადი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის შესაძლო გაუფასურების ინდიკატორის იდენტიფიცირება მოახდინა, რადგან ეს კონკრეტული მომსახურება არ ახდენს იმ ოდენობის ფულადი სახსრების გენერირებას, როგორც თავდაპირველად იყო განსაზღვრული ხელმძღვანელობის მიერ. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი თანხა ეფუძნებოდა მის გამოყენების ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ხანგრძლივი გამოყენებიდან გამომდინარე მდგომარეობის მიხედვით. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება 2,730 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით აღემატებოდა მის ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც ნულის ტოლია, ხოლო შესაბამისი გაუფასურების ზარალი 2,730 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით აღიარებულ იქნა მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში.

ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასებაში გამოიყენება შემდეგი მნიშვნელოვანი დაშვებები:

- ფულადი სახსრები დაგეგმილია ფაქტობრივი საოპერაციო შედეგების და ჯგუფის ექსპლიტაციის ბიზნეს გეგმის საფუძველზე, რომლითაც განისაზღვრება, რომ „მაგთისატის“ ბრენდი მოახდენს ფულადი ნაკადების გენერირებას 2023 წლის ბოლომდე, როდესაც ამოიწურება შესაბამისი აქტივების ეკონომიკური ვადა;
- ფულადი სახსრების შემოძინება ეფუძნება საშუალო მოსალოდნელ შემოსავალს ერთეულ მომხმარებელზე („ARPU“) და აბონენტთა რაოდენობას. მოსალოდნელია, რომ ARPU სტაბილური იქნება, ხოლო აბონენტების რაოდენობა მთლიანი საპროგნოზო პერიოდის განმავლობაში, მოსალოდნელია რომ დაახლოებით 1%-ით შემცირდება წელიწადში;
- ფულადი სახსრების გადინება ეფუძნება ფაქტიურ სახელშეკრულებო პერიოდს და ლარის კურსის მოსალოდნელ ცვლილებას აშშ დოლართან მიმართებაში 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რადგანაც ხარჯები ძირითადად აშშ დოლარშია დენომინირებული;
- მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების განსაზღვრად გამოიყენება დისკონტირების განაკვეთი (დაბეგვრამდე) 14,98%-ის ოდენობით. დისკონტირების განაკვეთი ასახავს მოთხოვნილ ნომინალურ ამონაგების განაკვეთს კომპანიების ინვესტირებულ კაპიტალზე, რომელიც დენომინირებულია ლარში.

ზემოთ მოცემულ შეფასებებში გონივრულ ფარგლებში რაიმე სახის ცვლილებას არ ექნება არსებითი გავლენა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

2018 წლის 31 დეკემბრის და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ხელმძღვანელობა ვარაუდობს, რომ არ არსებობს ადრე აღიარებული გაუფასურების აღდგენის ნიშნები.

*„მაგთისატის“ ტექნოლოგია ჯგუფის სატელიტური DTH (პირდაპირ სახლში) სატელევიზიო მომსახურებას უზრუნველყოფს.

(ii) „მაგთიფიქსის“^{*} ბრენდის ქვეშ ფუნქციონირებადი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გაუფასურება

2017 წლის 31 დეკემბერს ხელმძღვანელობამ მოახდინა ინდიკატორის იდენტიფიცირება, რომ „მაგთიფიქსის“ ბრენდის ქვეშ ფუნქციონირებადი ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულთან დაკავშირებული ჯგუფის ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები შესაძლოა გაუფასურებული იყოს ამ კონკრეტული ტექნოლოგიის კლიენტთა ბაზის მნიშვნელოვანი კლების გამო. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი თანხა ეფუძნებოდა მის გამოყენებად ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ხანგრძლივი გამოყენებიდან გამომდინარე მომავალი ფულადი სახსრების დისკონტირებით. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება განისაზღვრა უფრო მაღალი ოდენობით, ვიდრე მისი ანაზღაურებადი ღირებულება, ხოლო გაუფასურების ზარალი 667 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით აღიარებულ იქნა მოგებაში ან ზარალში.

ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასებაში გამოიყენება შემდეგი მნიშვნელოვანი დაშვებები:

- ფულადი ნაკადები განისაზღვრება ფაქტიურ საოპერაციო შედეგებზე და ჯგუფის ორწლიან ბიზნეს გეგმაზე დაყრდნობით, რომელიც განსაზღვრავს, რომ „მაგთიფიქსის“ ტექნოლოგია მოახდენს ფულადი ნაკადების გენერირებას 2019 წლის ბოლომდე, როდესაც ვადა ამოწურება შესაბამისი ლიცენზიას;
- ხელმძღვანელობის მიერ სატელეკომუნიკაციო ინდუსტრიაში მომავალი ტენდენციების შეფასების და როგორც გარე, ისე შიდა წყაროებიდან მიღებული ისტორიული მონაცემების საფუძველზე, დაგეგმილია წმინდა ფულადი ნაკადების დაახლოებით 40%-იანი საშუალო წლიური კლება;
- მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების განსაზღვრაში გამოიყენება 13,44%-იანი დისკონტირების განაკვეთი (დაბეგვრამდე). დისკონტირების განაკვეთი ასახავს მოთხოვნილ ნომინალურ ამონაგების განაკვეთს კომპანიების ინვესტირებულ კაპიტალზე, რომელიც დენომინირებულია ლარში.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხელმძღვანელობა ვარაუდობდა რომ „მაგთიფიქსის“ ბრენდის ქვეშ ფუნქციონირებადი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება ნულის ტოლია და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი 968 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით აღიარებულ იქნა მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის, 2019 წლის 13 ივნისით დათარიღებული დადგენილების საფუძველზე, ჯგუფმა 10 წლით გაახანგრძლივა რადიოსიხშირული სპექტრის ლიცენზია F10 („მაგთიფიქსის ლიცენზია“) (იხილეთ შენიშვნა 13 (a)). თუმცა, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხელმძღვანელობის პროგნოზების მიხედვით, „მაგთიფიქსის“ ბრენდის ქვეშ მოქმედი ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულის ხანგრძლივი გამოყენებიდან ანაზღაურებადი ღირებულება შეფასებულია ნულს. შესაბამისი გაუფასურების ზარალი 120 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით, რომელიც ძირითადად უკავშირდება F10-ის ლიცენზიის გაახანგრძლივებას და შეტანილია შენიშვნა 13-ში „დამატებები ლიცენზიებზე“, აღიარებულ იქნა მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

*„მაგთიფიქსის“ ტექნოლოგია უზრუნველყოფს ჯგუფის ფიქსირებულ უკაბელო სატელეფონო ქსელს და ინტერნეტ კომუნიკაციის მოწყობილობების ნაწილს, როგორც არის EVDO/HSPA.

13 არამატერიალური აქტივები და გუდვილი

'000 აშშ დოლარი	ლიცენზიები	პროგრამული უზრუნველყოფა	მომხმარებელთა სია	გუდვილი	სულ
თვითღირებულება					
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	115,290	10,223	1,333	48,781	175,627
შესყიდვები	273	564	-	-	837
გაცვლით კურსში ცვლილების გავლენა	(3,650)	(352)	(42)	(1,538)	(5,582)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	111,913	10,435	1,291	47,243	170,882
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	111,913	10,435	1,291	47,243	170,882
შესყიდვები	573	454	-	-	1,027
გაცვლით კურსში ცვლილების გავლენა	(7,467)	(703)	(86)	(3,148)	(11,404)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	105,019	10,186	1,205	44,095	160,505
ამორტიზაცია					
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	55,673	7,500	104	-	63,277
ამორტიზაციის დარიცხვა	5,068	944	57	-	6,069
გაუფასურების ზარალი	31	-	-	-	31
გაცვლით კურსში ცვლილების გავლენა	(2,026)	(285)	(7)	-	(2,318)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	58,746	8,159	154	-	67,059
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	58,746	8,159	154	-	67,059
ამორტიზაციის დარიცხვა	4,628	621	52	-	5,301
გაუფასურების ზარალი	74	50	-	-	124
გაცვლით კურსში ცვლილების გავლენა	(3,994)	(553)	(12)	-	(4,559)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	59,454	8,277	194	-	67,925
საბალანსო ღირებულებები					
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	59,617	2,723	1,229	48,781	112,350
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	53,167	2,276	1,137	47,243	103,823
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	45,565	1,909	1,011	44,095	92,580

(a) რადიოსიხშირული სპექტრის ლიცენზია F10-ის გახანგრძლივება

საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის, 2019 წლის 13 ივნისით დათარიღებული დადგენილების საფუძველზე, ჯგუფმა გაახანგრძლივა რადიოსიხშირული სპექტრის ლიცენზია F10-ის ვადა („მაგთიფიქსის ლიცენზია“) 10 წლით, ჯამური გადახდის ოდენობით 16,296 ათასი ლარი. ოდენობა გადასახდელია ჯგუფის მიერ სახელმწიფოს ბიუჯეტში საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის მიერ განსაზღვრული გადახდის გრაფიკის მიხედვით, 2019 წლის 13 ივლისიდან 2028 წლის 13 ივლისამდე პერიოდის განმავლობაში. გადახდის გრაფიკი არის შემდეგი:

გადახდის თარიღი	'000 ლარი
13-ივლისი-19	100
13-ივლისი-20	100
13-ივლისი-21	2,012
13-ივლისი-22	2,012
13-ივლისი-23	2,012
13-ივლისი-24	2,012
13-ივლისი-25	2,012
13-ივლისი-26	2,012
13-ივლისი-27	2,012
13-ივლისი-28	2,012
სულ	16,296

დადგენილების მიხედვით, ჯგუფს შეუძლია მოსთხოვოს საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნულ კომისიას „მაგთიფიქსის“ ლიცენზიის და დარჩენილი გადახდების გაუქმება იმ პირობით რომ, ჯგუფი აღნიშნულ თარიღამდე სამი თვით ადრე შეატყობინებს საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნულ კომისიას და „მაგთიფიქსის“ თითოეულ აბონენტს მომსახურების მოსალოდნელი შეწყვეტის თაობაზე.

გარდა ამისა, მომსახურების მიწოდების შეწყვეტამდე ჯგუფმა უნდს აჩვენოს, რომ მან წარმატებით გადაიყვანა (ან გააკეთა ყველა გონივრული მცდელობა აღნიშნულისთვის) „მაგთიფიქსის“ დარჩენილი აბონენტები კომუნიკაციის ალტერნატიულ წყაროებზე (დადგენილებით განსაზღვრულის შესაბამისად).

ჯგუფს სჯერა, რომ ის შეძლებს „მაგთიფიქსის“ ლიცენზიის გაუქმებას დადგენილების თარიღიდან ორი წლის განმავლობაში და შესაბამისად, თავდაპირველად აღიარა ლიცენზიის თვითღირებულება და ასევე შესაბამისი ვალდებულება, მხოლოდ 189 ათასი ლარის ოდენობით (67 ათასი აშშ დოლარის ეკვივალენტური), ანუ პირველი ორი წლის გადახდების დისკონტირებული ღირებულება - 200 ათასი ლარი. შემდგომ, 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, არამატერიალური აქტივის წმინდა საბალანსო ღირებულება სრულად იქნა გაუფასურებული როგორც „მაგთიფიქსის“ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ნაწილი (იხილეთ შენიშვნა 12 (ii)).

თუ ჯგუფი ვერ შეძლებს მომხმარებლების გადაყვანას ან არ გამოიყენებს ყველა შესაძლო მცდელობას აღნიშნულის გასაკეთებლად, საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის მოთხოვნების შესაბამისად, ჯგუფი ვალდებული იქნება გადაიხადოს ლიცენზიის საფასურის მთლიანი ოდენობა 16,296 ათასი ლარი.

(b) მოდიფიცირებული რადიო სიხშირის სპექტრის ლიცენზიების მიღება

2015 წლის 1 თებერვალს საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნულმა კომისიამ დაასრულა რადიო სიხშირის სპექტრის ლიცენზიების მოდიფიცირებისა და ვადის 15 წლით გახანგრძლივების პროცესი 800/900/1800/2100 მეგაჰერციან ჰარმონიზებულ დიაპაზონში გამოსაყენებლად. ხსენებულმა მოდიფიცირებამ საშუალება მისცა საქართველოს სამივე მობილურ ოპერატორს დაეწყო მისი აბონენტებისთვის მეოთხე თაობის (4G) ფართოზოლოვანი მომსახურების შეთავაზება. ამ ცვლილების შედეგად, ჯგუფს მოუწია მოდიფიცირების საფასურის გადახდა 176,223 ათასი ლარის ოდენობით, ლიცენზიების F2, F4, F15 და F16 საბალანსო ღირებულების გამოკლებით, რომელმაც 2015 წლის 1 თებერვლის მდგომარეობით 22,010 ათასი ლარი შეადგინა. ლიცენზიებისთვის გადასახდელ ოდენობასა და მათ საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა 154,213 ათასი ლარის ოდენობით ჯგუფს უნდა გადაეხადა სახელმწიფო ბიუჯეტში, საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის მიერ განსაზღვრული გადახდის გრაფიკის შესაბამისად, 2015 წლის 1 თებერვლიდან 2017 წლის 1 თებერვლამდე პერიოდში. ეს ვალდებულება დაფარულ იქნა ხსენებული გრაფიკის შესაბამისად, 2017 წლის განმავლობაში.

თავდაპირველი აღიარებისას, 75,017 ათასი აშშ დოლარის (154,213 ათასი ლარი) ოდენობით ვალდებულება საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის მიმართ დისკონტირებულ იქნა ჯგუფის მზარდი სასესხო 9%-იანი განაკვეთით. 6,325 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით დისკონტირება აღიარებულ იქნა არამატერიალური აქტივების ღირებულების შემცირების სახით, რადგან მოდიფიცირებული ლიცენზიების შეძენის გადასახადი გადავადდა ნორმალურ საკრედიტო ვადებს მიღმა.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოდიფიცირებული ლიცენზიების (F12, F15 და F16) წმინდა საბალანსო ღირებულება იქნებოდა 40,967 ათასი აშშ დოლარი, (2018 წლის 31 დეკემბერს: 48,282 ათასი აშშ დოლარი), ზემოთ ხსენებული დისკონტირება რომ არ აღიარებულიყო ლიცენზიების ღირებულების შემცირების სახით.

(c) წმინდა საბალანსო ღირებულება და ლიცენზიების ვადის გასვლის თარიღები

წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს და ყველაზე მნიშვნელოვანი ლიცენზიების მოქმედების დასრულების ვადა არის შემდეგი:

ლიცენზიის N	რადიო-სიხშირის (RF) სპექტრი	ვადის გასვლის თარიღი	31 დეკემბერი 2019 '000 აშშ დოლარი	31 დეკემბერი 2018 '000 აშშ დოლარი
F16	(1740.1-1770/1835.1-1865 MHz)	თებერვალი 2030	18,574	21,874
F15	(901.8-915/946.8-960 MHz)	თებერვალი 2030	14,063	16,562
F99	(801-806/842 -847 MHz)	ივნისი 2031	6,526	7,604
F12	(1920-1935/2110-2125 MHz)	თებერვალი 2030	5,624	6,623
			44,787	52,663

(d) გუდვილის შემცველი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გაუფასურების შეფასება

გაუფასურების შეფასების მიზნით, გუდვილი, რომელიც 2016 წელს შპს „კავკასუს ონლაინისგან“ საცალო ინტერნეტ ბიზნესის და 2016 წელს შპს „დელტა კომის“ 100%-იანი წილის შეძენის შედეგად წარმოიშვა, განაწილდა ჯგუფის მთლიან ოპერაციებზე, გარდა ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულებისა, რომლებიც „მაგთისატის“ და „მაგთიფიქსის“ ბრენდების ქვეშ ფუნქციონირებენ (იხილეთ შენიშვნა 12). ჯგუფში არ არსებობს ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების უფრო დაბალი დონე, რომლისთვისაც ხდება გუდვილის შიდა მართვის მიზნებისთვის მონიტორინგი.

ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ჯგუფის ანაზღაურებადი ღირებულება ეფუძნება მის გამოყენებით ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრა ჯგუფის უწყვეტი ოპერაციებიდან გამომდინარე მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრა უფრო მაღალი ოდენობით, ვიდრე მისი საბალანსო ღირებულება და შესაბამისად, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაუფასურების ზარალი არ აღიარებულა.

დისკონტირებული ფულადი ნაკადების დაგეგმვაში გამოყენებული მნიშვნელოვანი დაშვებები

ანაზღაურებადი ღირებულების გაანგარიშებაში გამოყენებული მნიშვნელოვანი დაშვებები მოიცავს დისკონტირების განაკვეთს, ტერმინალურ ღირებულებას, ზრდის განაკვეთებს და პერიოდის ბოლოსათვის EBITDA-ს მარჟებს. ეს დაშვებები მოიცავს შემდეგს:

(i) დისკონტირების განაკვეთი

ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი თანხის განსაზღვრაში გამოყენებულია ნომინალური დისკონტირების განაკვეთი დაბეგვრის შემდეგ 14.5%-ის ოდენობით (2018: 15.7%). დისკონტირების განაკვეთი ასახავს მოთხოვნილ ნომინალურ ამონაგების განაკვეთს მსგავსი კომპანიების ინვესტირებულ კაპიტალზე, რომელიც დენომინირებულია ლარში.

(ii) ტერმინალური ღირებულების ზრდის განაკვეთი

ფულადი ნაკადების განსაზღვრა ხდება განვლილი გამოცდილების, ფაქტობრივი საოპერაციო შედეგების და ხუთწლიანი ბიზნეს გეგმის საფუძველზე. გრძელვადიანი ზრდის 3%-იანი განაკვეთი (2018: 3%), ბიზნეს გეგმით განსაზღვრული პერიოდის შემდგომ ექვსი წლის განმავლობაში, განისაზღვრა საქართველოს გრძელვადიანი ინფლაციის პროგნოზის მიხედვით. საბოლოო პერიოდი შეირჩა ისეთი ფორმით, რომ ის დაემთხვეს ჯგუფის მიერ გამოყენებული ძირითადი ლიცენზიების ვადის გასვლის თარიღს.

(iii) ბიუჯეტირებული EBITDA -ს მარჟა

ბიუჯეტირებული EBITDA შეფასდა არსებული ოპერაციების განვლილი გამოცდილების საფუძველზე, რომელიც იზრდება შეძენილი ბიზნესებიდან მოსალოდნელი სინერგიის შედეგად.

დაშვებებში ცვლილებების მიმართ მგრძნობელობა

გონივრული ცვლილება ზემოთ მოყვანილ დაშვებებში არ გამოიწვევდა ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების აღდგენადი ღირებულების მის საბალანსო ღირებულებაზე დაბლა დაწევას.

14 მარაგები

	31 დეკემბერი 2019 '000 აშშ დოლარი	31 დეკემბერი 2018 '000 აშშ დოლარი
ზოგადი და საინჟინრო მასალები	510	449
საწვავი საბაზო სადგურებისთვის	477	505
სატელეკომუნიკაციო მოწყობილობა	323	828
Scratch და SIM ბარათები	210	236
სხვა	2	4
	1,522	2,022

15 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

	31 დეკემბერი 2019 '000 აშშ დოლარი	31 დეკემბერი 2018 '000 აშშ დოლარი
მოთხოვნები საერთაშორისო ტრაფიკის მომსახურებიდან	5,734	2,823
მოთხოვნები აბონენტებისგან	2,615	351
მოთხოვნები „Top-up“ მომსახურების პროვაიდერებისგან	768	720
მოთხოვნები ურთიერთჩართვის მომსახურებიდან	621	891
სხვა მოთხოვნები	828	731
„სესხები და მოთხოვნები“-ს კატეგორიაში შეტანილი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	10,566	5,516
ანაზღაურებადი დღე	734	-
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	11,300	5,516

ურთიერთჩართვის, აბონენტებისგან და სხვა მოთხოვნები წარმოდგენილია გაუფასურების ზარალის გამოკლებით და განმარტებულია 21 (b)(ii) შენიშვნაში.

ინფორმაცია ჯგუფის საკრედიტო და სავალუტო რისკების, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებული გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის შესახებ წარმოდგენილია 21-ე შენიშვნაში.

16 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	31 დეკემბერი 2019 '000 აშშ დოლარი	31 დეკემბერი 2018 '000 აშშ დოლარი
საბანკო ნაშთები უცხოურ ვალუტაში	11,633	13,155
საბანკო ნაშთები ადგილობრივ ვალუტაში	220	75
სალაროში არსებული თანხები	7	16
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში და ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში	11,860	13,246

ჯგუფის საკრედიტო და სავალუტო რისკებზე დაქვემდებარება და ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მგრძნობელობის ანალიზი განხილულია 21-ე შენიშვნაში.

17 კაპიტალი

(a) საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი წარმოადგენს კომპანიის სადამფუძნებლო დოკუმენტაციაში განსაზღვრული კაპიტალის ნომინალურ ღირებულებას. საწესდებო კაპიტალის მფლობელებს უფლება აქვთ მიიღონ დროდადრო გამოცხადებული დივიდენდები და ისინი უფლებამოსილი არიან კომპანიის კრებებზე ისარგებლონ მათ საკუთრებაში არსებული წილის შესაბამისი ხმის უფლებით.

(b) დამატებითი შენატანები კაპიტალში

დამატებითი გადახდილი კაპიტალი წარმოადგენს სარგებელს, რომელიც კომპანიის აქციონერების უფლებამოსილების ფარგლებში მოქმედი აქციონერების მიერ იქნა შეტანილი.

(c) დივიდენდები

საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, კომპანიის გასაცემი დივიდენდების რეზერვების მოცულობა იზღუდება გაუნაწილებელი მოგების ნაშთით, რომელიც ასახულია ჯგუფის ფასის-ების შესაბამისად მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში. 2019 წელს კომპანიამ გამოაცხადა და გადაიხადა 1,053 ათასი აშშ დოლარის ოდენობის დივიდენდები. 2018 წელს დივიდენდები არ გამოცხადებულა და გადახდილა.

18 კაპიტალის მართვა

ჯგუფს არ აქვს კაპიტალის მართვის ფორმალური პოლიტიკა, თუმცა ჯგუფის მიზანია უზრუნველყოს ძლიერი კაპიტალის ბაზა ჯგუფის საოპერაციო და სტრატეგიული საჭიროებების დაკმაყოფილებისა და ბიზნესის მომავალი განვითარების შენარჩუნების უზრუნველყოფის მიზნით. ეს მიიღწევა ფულადი სახსრების ეფექტური მართვის, ჯგუფის შემოსავლების და მოგების და გრძელვადიანი საინვესტიციო გეგმების მუდმივი მონიტორინგის გზით, რომელიც ძირითადად ფინანსდება ჯგუფის საოპერაციო ფულადი ნაკადებით და გრძელვადიანი სესხებით და კრედიტებით. მოცემულ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით, ჯგუფი მოელის მოგების სტაბილურ ზრდას.

წლის განმავლობაში კაპიტალის მართვის მიდგომაში ცვლილებები არ განხორციელებულა.

ჯგუფზე არ ვრცელდება ჯგუფის გარეთ დადგენილი კაპიტალის რაიმე მოთხოვნები.

19 სესხები და კრედიტები

წინამდებარე შენიშვნაში მოცემულია ინფორმაცია ჯგუფის ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული, პროცენტიანი სესხებისა და კრედიტების სახელშეკრულებო პირობების შესახებ. დამატებითი ინფორმაციისთვის ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთზე, სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკებზე დაქვემდებარების შესახებ იხილეთ შენიშვნა 21.

'000 აშშ დოლარი	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
გრძელვადიანი ვალდებულებები		
უზრუნველყოფილი სესხი EBRD-დან	-	19,525
	-	19,525
მიმდინარე ვალდებულებები		
უზრუნველყოფილი სესხი EBRD-დან	-	30,768
	-	30,768

(a) სესხის დაფარვის ვადები და გრაფიკი

გადასახდელი სესხების ვადები და პირობები იყო შემდეგი:

		ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის წელი	31 დეკემბერი 2019		31 დეკემბერი 2018	
				ნომინალური დირებულება	საბალანსო დირებულება	ნომინალური დირებულება	საბალანსო დირებულება
'000 აშშ დოლარი	ვალუტა						
უზრუნველყოფილი სესხი	აშშ	4.5%+3M					
ფინანსური ინსტიტუტიდან	დოლარი	LIBOR	2019	-	-	10,167	9,943
უზრუნველყოფილი სესხი	აშშ	4%+3M					
ფინანსური ინსტიტუტიდან	დოლარი	LIBOR	2020	-	-	40,471	40,350
სულ პროცენტთან ვალდებულებები				-	-	50,638	50,293

2019 წლის განმავლობაში, ჯგუფმა მოახდინა EBRD-ს სესხის ძირითადი თანხის გადაზე ადრე დაფარვა 29,170 ათასი დოლარის ოდენობით. სესხის წინსწრებით დაფარვისთვის ჯგუფს არ გაუწევია არსებითი საკომოსიო ხარჯები.

2019 წლის განმავლობაში ფინანსური ინსტიტუტისგან მიღებული უზრუნველყოფილი სესხები სრულად იქნა დაფარული. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, EBRD-ის სესხების შემზღუდველი პირობები ამოღებულ იქნა და დაგირავებული აქტივები იქნა გათავისუფლებული.

(b) ფინანსური საკმეიანობებიდან წარმოშობილი ფულადი სახსრების ვალდებულებების ცვლილებებთან შეჯერება

'000 აშშ დოლარი	სესხები და კრედიტები	საიჯარო ვალდებულება	სულ
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	50,293	32,666	82,959
სესხების დაფარვა	(48,450)	-	(48,450)
საიჯარო გადახდები	-	(5,291)	(5,291)
სულ ცვლილებები ფულადი ნაკადების დაფინანსებიდან	(48,450)	(5,291)	(53,741)
სხვა ცვლილებები			
გადახდილი პროცენტი (საოპერაციო ფულადი ნაკადები)	(1,614)	(2,622)	(4,236)
საპროცენტო ხარჯი	1,338	2,622	3,960
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული ზარალი	980	1,251	2,231
პერიოდის განმავლობაში ძალაში შესული საიჯარო ხელშეკრულებებიდან წარმოშობილი საიჯარო ვალდებულებების აღიარება	-	214	214
სულ ვალდებულებებთან დაკავშირებული სხვა ცვლილებები	704	1,465	2,169
უცხოურ ვალუტაში გადაყვანით გამოწვეული სხვაობის რეზერვი	(2,547)	(2,111)	(4,658)
სულ კაპიტალთან დაკავშირებული სხვა ცვლილებები	(2,547)	(2,111)	(4,658)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	-	26,729	26,729

'000 აშშ დოლარი	სესხები და კრედიტები	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	89,163	89,163
შემოსულობები სესხებიდან	-	-
სესხების დაფარვა	(40,000)	(40,000)
სულ ცვლილებები ფულადი ნაკადების დაფინანსებიდან	(40,000)	(40,000)
სხვა ცვლილებები		
გადახდილი პროცენტი (საოპერაციო ფულადი ნაკადები)	(4,711)	(4,711)
საპროცენტო ხარჯი	5,748	5,748
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული ამონაგები	122	122
სულ ვალდებულებებთან დაკავშირებული სხვა ცვლილებები	1,159	1,159
უცხოურ ვალუტაში გადაყვანის რეზერვი	(29)	(29)
სულ კაპიტალთან დაკავშირებული სხვა ცვლილებები	(29)	(29)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	50,293	50,293

20 სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

	31 დეკემბერი 2019 '000 აშშ დოლარი	31 დეკემბერი 2018 '000 აშშ დოლარი
ძირითადი საშუალებების შეძენასთან დაკავშირებული ვალდებულებები	14,437	14,029
სავაჭრო ვალდებულებები	8,935	11,065
ვალდებულებები თანამშრომლების მიმართ არამატერიალურ აქტივებთან დაკავშირებული ვალდებულებები (ლიცენზია F10)	1,152	772
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები, რომლებიც შესულია სხვა ფინანსური ვალდებულებების კატეგორიაში	24,557	25,866
აქციის გადასახადის ვალდებულება	1	44
სხვა ვალდებულებები და დარიცხული ხარჯები	394	473
სხვა საგადასახადო ვალდებულება	651	2,346
სულ სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	25,603	28,729

ინფორმაცია ჯგუფის სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებთან დაკავშირებულ სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკზე განხილულია 21-ე შენიშვნაში.

21 სამართლიანი ღირებულება და რისკის მართვა

(a) ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება

სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიზანია ფასის განსაზღვრა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვიდან, ან გადახდილი იქნება ვალდებულების გადაცემისთვის, ბაზრის მონაწილეებს შორის სტანდარტული ოპერაციის ფარგლებში, შეფასების თარიღისთვის. თუმცა, გაურკვევლობებიდან და მსჯელობების სუბიექტურობიდან გამომდინარე, რეალური სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იყოს ინტერპრეტირებული, როგორც შესრულებადი აქტივის დაუყოვნებლივ გაყიდვისას ან ვალდებულების გადაცემისას.

ჯგუფმა განსაზღვრა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება შეფასების ტექნიკის გამოყენებით. შეფასების ტექნიკის მიზანია სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა, რომელიც ასახავს ფასს, რომელიც მიიღება აქტივების გაყიდვიდან ან გადაიხდება ვალდებულებების გადაცემით შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეთა შორის სტანდარტულ ოპერაციებში. გამოყენებული შეფასების ტექნიკა წარმოადგენს დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელს. ყველა ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება დაანგარიშდება მომავალი ძირი თანხისა და საპროცენტო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების საფუძველზე, რომელიც დისკონტირებულია საანგარიშგებო თარიღისთვის საბაზრო საპროცენტო განაკვეთით.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ჯგუფის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, მათი მოკლევადიანი ბუნების გამო, მათ საბალანსო ღირებულებასთან ახლოსაა.

(b) ფინანსური რისკის მართვა

ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებიდან გამომდინარე, ჯგუფი შემდეგი რისკების წინაშე დგას:

- საკრედიტო რისკი – შენიშვნა 21 (b) (ii);
- ლიკვიდურობის რისკი – შენიშვნა 21 (b) (iii);
- საბაზრო რისკი – შენიშვნა 21 (b) (iv).

(i) რისკის მართვის სტრუქტურა

გენერალური დირექტორის პირველ მოადგილეს და ფინანსურ დირექტორს აქვთ მთლიანი პასუხისმგებლობა ჯგუფის რისკების მართვის სტრუქტურის დაწესებასა და ზედამხედველობაზე. ჯგუფის რისკების მართვის პოლიტიკები განისაზღვრება ჯგუფის წინაშე მდგარი რისკების იდენტიფიცირებისა და ანალიზის მიზნით, რომლითაც დგინდება რისკების შესაბამისი ზღვრები და საკონტროლო მექანიზმები, ასევე ხორციელდება რისკების მონიტორინგი და ლიმიტების განსაზღვრა. რისკების მართვის პოლიტიკა და სისტემა რეგულარულად განიხილება, რათა აისახოს შესაბამისი ცვლილებები საბაზრო პირობებში და ჯგუფის საქმიანობაში.

(ii) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის ჯგუფის ფინანსური დანაკარგის რისკი, როდესაც მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის მფლობელი მეორე მხარე ვერ ასრულებს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ის უმეტესად წარმოიშვება ჯგუფის მომხმარებლების მიმართ არსებული მოთხოვნებიდან.

საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარება

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს. მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკზე ანგარიშგების წარდგენის თარიღისთვის იყო შემდეგი:

'000 აშშ დოლარი	საბალანსო ღირებულება	
	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	10,566	5,516
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	11,853	13,230
	22,419	18,746

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ჯგუფის საკრედიტო რისკზე ძირითადად მოქმედებს თითოეული კლიენტის ინდივიდუალური მახასიათებლები. ჯგუფის მომხმარებელთა ბაზის დემოგრაფიულ მაჩვენებლებს, ინდუსტრიისა და ქვეყნის დეფოლტის რისკის ჩათვლით, რომელშიც ფუნქციონირებენ კლიენტები, ნაკლები გავლენა აქვთ საკრედიტო რისკზე.

საკრედიტო რისკი იმართება კლიენტებისგან ავანსების მოთხოვნის და მათი კრედიტუნარიანობის შეფასების გზით, ჯგუფის სტანდარტული გადახდის და მომსახურების პირობების შეთავაზებამდე. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან მიმართებაში ზოგადად არ მოითხოვება უზრუნველყოფა.

კლიენტთა საკრედიტო რისკის მონიტორინგის პროცესში, კლიენტები ჯგუფდებიან მათი საკრედიტო მახასიათებლების შესაბამისად, ისინი იყოფიან ფიზიკურ და იურიდიულ პირებად, საცალო, საბითუმო და საბოლოო მომხმარებლებად, ასევე გათვალისწინებულია მათი გეოგრაფიული ადგილმდებარეობა, ინდუსტრია, ვადიანობის პროფილი, ხანდაზმულობა და წარსული ფინანსური სირთულეების არსებობა.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები უკავშირდება ჯგუფის აბონენტებს, ურთიერთჩართვის პარტნიორებს, როუმინგის პარტნიორებს, სატელეკომუნიკაციო მოწყობილობით მოვაჭრე პარტნიორებს, დილერებს და სხვა საბითუმო და საცალო კლიენტებს.

ჯგუფი ადგენს გაუფასურების რეზერვს, რომელიც წარმოადგენს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან მიმართებაში მის მიერ გასაწევი ზარალის ოდენობის ვარაუდს. ამ რეზერვის ძირითადი კომპონენტია ჯგუფური ზარალის კომპონენტი.

მაქსიმალური საკრედიტო რისკი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისათვის, საანგარიშგებო თარიღისთვის, გეოგრაფიული რეგიონების მიხედვით იყო შემდეგი:

'000 აშშ დოლარი	საბალანსო ღირებულება	
	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
ადგილობრივი	4,264	2,570
ევროპისა და დსთ-ს ქვეყნები	6,302	2,946
	10,566	5,516

მაქსიმალური საკრედიტო რისკი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისათვის საანგარიშგებო თარიღისთვის კლიენტების სახეობების მიხედვით იყო შემდეგი:

'000 აშშ დოლარი	საბალანსო ღირებულება	
	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
საბითუმო კლიენტები	7,951	5,165
საცალო კლიენტები	2,615	351
	10,566	5,516

ჯგუფს არ გააჩნია კლიენტების მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია.

გაუფასურების ზარალი

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ვადიანობა ანგარიშგების წარდგენის თარიღისთვის იყო შემდეგი:

'000 აშშ დოლარი	ბრუტო 31 დეკემბერი 2019	გაუფასურება 31 დეკემბერი 2019	ბრუტო 31 დეკემბერი 2018	გაუფასურება 31 დეკემბერი 2018
ვადაგადაცილების გარეშე 0-დან 30 დღემდე	1,452	14	4,232	-
ვადაგადაცილებული 31-დან 120 დღემდე	2,924	132	508	-
ვადაგადაცილებული 120 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	2,168	1,030	1,919	1,143
	9,861	4,663	7,227	7,227
	16,405	5,839	13,886	8,370

გაუფასურების რეზერვში სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებული მოძრაობა წლის განმავლობაში იყო შემდეგი:

	2019 '000 აშშ დოლარი	2018 '000 აშშ დოლარი
ნაშთი 1 იანვარს	8,370	5,642
(აღდგენა)/დარიცხვა წლის განმავლობაში	(1,951)	2,733
ჩამოწერა	(178)	(127)
გაცვლითი კურსის მოძრაობის გავლენა	(402)	122
ნაშთი 31 დეკემბერს	5,839	8,370

120 დღეზე მეტი ვადაგადაცილების მქონე კლიენტების მიმართ არსებულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე გამოყენებულია 100%-იანი გაუფასურების განაკვეთი, უფრო დაბალი გაუფასურების განაკვეთი გამოიყენება სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ვადიანობის კატეგორიებისთვის, რომლებიც უფრო ნაკლები პერიოდებით იყო ვადაგადაცილებული.

ჯგუფი ზრდის ვადას კონკრეტულ კონტრაქტებს, ძირითადად საერთაშორისო სატელეკომუნიკაციო ოპერატორებს, როუმინგის მომსახურებისთვის. ჯგუფი მინიმუმადე ამცირებს მის დაქვემდებარებას რისკზე, მისი კონტრაქტების კრედიტუნარიანობის მუდმივი მონიტორინგის გზით, მათი საკრედიტო ისტორიისა და საკრედიტო რეიტინგების მიმოხილვების მიხედვით.

ჯგუფის საკმეიანობების ჩვეულებრივი მიმდინარეობისას, როუმინგის ოპერატორების მიმართ არსებული მოთხოვნები ურთიერთგადაფარულია მათ წინაშე არსებულ ვალდებულებებთან. ხელმძღვანელობა არ მოელის საკრედიტო ზარალს საერთაშორისო სატელეკომუნიკაციო ოპერატორებისგან, რომელთა ნაშთებიც 120 დღეზე მეტით არის ვადაგადაცილებული.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების რეზერვის ანგარიშზე ტარდება გაუფასურებით გამოწვეული ყველა ზარალი იმ ეტაპამდე, სანამ მისი ამოღების ყველანაირი შესაძლებლობა არ ამოიწურება. ამის შემდგომ ფინანსური აქტივი მიიჩნევა უიმედოდ და პირდაპირ ფინანსური აქტივის საპირწონედ ჩამოიწერება.

აღდგენა წლის განმავლობაში მოიცავს ვადაგადაცილებული დღეების გამოთვლის პრინციპების ცვლილების გავლენას, რომელიც სრულად იქნა აღიარებული მიმდინარე წელიწადში თანხების არა-არსებითობის საფუძველზე.

საბანკო ნაშთები

საბანკო ნაშთები განთავსებულია დადებითი საკრედიტო რეიტინგის მქონე უცხოურ და ქართულ ბანკებში. ფულადი სახსრების მნიშვნელოვანი ნაწილი B მოკლევადიანი ემიტენტის დეფოლტ რეიტინგის მქონე ოთხ ქართულ ბანკშია განთავსებული.

ხელმძღვანელობა არ მოელოს, რომ რომელიმე კონტრაქტის ვერ შეძლებს მის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების დაკმაყოფილებას.

ჯგუფი ასევე შეიძლება მოექცეს 27,500 ათას აშშ დოლარზე დადებულ საგარანტიო ხელშეკრულებიდან წარმოშობილ საკრედიტო რისკის ქვეშ, რომელიც კომპანიის მიერ არის დადებული მისი მინორიტარული აქციონერის დავალიანების გარანტირების მიზნით.

საკრედიტო რისკი არასაბალანსო ფინანსურ ინსტრუმენტებზე განისაზღვრება, როგორც ზარალის გაწევის შესაძლებლობა ფინანსური ინსტრუმენტის კონტრაქტის მხრიდან ხელშეკრულების პირობების დაუკმაყოფილებლობის შედეგად. ხელმძღვანელობა ვარაუდობს, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის არა-არსებითი საანგარიშგებო თარიღებისთვის.

(iii) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის ისეთი რისკი, რომლის დროსაც ჯგუფს ექმნება სირთულეები ნაკისრი ფინანსური ვალდებულებების შესრულებაში და რომელთა დასაფარად საჭიროა ფულის ან სხვა ფინანსური აქტივის მიწოდება. ჯგუფი შეძლებისდაგვარად ცდილობს ლიკვიდურობის მართვის უზრუნველყოფას, რათა ყოველთვის ჰქონდეს ვალდებულების ვადაში დაფარვის შესაძლებლობა, როგორც ჩვეულებრივ, ასევე კრიზისულ პერიოდში არასაჭირო დანაკარგების ან ჯგუფის რეპუტაციისთვის ზიანის მიყენების გარეშე.

ჯგუფში ყოველდღიურად ხდება ფულადი სახსრების შემოსვლა კლიენტებისგან.

ქვემოთ მოცემულია ფინანსური ვალდებულებების სახელშეკრულებო ვადიანობა, მოსალოდნელი საპროცენტო გადახდების ჩათვლით:

31 დეკემბერი 2019

	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები	1 წლამდე	1-დან 2 წლამდე	2-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი
'000 აშშ დოლარი						
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები						
საიჯარო ვალდებულება	26,729	35,381	8,222	8,170	11,624	7,365
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	24,557	24,557	24,557	-	-	-
	51,286	59,938	32,779	8,170	11,624	7,365

31 დეკემბერი 2018

'000 აშშ დოლარი	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები	1 წლამდე	1-დან 2 წლამდე	2-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები						
უზრუნველყოფილი სესხები						
ფინანსური ინსტიტუტისგან	50,293	53,204	32,382	20,822	-	-
სავაჭრო და სხვა						
ვალდებულებები	25,866	25,866	25,866	-	-	-
	76,159	79,070	58,248	20,822	-	-

მოსალოდნელი არ არის, რომ ვადიანობის ანალიზში გათვალისწინებული ფულადი სახსრების ნაკადებს ადგილი ჰქონდეს მოსალოდნელზე მნიშვნელოვნად ადრე ან არსებითად განსხვავებული ოდენობით.

(iv) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი წარმოადგენს საბაზრო ფასების ცვალებადობის რისკს, რაც მოიცავს სავალუტო გაცვლითი კურსების, საპროცენტო განაკვეთებისა და კაპიტალის ღირებულების ცვალებადობის რისკს, რამაც შესაძლოა გავლენა იქონიოს ჯგუფის შემოსავლებზე ან მის ხელთ არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებაზე. საბაზრო რისკების მართვის მიზანია საბაზრო რისკებზე დაქვემდებარების მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში, ამონაგების ოპტიმიზაციის ფონზე.

სავალუტო რისკი

ჯგუფი დგას სავალუტო რისკის წინაშე რეალიზაციის, შესყიდვების და სესხების იმ პოზიციებზე, რომლებიც ღარის გარდა სხვა ვალუტაშია დენომინირებული. უცხოური ვალუტები, რომლებშიც ამგვარი ოპერაციებია დენომინირებული, ძირითადად არის აშშ დოლარი (USD) და ევრო (EUR).

სავალუტო რისკზე დაქვემდებარება

ჯგუფის დაქვემდებარება უცხოური ვალუტის რისკზე ნომინალური ოდენობების მიხედვით, იყო შემდეგი:

'000 აშშ დოლარი	აშშ დოლარში დენომინირებული 31 დეკემბერი 2019	ევროში დენომინირებული 31 დეკემბერი 2019	აშშ დოლარში დენომინირებული 31 დეკემბერი 2018	ევროში დენომინირებული 31 დეკემბერი 2018
ფულადი სახსრები				
და მათი				
ეკვივალენტები	11,508	117	13,055	100
სავაჭრო და სხვა				
მოთხოვნები	5,885	9	3,742	31
სესხები და				
კრედიტები	-	-	(50,293)	-
საიჯარო				
ვალდებულება	(14,562)	-	-	-
სავაჭრო და სხვა				
ვალდებულებები	(18,218)	(392)	(15,344)	(190)
წმინდა				
დაქვემდებარება	(15,387)	(266)	(48,840)	(59)

წლის განმავლობაში გამოყენებულ იქნა შემდეგი გაცვლითი კურსები:

ლარში	საშუალო განაკვეთი 2019	საშუალო განაკვეთი 2018	ანგარიშგების წარდგენის თარიღის სპოტ-განაკვეთი 31 დეკემბერი 2019	ანგარიშგების წარდგენის თარიღის სპოტ-განაკვეთი 31 დეკემბერი 2018
1 აშშ დოლარი	2.8192	2.5345	2.8677	2.6766
1 ევრო	3.1553	2.9913	3.2095	3.0701

მგრძნობელობის ანალიზი

აშშ დოლარსა და ევროსთან მიმართებაში ლარის გონივრული შესაძლო გამყარება 2019 წლის და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ქვემოთ მითითებულის შესაბამისად იმოქმედებდა აშშ დოლარსა და ევროში დენომინირებული ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასებაზე და ასევე შეცვლიდა კაპიტალს და მოგებას ან ზარალს დაბეგვრამდე, ქვემოთ ნაჩვენები ოდენობებით. სავალუტო მოძრაობებს არ ექნებოდათ პირდაპირი გავლენა სხვა სრულ შემოსავალზე ან კაპიტალზე. ანალიზის მიზნებისთვის კეთდება დაშვება, რომ ყველა სხვა ცვლადი, კერძოდ კი საპროცენტო განაკვეთები, უცვლელი დარჩება და ის გამორიცხავს სამომავლო ყიდვა-გაყიდვების ნებისმიერ გავლენას.

31 დეკემბერი 2019

აშშ დოლარი (10%-იანი მოძრაობა)
ევრო (10%-იანი მოძრაობა)

მოგება ან ზარალი
'000 აშშ დოლარი

1,539
27

31 დეკემბერი 2018

აშშ დოლარი (10%-იანი მოძრაობა)
ევრო (10%-იანი მოძრაობა)

მოგება ან ზარალი
'000 აშშ დოლარი

4,884
6

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

ხელმძღვანელობას არ აქვს ფორმალური პოლიტიკა იმის დასადგენად, ჯგუფის დაქვემდებარებულებიდან რამდენი უნდა იყოს ფიქსირებული და რამდენი ცვლადი განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტები. თუმცა, ახალი სესხების ან კრედიტების აღების დროს, გადაწყვეტილების მიღებისას, ხელმძღვანელობა იყენებს საკუთარ მსჯელობას სესხის მოსალოდნელი სარგებლობის პერიოდის დასრულებამდე რომელი საპროცენტო განაკვეთი უფრო მომგებიანი იქნება ჯგუფისთვის - ფიქსირებული თუ ცვლადი.

საპროცენტო განაკვეთის რისკზე დაქვემდებარება

ანგარიშგების წარდგენის თარიღისთვის ჯგუფის პროცენტის მატარებელი ფინანსური ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთის პროფილი იყო შემდეგი:

	2019 '000 აშშ დოლარი	2018 '000 აშშ დოლარი
ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტები		
ფინანსური აქტივები	11,853	13,230
	11,853	13,230
ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტები		
ფინანსური ვალდებულებები	-	(50,293)
	-	(50,293)

სამართლიანი ღირებულების მგრძნობელობის ანალიზი ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტებისთვის

ჯგუფი არ აღრიცხავს ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსურ ინსტრუმენტს სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, ან როგორც გასაყიდად გამიზნულს. შესაბამისად, ანგარიშგების წარდგენის თარიღისთვის, საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება ვერანაირ გავლენას ვერ მოახდენს მოგებაზე ან ზარალზე ან კაპიტალზე.

22 შვილობილი კომპანიები

2016 წელს კომპანიამ შეიძინა შპს „დელტა კომმის“ 100%-იანი წილი (იხილეთ შენიშვნა 1 (b)). 2017 წლის 28 თებერვალს „დელტა კომმ“-მა შეირჩია ყველა შვილობილი, გარდა შპს „4 K Communication“-სა. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შპს „დელტა კომმი“ ფლობს წილს შემდეგ საწარმოებში:

შვილობილი კომპანია	რეგისტრაციის ქვეყანა	ძირითადი საქმიანობა	საკუთრება
შპს „4 K Communication“	სომხეთი	ინტერნეტ მომსახურების გაწევა	75%

23 კაპიტალური ვალდებულებები

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს აქვს დარჩენილი სახელშეკრულებო ვალდებულება 5,600 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით (2018 წელს: 13,312 ათასი აშშ დოლარი) ძირითადი საშუალებების შესყიდვაზე.

24 პირობითი ვალდებულებები

(a) დაზღვევა

სადაზღვევო ინდუსტრია საქართველოში განვითარების ეტაპზეა და მსოფლიოს სხვადასხვა კუთხეში არსებული დაზღვევის მრავალი სახეობა, ზოგადად, ჯერ ხელმიუწვდომელია საქართველოსთვის. ჯგუფს სრულად არ აქვს დაზღვეული ძირითადი საშუალებები, ბიზნეს-საქმიანობის წყვეტა, ან ქონების და გარემოს დაზიანების გამო მესამე მხარის ვალდებულება, რომელიც წარმოიშობა ჯგუფის საკუთრებაში ან მისი ოპერაციების შედეგად მომხდარი უბედური შემთხვევების საფუძველზე. სანამ ჯგუფი არ უზრუნველყოფს შესაფერის სადაზღვეო გარანტიებს, მუდამ იარსებებს იმის რისკი, რომ კონკრეტული აქტივის განადგურებით ან დაკარგვით ჯგუფის საოპერაციო და ფინანსურ მდგომარეობას მიაღება სერიოზული ზიანი.

(b) პირობითი საგადასახადო ვალდებულებები

საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებებით, ოფიციალური განცხადებებით და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ზოგჯერ ბუნდოვანი და ურთიერთგამომრიცხავია და ერთმანეთისგან განსხვავებული ინტერპრეტაციების საშუალებას იძლევა. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, საგადასახადო ორგანოს არ შეუძლია დააკისროს რაიმე დამატებითი საგადასახადო ვალდებულება, ჯარიმა ან საურავი, თუ სამართალდარღვევიდან გასულია სამი წელი. ეს ვითარება ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში გაცილებით მაღალია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციისა. საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული ინტერპრეტაციები შესაძლოა განსხვავდებოდეს ჯგუფის ინტერპრეტაციისგან და თუ საგადასახადო ორგანომ შეძლო საკუთარი ინტერპრეტაციების არგუმენტირება, მაშინ აღნიშნულმა გარემოებამ შეიძლება მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

25 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

(a) კონტროლის ურთიერთობები

ჯგუფის პირდაპირი და საბოლოო მშობელი კომპანიაა International TC LLC. ჯგუფის საბოლოო მაკონტროლებელი ფიზიკური პირია დოქტორი გიორგი ჯოხთაბერიძე.

ჯგუფის საბოლოო მშობელი კომპანია არ გამოსცემს საჯაროდ ხელმისაწვდომ ფინანსურ ანგარიშგებას.

(b) ოპერაციები წამყვან ხელმძღვანელობასა და ოჯახის წევრებთან

(i) წამყვანი ხელმძღვანელობის ანაზღაურება

წამყვანი ხელმძღვანელობის ანაზღაურება წლის განმავლობაში, რომელიც თანამშრომელთა ხარჯებშია შესული, არის შემდეგი:

	2019 '000 აშშ დოლარი	2018 '000 აშშ დოლარი
ხელფასები და ბონუსები	873	796

(c) ოპერაციები საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფ საწარმოებთან

(i) შემოსავალი

	ტრანზაქციის ღირებულება 2019	დარჩენილი ნაშთი 2019	ტრანზაქციის ღირებულება 2018	დარჩენილი ნაშთი 2018
'000 აშშ დოლარი სხვა შემოსავალი	-	18	12	19

(ii) ხარჯები

	ტრანზაქციის ღირებულება 2019	დარჩენილი ნაშთი 2019	ტრანზაქციის ღირებულება 2018	დარჩენილი ნაშთი 2018
'000 აშშ დოლარი სარეკლამო ხარჯი	446	6	476	88
'000 აშშ დოლარი ფასს 16-ის ფარგლებში დარიცხული პროცენტი/საიჯარო ხარჯი	11	130	24	7

26 შეფასების საფუძველი

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულებების საფუძველზე; გარდა იმისა, რომ ძირითადი საშუალებები გადაფასებულ იქნა, ფასს-ების მიღების შემადგენელი ნაწილის სახით მოსალოდნელი ღირებულების განსაზღვრის მიზნით, ხოლო შეძენილი ბიზნესების იდენტიფიცირებადი წმინდა აქტივები შეფასებული იქნა სამართლიანი ღირებულებით მათი შესყიდვის თარიღებისთვის.

27 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები

ქვემოთ წარმოდგენილი სააღრიცხვო პოლიტიკები თანმიმდევრულად იქნა გამოყენებული როგორც წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდთან მიმართებაში, ასევე ჯგუფში შემავალი კომპანიების მიერ, სხვაგვარად აღნიშნულისა (იხ. შენიშვნა 5).

(a) კონსოლიდაციის საფუძველი

(i) საწარმოთა შერწყმა

საწარმოთა გაერთიანება აღირიცხება შეძენის მეთოდის გამოყენებით შეძენის თარიღისთვის, რომელიც წარმოადგენს თარიღს, როდესაც კონტროლი ჯგუფს გადაეცემა.

ჯგუფი გუდვილის შეფასებას ახდენს შეძენის თარიღისთვის, როგორც:

- განხორციელებული გადახდების სამართლიან ღირებულებას; დამატებული
- არამაკონტროლებელი წილების აღიარებული თანხა შესაძენ კომპანიაში; დამატებული
- თუ საწარმოს გაერთიანება ხდება ეტაპობრივად, მანამდე არსებული მონაწილეობის წილი შესაძენ კომპანიაში; გამოკლებული
- იდენტიფიცირებული შეძენილი აქტივებისა და ნაკისრი ვალდებულებების წმინდა აღიარებული თანხა (ძირითადად, სამართლიანი ღირებულება).

თუ ნამატი უარყოფითია, ხელსაყრელი შესყიდვიდან მიღებული შემოსულობა აღიარდება უშუალოდ მოგებაში ან ზარალში. განხორციელებული გადახდები არ მოიცავს შესყიდვამდე გაწეულ დანახარჯებს. ასეთი თანხები ზოგადად აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. ტრანზაქციის ხარჯები, გარდა სესხის ან ფასიანი ქაღალდების გამოცემასთან დაკავშირებულისა, რომელსაც ჯგუფი გასწევს საწარმოთა გაერთიანებასთან დაკავშირებით, აღიარდება ხარჯებში მათი წარმოშობისთანავე.

ნებისმიერი პირობითი ანაზღაურების ვალდებულება აღიარდება შეძენის თარიღში სამართლიანი ღირებულებით. თუ პირობითი კომპენსაცია კლასიფიცირებულია როგორც კაპიტალი, მისი ხელახლა შეფასება არ ხდება და გადახდა აღირიცხება კაპიტალის ფარგლებში. სხვაგვარად, შემდგომი ცვლილებები პირობითი გადახდის სამართლიან ღირებულებაში აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(ii) არამაკონტროლებელი წილები

არამაკონტროლებელი წილების შეფასება ხდება წილის მყიდველის იდენტიფიცირებადი წმინდა აქტივების პროპორციული წილით შესყიდვის თარიღისთვის. შვილობილ კომპანიაში ჯგუფის წილის ცვლილება, რომელიც არ იწვევს კონტროლის დაკარგვას, აღირიცხება წილობრივი მონაწილეობის გარიგების სახით.

(iii) შვილობილი კომპანიები

შვილობილი კომპანიები წარმოადგენენ ჯგუფის მიერ კონტროლირებად სტრუქტურულ ერთეულებს. ჯგუფი აკონტროლებს საწარმოს თუ მას აქვს შვილობილ კომპანიაში ჩართულობით ცვალებადი ამონაგების მიღების და ასევე ამონაგებზე გავლენის მოხდენის უფლებამოსილება. შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგება ჩართულია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, კონტროლის დაწყების მომენტიდან, მისი შეწყვეტის მომენტამდე. შვილობილი კომპანიების სააღრიცხვო პოლიტიკა იცვლება საჭიროებისამებრ, რათა შესაბამისობაში მოვიდეს ჯგუფის მიერ მიღებულ ერთიან სააღრიცხვო პოლიტიკასთან. შვილობილ კომპანიაში არამაკონტროლებელი წილის ზარალი მიკუთვნებულია არამაკონტროლებელ წილზე მიუხედავად იმისა, იწვევს ეს თუ არა არამაკონტროლებელი წილის უარყოფით ბალანსს.

(iv) კონსოლიდირებისას აღმოფხვრილი შიდაჯგუფური ოპერაციები

შიდაჯგუფური ნაშთები და ოპერაციები, ასევე ნებისმიერი არარეალიზებული შემოსავალი და ხარჯი, რომელიც შიდაჯგუფური ოპერაციებიდან წარმოიშვება, კონსოლიდირებისას ელიმინირდება.

(b) შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ინფორმაცია ჯგუფის მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებთან დაკავშირებულ პოლიტიკებზე მოცემულია მე-6-ე შენიშვნაში.

(c) ხარჯები

ხარჯების აღიარება ხდება დარიცხვის პრინციპის საფუძველზე იმ სააღრიცხვო პერიოდში, რომელშიც ხდება შესაბამისი მომსახურების გაწევა.

(d) ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები

ჯგუფის ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები მოიცავს შემდეგს:

- საპროცენტო შემოსავალი ინვესტირებული თანხებიდან;
- საპროცენტო ხარჯი ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ ვალდებულებებზე;
- საპროცენტო ხარჯი IRU ხელშეკრულებებიდან მიღებულ ავანსებზე;
- ფასს 16-ის ფარგლებში დარიცხული საპროცენტო ხარჯი;
- უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული საკურსო შემოსავალი ან ზარალი ფინანსურ აქტივებსა ან ფინანსურ ვალდებულებებზე.

საპროცენტო შემოსავალი და საპროცენტო ხარჯი აღიარდება მათი დარიცხვისთანავე მოგებაში ან ზარალში, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული ამონაგები და ზარალი ანგარიშგებაში წარმოდგენილია ბრუტო საფუძველზე.

(e) ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში გადაყვანილია ლარში ოპერაციების თარიღის შესაბამისი გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტირება ხდება ანგარიშსწორების წარდგენის თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით, ჯგუფის სამუშაო ვალუტაში. უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული ამონაგები ან ზარალი ფულად მუხლებზე წარმოადგენს პერიოდის დასაწყისში არსებული საპროცენტო განაკვეთით და პერიოდის განმავლობაში განხორციელებული გადახდებით დაკორექტირებული, მოქმედი ვალუტის ამორტიზირებადი ღირებულებისა და პერიოდის ბოლოს არსებული, შესაბამისი გაცვლითი კურსით დაკორექტირებული, უცხოურ ვალუტაში გამოსახული ამორტიზირებადი ღირებულების სხვაობას.

არაფულადი მუხლები, რომელთა ისტორიული ღირებულება უცხოურ ვალუტაშია შეფასებული, კონვერტირდება ტრანზაქციის განხორციელების თარიღისათვის არსებული შესაბამისი კურსით.

უცხოური ვალუტის კონვერტაციით მიღებული სხვაობა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(f) თანამშრომელთა მოკლევადიანი სარგებელი

თანამშრომელთა მოკლევადიანი ანაზღაურების ვალდებულებები ფასდება არადისკონტირებულ საფუძველზე და აღირიცხება შესაბამისი მომსახურების გაწევისას. ვალდებულება აღიარდება იმ ოდენობით, რომლის გადახდაც მოსალოდნელია მოკლევადიან პერიოდში, ფულადი ბონუსების სახით, თუ ჯგუფს აქვს მიმდინარე სამართლებრივი და კონსტრუქციული ვალდებულება გადაიხადოს ამგვარი თანხა თანამშრომლის მიერ წარსულში გაწეული მომსახურებისთვის და ამგვარი ვალდებულება შეიძლება საიმედოდ იქნას შეფასებული.

(g) მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადებს. მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები აღიარდება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში გარდა იმ ნაწილისა, რომელიც უკავშირდება საწარმოთა შერწყმას ან ერთეულებს რომლებიც აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში.

(i) მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადი არის აღნიშნული წლის დასაბეგრი მოგების ან ზარალის საფუძველზე წარმოქმნილი მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება ან მოთხოვნა, იმ საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია, ან არსებითად ამოქმედებულია ანგარიშგების თარიღისათვის, აგრეთვე წინა წლების საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერი კორექტირება. მიმდინარე გადასახადის ვალდებულება ასევე მოიცავს დივიდენდებიდან წარმოშობილ ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცნობილია მოგების გადასახადის ესტონური მოდელის სახელით), რაც ნიშნავს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე. კანონი ძალაში შევიდა 2016 წლიდან და გამოიყენება საგადასახადო პერიოდებისთვის 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ ყველა იურიდიული პირისთვის, გარდა ფინანსური ინსტიტუტებისა (როგორც არის ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებისთვისაც კანონი ძალაში შევა მოგვიანებით.

მოგების გადასახადით დაბეგვრის ახალი სისტემა არ გულისხმობს მოგების გადასახადისგან გათავისუფლებას, ეს უკანასკნელი ინაცვლებს, მოგების გამომუშავების მომენტიდან, მათი განაწილების მომენტამდე: ე.ი. ძირითად დაბეგვრის ობიექტს წარმოადგენს განაწილებული მოგება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს განაწილებულ მოგებას (DE), როგორც აქციონერებზე დივიდენდების სახით გაცემულ მოგებას. თუმცა, ზოგიერთი სხვა ოპერაციაც მიიჩნევა განაწილებულ მოგებად, მაგალითად არასაბაზრო ტრანსსასაზღვრო ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან და/ან გადასახადისგან გათავისუფლებულ პირებთან, რომლებიც ასევე ითვლებიან განაწილებული მოგების მიმღებებად მოგების გადასახადის მიზნებისთვის.

საგადასახადო ჩათვლა ვრცელდება, 2008-2016 წლების გაუნაწილებელ მოგებაზე გადახდილ მიმდინარე მოგების გადასახადზე, თუ ასეთი მოგება ნაწილდება 2017 ან შემდეგ წლებში.

დივიდენდების გადახდიდან წარმოშობილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ხარჯის სახით დივიდენდების გამოცხადების პერიოდში, მიუხედავად ფაქტიური გადახდის თარიღისა ან იმ პერიოდისა, რომლისთვისაც დივიდენდები გაიცა.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს მოგების გადასახადის იმ კონკრეტულ ოპერაციებზე დარიცხვას, რომლებიც არ უკავშირდება საწარმოს ეკონომიკურ საქმიანობებს, უფასო მიწოდებებს და დაშვებულ ლიმიტებში წარმომადგენლობით ხარჯებს. ჯგუფი ამგვარი ოპერაციის დაბეგვრას არ განიხილავს ბასს 12-ის (*მოგების გადასახადები*) ფარგლებში და აღრიცხავს ამგვარი ერთეულების გადასახადის სახით, გარდა მოგების გადასახადისა.

(h) მარაგები

მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი თანხით. მარაგის ღირებულება გამოიანგარიშება საშუალო შეწონილი ხარჯის პრინციპის საფუძველზე და მოიცავს დანახარჯებს მარაგების შეძენაზე, წარმოებასა და გადამუშავებაზე და პირდაპირ დაკავშირებულ დანახარჯებს, რომლებიც აუცილებელია მარაგების მოცემულ ადგილსა და მოცემულ მდგომარეობაში მოსაყვანად.

ბიზნესის ჩვეულებრივად ფუნქციონირების პირობებში ნეტო სარეალიზაციო ღირებულება წარმოადგენს მოსალოდნელ სარეალიზაციო ღირებულებას, გამოკლებული სავარაუდო დასრულების და გაყიდვის ხარჯები.

(i) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებების ერთეულები შეფასებულია, როგორც თვითღირებულებას გამოკლებული დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი. მიწა ფასდება თვითღირებულებით გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. 2008 წლის 1 იანვარს, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებზე გადასვლისას, ძირითადი საშუალებების ღირებულება განისაზღვრა ამ თარიღისათვის არსებული სამართლიანი ღირებულების შესაბამისად.

აქტივის თვითღირებულება მოიცავს მის შეძენასთან დაკავშირებულ პირდაპირ დანახარჯებს. საკუთარი ძალებით შექმნილი აქტივის ღირებულება შედგება მასალების, შრომითი და ნებისმიერი პირდაპირი დანახარჯების ღირებულებისაგან, რომელიც საჭიროა აქტივის დანიშნულებისამებრ მუშა მდგომარეობაში მოსაყვანად, აგრეთვე აქტივის დემონტაჟის, გატანის და ადგილმდებარეობის აღდგენითი დანახარჯების ღირებულებას. შეძენილი პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც აღჭურვილობის ფუნქციონალურად განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს, კაპიტალიზდება ძირითადი საშუალების ღირებულების ნაწილად.

როდესაც ძირითადი საშუალების ცალკეულ მნიშვნელოვან ნაწილებს განსხვავებული სასიცოცხლო ვადა აქვთ, ისინი აღრიცხებიან ცალ-ცალკე, როგორც აღნიშნული აქტივის ძირითადი კომპონენტები.

ძირითადი საშუალებების გასვლით მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი განისაზღვრება, როგორც ამონაგებსა და ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა და აისახება წმინდა ოდენობით მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში როგორც სხვა შემოსავლები ან სხვა ხარჯები.

(ii) შემდგომი ხარჯები

ძირითადი საშუალებების ნაწილის შეცვლის ღირებულება აისახება ერთეულის საბალანსო ღირებულებაზე, თუ იგი უზრუნველყოფს მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლას ჯგუფში და შესაძლებელია მისი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. მოხსნილი ნაწილის საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება. ძირითადი საშუალებების ყოველდღიური მოვლა-შენახვის ხარჯები გაწევისთანავე აისახება მოგებაში ან ზარალში.

(iii) ცვეთა

ძირითადი საშუალებები ექვემდებარებიან ცვეთის დარიცხვას მათი დამონტაჟებისა და მზადმყოფ მდგომარეობაში მოყვანის მომენტიდან, ხოლო საწარმოს შიდა ძალებით დამზადებული აქტივი - მათი სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანის მომენტიდან. ცვეთა ანგარიშდება აქტივის ღირებულებიდან, რომელსაც გამოკლებული აქვს მისი ნარჩენი ღირებულება. ინდივიდუალური აქტივების მნიშვნელოვანი კომპონენტები ფასდება და თუ კომპონენტს სხვა აქტივებისგან განსხვავებული სასარგებლო მომსახურების ვადა აქვს მასზე ცვეთა ცალკე ირიცხება.

ძირითად საშუალებებს ცვეთა ერიცხება წრფივი მეთოდის მიხედვით, აქტივებისთვის შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში და აისახება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში, ვინაიდან ეს საუკეთესოდ წარმოაჩენს აქტივში განივთებული, მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარებას. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

სავარაუდო სასარგებლო მოხმარების ვადა მიმდინარე და შესადარის პერიოდებში, შემდეგია:

- შენობა-ნაგებობები	13-20 წელი
- სატელეკომუნიკაციო მოწყობილობები	4-20 წელი
- კომპიუტერები და საკომუნიკაციო მოწყობილობები	2-5 წელი
- ავტოსატრანსპორტო საშუალებები	2-5 წელი
- ოფისის აღჭურვილობა	2-3 წელი

ცვეთის მეთოდების, სასარგებლო მომსახურების ვადისა და ნარჩენი ღირებულების გადახედვა ხორციელდება ყოველ ფინანსურ წელს და საჭიროებისამებრ კორექტირდება.

(j) არამატერიალური აქტივები

(i) გუდვილი

შვილობილი კომპანიების შესყიდვიდან წარმოშობილი გუდვილი ფასდება თვითღირებულებით დაგროვილი გაუფასურების ზარალის გამოკლების გზით.

(ii) სხვა არამატერიალური აქტივები

ჯგუფის მიერ შეძენილი სხვა არამატერიალური აქტივები, რომლებსაც განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადა აქვთ, ფასდება თვითღირებულებით გამოკლებული დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი. შეძენილი არამატერიალური აქტივების თვითღირებულება წარმოადგენს ფულადი საფასურის ეკვივალენტს, თუ გადახდები გადავადებულია ნორმალურ საკრედიტო ვადის მიღმა.

(iii) შემდგომი დანახარჯები

შემდგომი დანახარჯები კაპიტალიზდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ის ზრდის კონკრეტულ აქტივში (რომელსაც დანახარჯი უკავშირდება) განივთებულ მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს. ყველა სხვა ხარჯი გაწევისთანავე აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(iv) ამორტიზაცია

ამორტიზაცია გაანგარიშდება აქტივის თვითღირებულების, ან თვითღირებულების ჩამანაცვლებელი სხვა თანხის საფუძველზე, მისი ნარჩენი ღირებულების გამოკლებით.

ამორტიზაცია აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის გამოყენებით არამატერიალური აქტივების მოსალოდნელი სასარგებლო ვადების საფუძველზე, იმ თარიღიდან, როდესაც ისინი გამოყენებისთვის ხელმისაწვდომი იქნება, რადგან ეს მეთოდი ყველაზე მიახლოებულად ასახავს აქტივში განივთებული მომავალი ეკონომიკური სარგებლების მოსალოდნელ მოხმარების ნიმუშს. მოსალოდნელი სასარგებლო ვადები მიმდინარე და შესადარისი პერიოდებისთვის არის შემდეგი:

– ლიცენზიები	9-15 წელი
– პროგრამული უზრუნველყოფა	2-10 წელი
– აბონენტთა სია	10 წელი

ამორტიზაციის მეთოდები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები გადაიხედება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს და შესაბამისად იცვლება.

(k) იჯარები

კომპანიამ ფასს 16 სტანდარტის ასახვის მიზნით მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომა გამოიყენა და მასშტაბზე შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული და კვლავ ბასს 17-ის და ფასიკ 4-ის ფარგლებში არის წარმოდგენილი. ბასს 17-ის და ფასიკ 4-ის ფარგლებში სააღრიცხვო პოლიტიკების დეტალები განხილულია ცალკე.

2019 წლის 1 იანვრიდან გამოყენებული პოლიტიკა

ხელშეკრულების დადებისას, ჯგუფი განსაზღვრავს არის თუ არა, ან შეიცავს თუ არა აღნიშნული ხელშეკრულება იჯარას. ხელშეკრულება არის ან შეიცავს იჯარას თუ ის გადასცემს კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას დროის გარკვეული პერიოდით, გარკვეული ანაზღაურების სანაცვლოდ. იმის შესაფასებლად, გადასცემს თუ არა ხელშეკრულება კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას, კომპანია ფასს 16-ის იჯარის განმარტებას იყენებს.

(i) როგორც მოიჯარე

ჯგუფი აღიარებს აქტივების გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას იჯარის დაწყების თარიღისთვის. აქტივი გამოყენების უფლებით თავდაპირველად ფასდება თვითღირებულებით, რომელიც მოიცავს საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველ ოდენობას კორექტირებულს ნებისმიერ საიჯარო გადახდებით, რომლებიც დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელდა, დამატებული ნებისმიერი თავდაპირველი პირდაპირი გაწეული ხარჯები და აქტივის დაშლის და შესაბამისი აქტივის გატანის ან მისი აღდგენის ან იმ ტერიტორიის აღდგენის ხარჯები, სადაც აღნიშნული აქტივი მდებარეობდა, გამოკლებული ნებისმიერი მიღებული საიჯარო სარგებელი.

შემდგომ ხდება „აქტივების გამოყენების უფლების“ ცვეთა წრფივი მეთოდის გამოყენებით, იჯარის დაწყებიდან მისი დასრულების თარიღამდე, გარდა შემთხვევებისა როდესაც იჯარა გადასცემს შესაბამისი აქტივის მფლობელობას ჯგუფს იჯარის ვადის ბოლოს, ან იმ შემთხვევაში თუ „აქტივების გამოყენების უფლების“ თვითღირებულება ასახავს ჯგუფის მხრიდან შესყიდვის შესაძლებლობის გამოყენებას. ამ შემთხვევაში მოხდება „აქტივების გამოყენების უფლების“ ცვეთა შესაბამისი აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის მანძილზე, რომელიც ძირითადი საშუალებების მსგავს საფუძველზე განისაზღვრება. ამასთანავე, „აქტივების გამოყენების უფლება“ პერიოდულად შემცირებულია გაუფასურების ზარალით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) და კორექტირდება საიჯარო ვალდებულების კონკრეტული გადაფასებებით.

საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად ფასდება იმ საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით, რომლებიც არ არის გადახდილი დაწყების თარიღისათვის, დისკონტირებული იჯარაში ჩართული საპროცენტო განაკვეთით ან, თუ აღნიშნული განაკვეთის განსაზღვრა დროულად ვერ ხერხდება, ჯგუფის მზარდი სასესხო განაკვეთით. ზოგადად, ჯგუფი დისკონტირების განაკვეთად მის მზარდ სასესხო განაკვეთს იყენებს.

საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში შეტანილი საიჯარო გადახდები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს, მათ შორის „არსებით“ ფიქსირებულ გადახდებს.

საიჯარო ვალდებულება შემდგომ არის გაზრდილი საპროცენტო ხარჯით საიჯარო ვალდებულებაზე და შემცირებულია განხორციელებული საიჯარო გადახდებით.

საიჯარო ვალდებულება ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით. მისი გადაფასება ხდება იმ შემთხვევაში, თუ ჯგუფი შეცვლის მის განზრახვას, გამოიყენებს თუ არა ის შესყიდვის, გახანგრძლივების ან შეწყვეტის შესაძლებლობას ან თუ არსებობს გადახდილი „არსებითი“ ფიქსირებული საიჯარო გადახდა.

როდესაც საიჯარო ვალდებულება ამგვარად არის გადაფასებული, ხდება „აქტივების გამოყენების უფლების“ საბალანსო ღირებულების შესაბამისი კორექტირება, ან ეს გადაფასება აღიარდება მოგებაში ან ზარალში თუ „აქტივების გამოყენების უფლების“ საბალანსო ღირებულება შემცირებულ იქნა ნულამდე.

მსგავსი მახასიათებლების მქონე იჯარების პორტფელზე ჯგუფმა აირჩია გამოიყენოს ერთიანი დისკონტირების განაკვეთი. ჯგუფმა აირჩია გამოიყენოს პორტფელის მიდგომით აღრიცხვა მსგავსი მახასიათებლების მქონე იჯარებზე;

ჯგუფმა აირჩია არ აღიაროს „აქტივების გამოყენების უფლება“ და საიჯარო ვალდებულებები დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებზე, გადამცემი ხაზის ბოძებზე წვდომის იჯარის ჩათვლით. ჯგუფი აღნიშნულ იჯარებთან დაკავშირებულ საიჯარო გადახდებს აღიარებს ხარჯის სახით წრფივი მეთოდის გამოყენებით, საიჯარო ვადის მანძილზე.

საიჯარო ვადა ასახავს ჯგუფის მიერ იმ პერიოდის გონივრულ შეფასებას, რომლის განმავლობაშიც შესაბამისი აქტივი იქნება გამოყენებული. საიჯარო ვადის განსაზღვრისას ჯგუფი მის შეფასებას აფუძნებს კონტრაქტის შესაბამისი აქტივის ფართო ეკონომიკაზე და არა მხოლოდ სახელშეკრულებო პირობებზე, რაც იძლევა საშუალებას, რომ ისეთი ფაქტორები, როგორებიცაა ეკონომიკური ჯარიმები, საკანონმდებლო მიდგომა იჯარის განახლებაზე, მოსალოდნელი ცვლილებები რეგულაციაში და ჯგუფის სამომავლო ბიზნეს გეგმები ეფექტურად იყოს ასახული საიჯარო ვადის შეფასებაში.

2019 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული პოლიტიკა

(ii) როგორც მოიჯარე

შესადარის პერიოდში, ჯგუფს არ ჰქონდა ფინანსურ იჯარებად კლასიფიცირებული იჯარები.

სხვა იჯარების კატეგორიის ფარგლებში ფლობილი აქტივები კლასიფიცირებული იყო საოპერაციო იჯარებად და არ იყო აღიარებული ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. საოპერაციო იჯარის ფარგლებში განხორციელებული გადახდები აღიარებული იყო მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდით იჯარის ვადის განმავლობაში. მიღებული საიჯარო სარგებელი მთლიანი საიჯარო ხარჯის განუყოფელი ნაწილის სახით აღიარდებოდა, იჯარის ვადის მანძილზე.

(I) ფინანსური ინსტრუმენტები

(i) აღიარება და თავდაპირველი შეფასება

ჯგუფი სესხების უზრუნველყოფას და სავაჭრო მოთხოვნებს თავდაპირველად აღიარებს მათი წარმოშობის თარიღში. ყველა სხვა ფინანსური აქტივი და ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველად აღიარდება მაშინ, როდესაც ჯგუფი ხდება ფინანსური ინსტრუმენტის ხელშეკრულების მხარე.

ფინანსური აქტივი (თუ ის არ არის სავაჭრო მოთხოვნა მნიშვნელოვანი ფინანსური კომპონენტის გარეშე) ან ფინანსური ვალდებულება (თუ არ წარმოადგენს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებულ ერთეულს) თავდაპირველად აღიარდება სამართლიან ღირებულებას დამატებული მის შემენასთან ან გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარიგების განხორციელების ხარჯები. სავაჭრო მოთხოვნა მნიშვნელოვანი ფინანსური კომპონენტის გარეშე თავდაპირველად აღირიცხება გარიგების ფასით.

(ii) კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

ფინანსური აქტივები

პირველადი აღიარებისას, ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება ისევე როგორც აღირიცხება: ამორტიზირებული ღირებულებით; სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ვალის ინვესტიცია; სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში; ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

პირველადი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები არ ექვემდებარება რეკლასიფიკაციას, მანამ სანამ ჯგუფი არ შეცვლის ფინანსური აქტივების აღრიცხვის ბიზნეს მოდელს, რა შემთხვევაშიც ყველა ჩართული ფინანსური აქტივი რეკლასიფიცირებულია ბიზნეს მოდელის ცვლილების შემდგომ პირველი სააღრიცხვო პერიოდის პირველივე დღეს.

ფინანსური აქტივი აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით თუ ის აკმაყოფილებს შემდგომ მოყვანილ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს, რომლის მიზანიც არის აქტივების შენახვა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს რომელიც მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირ თანხაზე დაგროვილი დაუფარავი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

ვალის ინვესტიცია აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით თუ ის აკმაყოფილებს შემდგომ მოყვანილ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს, რომლის მიზანიც არის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს რომელიც მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირ თანხაზე დაგროვილი დაუფარავი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

ყველა ფინანსური აქტივი რომელიც არ კლასიფიცირდება ამორტიზირებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური ვალდებულებები – კლასიფიკაცია, შემდგომი შეფასება და ამონაგები და ზარალი

ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება ისევე როგორც აღირიცხება - ამორტიზირებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ფინანსური ვალდებულება კლასიფიცირდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით, თუ ის არის სავაჭროდ გამიზნული, წარმოებულია ან გამიზნულია ესეთად პირველადი აღიარებისას. სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და წმინდა შემოსულობით და ზარალით, ნებისმიერი საპროცენტო ხარჯის ჩათვლით, და აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში. სხვა ფინანსური ვალდებულებები შემდგომ ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო ხარჯი და უცხოური გაცვლითი კურსიდან ამონაგები და ზარალი აღიარდება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში. ნებისმიერი ამონაგები ან ზარალი აღიარების შეწყვეტისას, ასევე აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(iii) ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების ცვლილება

ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები იცვლება, ჯგუფმა უნდა შეაფასოს არსებითად იცვლება თუ არა შეცვლილი აქტივისგან წარმოშობილი ფულადი ნაკადები. თუ ფულად ნაკადებში არსებითი ცვლილებაა (ეგრეთ წოდებული „მნიშვნელოვანი ცვლილება“), მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შემთხვევაში, თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარება წყდება და ახალი ფინანსური აქტივი აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით.

ჯგუფი ახორციელებს მოცემული ცვლილების არსებითობის რაოდენობრივ და ხარისხობრივ შეფასებას, ანუ არსებითად განსხვავდება თუ არა საწყისი ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადები შეცვლილი ან ჩანაცვლებული ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადებისგან. ჯგუფი აფასებს არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით, მოცემული თანმიმდევრობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა. თუ ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავდება, მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შეფასების გაკეთების დროს ჯგუფი ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტის დროს გამოყენებული პრინციპების ანალოგიური პრინციპებით ხელმძღვანელობს.

ჯგუფი ასკვნის, რომ ცვლილება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ცვლილება ფინანსური აქტივის ვალუტაში;
- ცვლილება გირაოში ან სხვა სასესხო უზრუნველყოფაში;

თუ ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული, შეცვლილი აქტივისგან მიღებული ფულადი ნაკადები, არ არის არსებითად შეცვლილი, მაშინ ცვლილების შედეგად ფინანსური აქტივის აღიარება არ წყდება. ამ შემთხვევაში, ჯგუფი ხელახლა ანგარიშობს ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას და მთლიანი საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას წარმოქმნილ თანხას აღრიცხავს როგორც მოგებისა ან ზარალის კორექტირებას მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში.

ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება ხელახლა ითვლება როგორც შეცვლილი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება რომელიც დისკონტირდება აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აკორექტირებს შეცვლილი ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულებას და არის ამორტიზირებული შეცვლილი ფინანსური აქტივის დარჩენილი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

ფინანსური ვალდებულებები

ჯგუფი წყვეტს ფინანსურ ვალდებულების აღიარებას როდესაც იცვლება მისი პირობები და არსებითად განსხვავდება შეცვლილი ფინანსური ვალდებულებისგან მიღებული ფულადი ნაკადები. ამ შემთხვევაში, ახალი შეცვლილ პირობებზე დაფუძნებული ფინანსური ვალდებულება აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით. სხვაობა ჩამოწერილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და ახალ შეცვლილ პირობებთან ფინანსურ ვალდებულებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

თუ ცვლილება (ან გაცვლა) არ იწვევს ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტას ჯგუფი იყენებს ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას გამოყენებულ სააღრიცხვო პოლიტიკას. როდესაც ცვლილება არ იწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას ჯგუფი აღიარებს ესეთი ცვლილებიდან (ან გაცვლიდან) წარმოშობილ, ფინანსური ვალდებულების ამორტიზირებული ღირებულების ნებისმიერ კორექტირებას, მოგებაში ან ზარალში, ცვლილების (გაცვლის) თარიღში.

ცვლილებები არსებული ფინანსური ვალდებულებების ფულად ნაკადებში არ მიიჩნევა კორექტირებად, თუ ისინი წარმოიშვა არსებული სახელშეკრულებო პირობებიდან. საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებისას არსებული საბაზრო განაკვეთის შესაბამისად, ჯგუფი ხელმძღვანელობს მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური ინსტრუმენტებით. ეს ნიშნავს, რომ შესაბამისად იცვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთიც.

ჯგუფი აფასებს არსებითია თუარა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა.

ჯგუფი ასკვნის, რომ ცვლილება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ფინანსური ვალდებულების კურსის ცვლილება;
- ცვლილება გირაოში ან სხვა სასესხო უზრუნველყოფაში;
- კონვერტაციის შესაძლებლობის დამატება;
- ცვლილება ფინანსური ვალდებულების დაქვემდებარებაში.

რაოდენობრივი შეფასებისას მნიშვნელოვნად იცვლება პირობები თუ ახალი პირობების მიხედვით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება, წმინდად გადახდილი თანხების (დისკონტირებული თავდაპირველი საპროცენტო განაკვეთით) ჩათვლით, მინიმუმ 10%-ით განსხვავდება საწყისი ფინანსური ვალდებულებიდან წარმოქმნილი ნარჩენი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებისგან. თუ სავალო ინსტრუმენტების გაცვლა ან პირობების ცვლილება მიჩნეულია ვალის განულებად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აღიარებულია ვალის განულებიდან მიღებულ შემოსულობასა ან ზარალში. თუ გაცვლა ან ცვლილება არ არის მიჩნეული ვალის განულებად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აკორექტირებს ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზირებულია შეცვლილი ვალდებულების ნარჩენი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

(iv) აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

ჯგუფი წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას როდესაც ფინანსური აქტივიდან მისაღები ფულადი ნაკადების მიღების სახელშეკრულებო უფლებებს გასდის ვადა, ან ის გადასცემს გარიგებიდან მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებზე უფლებებს, რომელშიც თითქმის ყველა რისკი და აქტივის ფლობის ანაზღაურება მოიაზრება, ან როდესაც ჯგუფი არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ რისკებს და ანაზღაურებებს და ჯგუფი არ ინარჩუნებს ფინანსურ აქტივზე კონტროლს.

ჯგუფი დებს გარიგებებს რომლითაც ის გადასცემს მისი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახულ აქტივებს, მაგრამ ინარჩუნებს გადაცემულ აქტივებთან დაკავშირებულ ყველა ან თითქმის ყველა რისკს და ანაზღაურებას. ასეთ შემთხვევებში, გადაცემული აქტივის აღიარება არ წყდება.

ფინანსური ვალდებულებები

ჯგუფი წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას როდესაც მის სახელშეკრულებო ვალდებულებები სრულდება, უქმდება ან ვადა გასდის. ჯგუფი ასევე წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას როცა მისი პირობები იცვლება და შეცვლილი ფინანსური ვალდებულებიდან მიღებული ფულადი ნაკადები მნიშვნელოვნად იცვლება, რა შემთხვევაშიც კორექტირებულ პირობებზე დაფუძნებული ახალი ფინანსური ვალდებულება აღიარდება მისი სამართლიანი ღირებულებით.

ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას, გაუქმებულ საბალანსო ღირებულებას შორის და გადახდილ თანხას შორის სხვაობა (ნებისმიერი არაფულადი აქტივების გადაცემის და ნაკისრი ვალდებულებების ჩათვლით) აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(v) ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები შეიძლება იყოს ურთიერთგადაფარული და წმინდა ოდენობა წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ როდესაც ჯგუფს აქვს იურიდიული აღსრულების უფლება, რომ ურთიერთგაქვითოს ეს ოდენობები და ის აპირებს მათ დაკმაყოფილებას წმინდა თანხის საფუძველზე ან აქტივის გაყიდვით იმავდროულად დააკმაყოფილოს ვალდებულება.

(მ) საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი კლასიფიცირდება როგორც კაპიტალი.

დამატებითი გადახდილი კაპიტალის ზრდა ხდება აქციონერებისგან საბაზროზე დაბალი განაკვეთის მქონე სესხების მიღების გზით. აქციონერებისგან მიღებული საბაზროზე დაბალი განაკვეთის მქონე სესხების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება მოსალოდნელი მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების საფუძველზე, რომელიც დისკონტირდება საბაზრო განაკვეთის გამოყენებით. დისკონტირება აღიარდება პირდაპირ კაპიტალში გადავადებული გადასახადის გამოკლებით.

(n) გაუფასურება

(i) არაწარმოებული ფინანსური აქტივები

ფინანსური ინსტრუმენტები

ჯგუფი აღიარებს ზარალის რეზერვებს ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსური აქტივების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე.

ჯგუფი აღრიცხავს ზარალის რეზერვებს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით, შემდეგი შემთხვევების გარდა როდესაც აღირიცხება 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით:

- ვალის უზრუნველყოფა რომელსაც სააღრიცხვო თარიღისთვის აქვს დაბალი საკრედიტო რისკი; და
- სხვა ვალის უზრუნველყოფა და საბანკო ნაშთები რომლისთვისაც საკრედიტო რისკი (ანუ ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობა) არსებითად არ გაზრდილა თავდაპირველი აღიარების შემდგომ.

ზარალის რეზერვები სავაჭრო მოთხოვნებზე და სახელშეკრულებო აქტივებზე ყოველთვის ფასდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი ოდენობით.

ფინანსურ აქტივზე თავდაპირველად აღიარებული საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის დასადგენად და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისათვის, ჯგუფი ითვალისწინებს გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი დამატებითი ხარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე. ეს მოიცავს როგორც ხარისხობრივ ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და ანალიზს, ჯგუფის წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, ინფორმირებული საკრედიტო შეფასების და წინდახედულობის პრინციპის გათვალისწინებით.

ჯგუფი ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდად მიიჩნევს როდესაც მას 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება აქვს.

ჯგუფი ფინანსურ აქტივს მიიჩნევს დეფოლტირებულად მაშინ როდესაც:

- არ არის სავარაუდო რომ მსესხებელი სრულად დაფარავს თავის საკრედიტო ვალდებულებებს ჯგუფის მიმართ, ჯგუფის მიერ სესხის უზრუნველყოფის რეალიზაციის გარეშე (ესეთის არსებობის შემთხვევაში); ან
- ფინანსურ აქტივი 120 დღეზე მეტია ვადაგადაცილებულია;.

ჯგუფი მიიჩნევს, რომ სავალო ინსტრუმენტებს აქვთ დაბალი საკრედიტო რისკი, როდესაც მისი საკრედიტო რეიტინგი ტოლია გლობალურად მიღებული განმარტებისა „ინვესტიციის ხარისხი“.

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი რომელიც წარმოიშობა ნებისმიერი შესაძლო დეფოლტის შემთხვევებისგან ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ის ნაწილი რომელიც წარმოიშობა ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის შემთხვევებისაგან (ან უფრო მოკლე ვადაში თუ ფინანსური ინსტრუმენტის მოხმარების ვადა 12 თვეზე ნაკლებია).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენისას გამოყენებული მაქსიმალური პერიოდი შეესაბამება მაქსიმალურ სახელშეკრულებო პერიოდს რომლის განმავლობაშიც ჯგუფი არის საკრედიტო რისკის ქვეშ.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის ალბათობაზე დაფუძნებული სავარაუდო საკრედიტო ზარალი. საკრედიტო ზარალი აღირიცხება ყველა ფულადი დანაკლისის მიმდინარე ღირებულებით (ანუ სხვაობა ორგანიზაციიდან ხელშეკრულების მიხედვით მიღებულ ფულად ნაკადებსა და მოსალოდნელ მისაღებ ფულად ნაკადებს შორის).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

კრედიტით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

ყოველი სააღრიცხვო პერიოდის დასაწყისში ჯგუფი აფასებს არის თუ არა ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით ვალის უზრუნველყოფა გაუფასურებული კრედიტით. ფინანსური აქტივი „გაუფასურებულია კრედიტით“ როდესაც ფინანსური აქტივის სამომავლო ფულად ნაკადებზე საზიანო გავლენის მქონე ერთ ან მეტ შემთხვევას ჰქონდა ადგილი.

მტკიცებულება იმისა რომ ფინანსური აქტივი გაუფასურებულია კრედიტით მოიცავს შემდეგ დაკვირვებად მონაცემებს:

- გამცემის ან მიმღების არსებითი ფინანსური სირთულეები;
- ხელშეკრულების დარღვევა, მაგალითად დეფოლტი, ან 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
- ჯგუფის მიერ წინსწრების ან სესხის რესტრუქტურისა იმ პირობებით რომლებსაც ჯგუფი სხვა შემთხვევაში არ განიხილავდა;
- მოსალოდნელია მსესხებელის გაკოტრება ან სხვა ფინანსური რეორგანიზაციის გამოყენება; ან
- ფინანსური სირთულეების გამო უზრუნველყოფის აქტიური ბაზრის გაქრობა.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარდგენა

ზარალის რეზერვი ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხულ ფინანსურ აქტივებზე, აკლდება აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას.

ჩამოწერა

ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება ჩამოწერილია როდესაც ჯგუფს აღარ აქვს მისი მთლიანობაში ან ნაწილობრივ ამოღების იმედი. ჯგუფი დამოუკიდებლად აფასებს ჩამოსაწერ ოდენობას და ვადებს, იმის მიხედვით არის თუ არა გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ მოხერხდება თანხის ამოღება. ჯგუფი აღარ ელის ჩამოწერილი თანხიდან არსებითი ოდენობის ამოღებას. თუმცა, ჩამოწერილი ფინანსური აქტივები შეიძლება კიდევ დაექვემდებაროს აღსრულების მცდელობას ჯგუფის მხრიდან ვადაგასული თანხების ამოღების პროცედურების შესაბამისად.

(ii) არაფინანსური აქტივები

ჯგუფის არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება (მარაგებისა და გადავადებული საგადასახადო აქტივების გარდა) განიხილება ყოველი ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის, რათა დადგინდეს არსებობს თუ არა გაუფასურების რაიმე ნიშნები. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ფასდება აქტივის აღდგენადი ღირებულება.

გაუფასურების ტესტირების მიზნით, აქტივები, რომლებიც ვერ შემოწმდება ინდივიდუალურად, ჯგუფდება აქტივების უმცირეს ჯგუფებად, რომელთაც შესაძლებლობა აქვთ სხვა აქტივების ან ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულებისგან დამოუკიდებლად უზრუნველყონ ჯგუფში ფულადი ნაკადების შემოძინება. ჯგუფის კორპორატიული აქტივები არ ახდენენ დამოუკიდებლად ფულადი ნაკადების გენერირებას და ისინი გამოიყენება ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთზე მეტი ერთეულის მიერ. კორპორატიული აქტივები მიკუთვნებულია ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ერთეულზე გონივრული და თანმიმდევრული მეთოდის გამოყენების საფუძველზე, და ფასდება გაუფასურებაზე, იმ ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეულის გაუფასურების შეფასების ფარგლებში, რომელსაც კორპორატიული აქტივი მიეკუთვნება.

აქტივის ან ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება არის მის გამოყენებით ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები) შორის უდიდესი.

გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებამდე, გადასახადებამდე დისკონტირების განაკვეთით, რომელიც ასახავს ფულის დროში ღირებულების და აქტივებისთვის ან ფულადი სახსრების წარმოქმნილი ერთეულებისათვის დამახასიათებელ რისკებს. გაუფასურების ზარალი აისახება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში. ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეულის მიმართებაში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ნაწილდება ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ერთეულში შემავალ აქტივებზე, მოცემულ ერთეულში შემავალი თითოეული აქტივის საბალანსო ღირებულების პროპორციულად და ამცირებს მათ საბალანსო ღირებულებას.

ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის საწარმომ უნდა განსაზღვროს, არსებობს თუ არა რაიმე ნიშანი, რომლის მიხედვით წინა წლებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი შესაძლოა აღარ არსებობდეს ან შემცირებული იყოს.

გაუფასურების ზარალის კომპენსირება ხდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ანაზღაურებადი ღირებულების გაანგარიშებაში ცვლილებას ქონდა ადგილი. გაუფასურების ზარალი კომპენსირდება მხოლოდ იმ ზღვრამდე, სანამ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ მიაღწევს იმ საბალანსო ღირებულებას, რაც იქნებოდა განსაზღვრული (გაუფასურების ან ამორტიზაციის გამოკლებით) გაუფასურების ზარალის არ არსებობის შემთხვევაში.

(o) ფინანსური გარანტიები

ფინანსური გარანტიები წარმოადგენს ხელშეკრულებებს, რომლებიც ჯგუფისგან კონკრეტული გადახდების განხორციელებას მოითხოვენ, რათა მფლობელს მის მიერ გაწეული ზარალი აუნაზღაურონ, რომელსაც ის გასწევს, რადგან კონკრეტული მოვალე ვერ ახორციელებს გადახდას მისი ვადის დადგომისას, სავალო ინსტრუმენტის ვადების და პირობების შესაბამისად.

გაცემული ფინანსური გარანტიები თავდაპირველად სამართლიანი ღირებულებით ფასდება. შემდგომ, ისინი შემდეგნაირად ფასდება: ფასს 9-ის მიხედვით განსაზღვრული ზარალის რეზერვსა და თავდაპირველად აღიარებულ ოდენობას (გამოკლებული, შესაბამისობის შემთხვევაში, ფასს 15-ის პრინციპების მიხედვით აღიარებული შემოსავლის კუმულაციური ოდენობა) შორის უდიდესით.

28 ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული

არსებობს რიგი ახალი სტანდარტები რომლებიც 2020 წლის 1 იანვრიდან, და ყოველი მომდევნო წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, შევიდა ძალაში (ადრეული გამოყენებაც ნებადართულია); თუმცა ჯგუფს ჯერ არ ჰქონდა მიღებული აღნიშნული ახალი ან შეცვლილი სტანდარტები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას.

მოსალოდნელია, რომ ქვემოთ ჩამოთვლილი კორექტირებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები არ მოახდენენ მნიშვნელოვან გავლენას ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- კორექტირებები ფასს სტანდარტების კონცეპტუალური ჩარჩოს მითითებებში.
- ბიზნესის განმარტება (ფასს 3-ის კორექტირებები).
- არსებითის განმარტება (ბასს 1-ისა და ბასს 8-ის კორექტირებები).
- ფასს 17 სადაზღვევო კონტრაქტები

29 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2020 წლის პირველ თვეებში აღინიშნა გლობალური ბაზრის მნიშვნელოვანი არეულობა, რომელიც გამოწვეული იყო კორონავირუსის გავრცელებით. სხვა ფაქტორებთან ერთად, აღნიშნულმა, ქართული ლარის გაუფასურება გამოიწვია. ეს მოვლენები ზრდის გაურკვევლობის დონეს ქართულ ბიზნეს გარემოში. ხელმძღვანელობა არ მოელის, რომ ზემოაღნიშნული ფაქტები და გარემოებები ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არსებით უარყოფით გავლენას იქონიებს.

2020 წლის 24 მარტს ჯგუფმა, ვირუსის პრევენციის ფონდს, სახელწოდებით "StopCoV ფონდი", შემოწირულობის სახით 926 ათასი აშშ დოლარი (3,000 ათასი ლარის ეკვივალენტი) გადაურიცხა.

შპს „KPMG საქართველო“
ჯი ემ თი პლაზა
მე-5 სართული, თავისუფლების მოედანი №4
თბილისი, საქართველო 0105
ტელეფონი: +995 322 93 5713
ინტერნეტი: www.kpmg.ge

შპს „მაგთიკომი“
პოლიტკოვსკაიას ქ. №7

ჩვენი საცნობარო
ნომერი:

ge/1/042/20

17 სექტემბერი, 2020 წელი

მმართველობითი ანგარიშგების უწყისი

ბკირფასო ბატონებო,

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს 2020 წლის 17 სექტემბერს გამოცემულ „მმართველობითი ანგარიშგებაზე“. ჩვენ გამოვეცით ეს უწყისი, რადგან მმართველობითი ანგარიშგება დათარიღებული 2020 წლის 17 სექტემბრით, გამოცემულია კომპანიის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღის შემდეგ. ჩვენი მოსაზრება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, რომელიც გამოთქმულია ჩვენს აუდიტორული დასკვნაში, 2020 წლის 13 აპრილს, არ ეხება მმართველობითი ანგარიშგებას.

აუდიტორთა დასკვნა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს იმ მოვლენების ეფექტს, რომელიც წარმოიშვა 2020 წლის 13 აპრილის შემდეგ. მმართველობითი ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენათა ეფექტი, რომელიც კონსოლიდირებული ფინანსური აუდიტის დასკვნის თარიღის შემდეგ განხორციელდა, არ შემოწმებულა ჩვენს მიერ.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს მმართველობითი ანგარიშგების გაცნობას მას შემდეგ, რაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განსაზღვრავს, შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიშგება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას, ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებულ ცოდნას ყველა არსებით ასპექტში, ან რაიმე სახით არის თუ არა ხსენებული დოკუმენტი არსებითად დამახინჯებული.

ჩვენ არ გამოვეცით რაიმე სახის რწმუნებას მმართველობითი ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ წავიკითხეთ მმართველობის ანგარიში და ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე დავასკვნით, რომ ხელმძღვანელობის ანგარიში:

- შეესაბამება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას და ის არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება „საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

პატივისცემით,

ირინა გვევორგიანი
აუდიტის პარტნიორი
შპს „KPMG Georgia“

**კომპანია მაგთიკომის
მმართველობის კონსოლიდირებული
ანგარიშგება**

2019 წელი

სარჩევი

1. კომპანიის შესახებ.....	3
1.1. ორგანიზაცია	3
1.2. მფლობელები და შვილობილი კომპანიები	3
1.3. ჯგუფში შემავალი კომპანიების ბიზნეს პროფილი	3
2. სეგმენტები და მისი ძირითადი მოთამაშეები	4
2.1 მობილური კავშირგაბმულობის ბიზნესი	4
2.2 ფიქსირებული ტელეფონია.....	7
2.3 ფართოზოლოვანი საკაბელო ქსელით ინტერნეტის მიწოდება (ISP).....	8
2.4 მაუწყებლობის ტრანზიტი.....	9
3. საკანონმდებლო და სხვა რეგულაციები	10
4. ჯგუფში შემავალი კომპანიების სტრატეგია და მიზნები	14
5. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებები.....	16
6. ჯგუფში შემავალი კომპანიების ძირითადი რისკები	19
7. კომპანიის აბონენტთა მომსახურებისა და რეალიზაციის პუნქტები	20
8. მაგთიკომის და დელტაკომის თანამშრომლები	21
9. დოკუმენტში გამოყენებულ ტერმინთა განმარტებები.....	21

1. კომპანიის შესახებ

1.1. ორგანიზაცია

შპს „მაგთიკომი“ წარმოადგენს შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებას „მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონის“ შესაბამისად და მისი რეგისტრაციის ნომერია: 5/4-385.

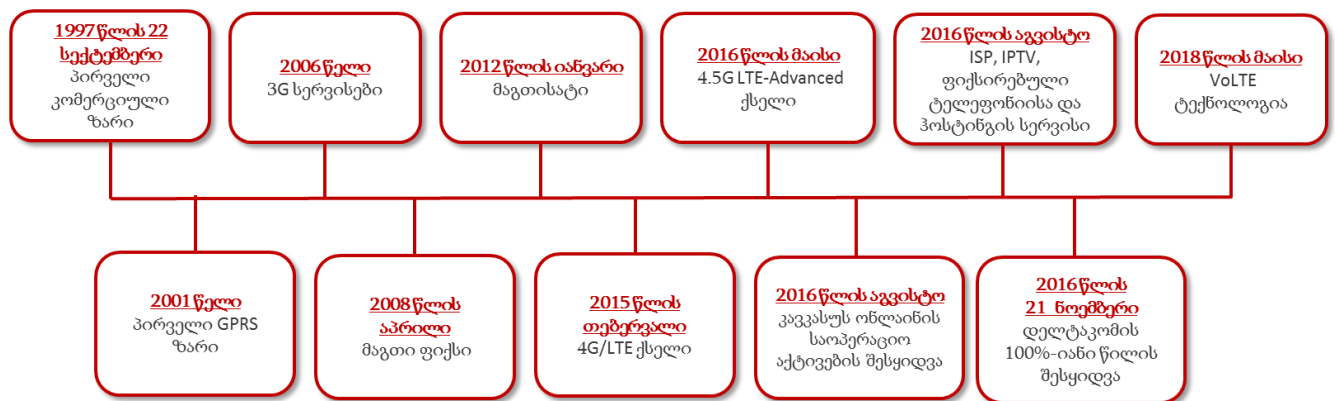
შპს „მაგთიკომი“ დაფუძნდა 1996 წლის 12 თებერვალს და კომერციული საქმიანობა 1997 წლის 22 სექტემბერს დაიწყო. „კომპანიის“ რეგისტრირებული ოფისი მდებარეობს შემდეგ მისამართზე: საქართველო, თბილისი 0186, პოლიტკოვსკაიას ქ. №7.

1.2. მფლობელები და შვილობილი კომპანიები

შპს „მაგთიკომი“-ს მფლობელები არიან „International Telcell Cellular, LLC“, ამერიკის შეერთებულ შტატებში რეგისტრირებული კომპანია, რომელიც ფლობს კომპანიის 51%-ს და „Telcell Wireless, LLC“, ამერიკის შეერთებულ შტატებში რეგისტრირებული კომპანია, რომელიც კომპანიაში 49%-იანი წილის მფლობელია. კომპანიის მაკონტროლებელ მხარეს წარმოადგენს დოქტორი გიორგი ჯოხთაბერიძე.

2016 წლის 21 ნოემბერს შპს „მაგთიკომმა“ შეიძინა შპს „დელტაკომი“-ს 100%-იანი წილი და 2019 წლის დეკემბრის მდგომარეობით წარმოადგენს შპს „მაგთიკომი“-ს ერთადერთ შვილობილ კომპანიას. შპს „დელტაკომი“-ს ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს კომპიუტერებისა და სატელეკომუნიკაციო მოწყობილობების რეალიზაცია, თავისი ინფრასტრუქტურიდან გაუნათებელ ოპტიკურ-ბოჭკოვან ღერებზე გარე პირებისთვის წვდომის უზრუნველყოფა და საბითუმო ინტერნეტ მომსახურების გაწევა საქართველოში.

კომპანიის ისტორია

1.3. ჯგუფში შემავალი კომპანიების ბიზნეს პროფილი

მაგთიკომი საქართველოში მოქმედი ერთ-ერთი უდიდესი კომპანიაა, რომელიც თავის შვილობილ კომპანიასთან, დელტაკომთან, ერთად მომხმარებლებს სთავაზობს შემდეგ პროდუქტებს:

- 2 ტიპის ტელეფონიას - მობილური და ფიქსირებული;
- 2 ტიპის ინტერნეტს - მობილური და ფიქსირებული;

- **2 ტიპის ტელევიზიას** - თანამგზავრული და IPTV;
- ოპტიკურ-ბოჭკოვან მაგისტრალში გაუნათებელი ღერების ხელშეუვალი სარგებლობის უფლებით (IRU) გადაცემა და ტექნიკური მხარდაჭერა;
- კომპიუტერული ტექნიკის რეალიზაცია და მომსახურება.

მაგთიკომის მომსახურების მიღება შესაძლებელია კომპანიის კუთვნილ 53 ოფისსა და ქვეყანაში არსებულ 80 საზოგადოებრივ ცენტრში, რაც რეგიონებისა და სოფლების მცხოვრებლებს კომპანიის სერვისებზე ხელმისაწვდომობას უზრდის.

კომპანია მაგთიკომის შვილობილი კომპანია, დელტაკომმი, საქართველოს ბაზარზე კომპიუტერული ტექნიკისა და მასთან დაკავშირებული ლიცენზიების გადამყიდველ ერთ-ერთ უმსხვილეს კომპანიას წარმოადგენს. იგი რეალიზაციას უკეთებს IBM, CISCO SYSTEMS, LENOVO, Dell, Juniper, Tripp Lite და Pelco-ს პროდუქციას და ასევე უზრუნველყოფს მათ ტექნიკურ მხარდაჭერას. დელტაკომმის კიდევ ერთ ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს საკუთარი ოპტიკურ-ბოჭკოვან მაგისტრალში გაუნათებელი ღერების ხელშეუვალი სარგებლობის უფლებით (IRU) გადაცემა, მასზე მესამე პირების დაშვების უზრუნველყოფის მიზნით და აღნიშნული მაგისტრალის ტექნიკური მხარდაჭერის მომსახურება. დელტაკომმი, ასევე, საქართველოს ტერიტორიაზე, საბითუმო ფიქსირებული ინტერნეტის ერთ-ერთი მიმწოდებელია.

2. სეგმენტები და მისი ძირითადი მოთამაშეები

2.1 მობილური კავშირგაბმულობის ბიზნესი

როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, შპს „მაგთიკომი“ მობილური კავშირგაბმულობის ბაზარზე კომერციულ საქმიანობას აწარმოებს 1997 წლიდან. ამ მიმართულებით ბაზარზე სხვა მსხვილი ოპერატორები არიან კომპანია სილქნეტი და კომპანია ვიონი საქართველო (ბილანი).

კომპანია ორიენტირებულია მობილური კავშირგაბმულობის ქსელის დაფარვის ზონის გაფართოებაზე და თანამედროვე ტექნოლოგიური ინოვაციების დანერგვაზე, როგორც მობილურ ბიზნესში, ასევე დანარჩენ ბიზნეს მიმართულებებზე.

„მაგთიკომი“, თავისი 7,000-მდე საბაზო სადგურის საშუალებით, საკომუნიკაციო ბაზარზე, დაფარვის ყველაზე ვრცელი არეალით გამოირჩევა და მოიცავს საქართველოს კონტროლირებადი დასახლებული ტერიტორიის 98%-ს.

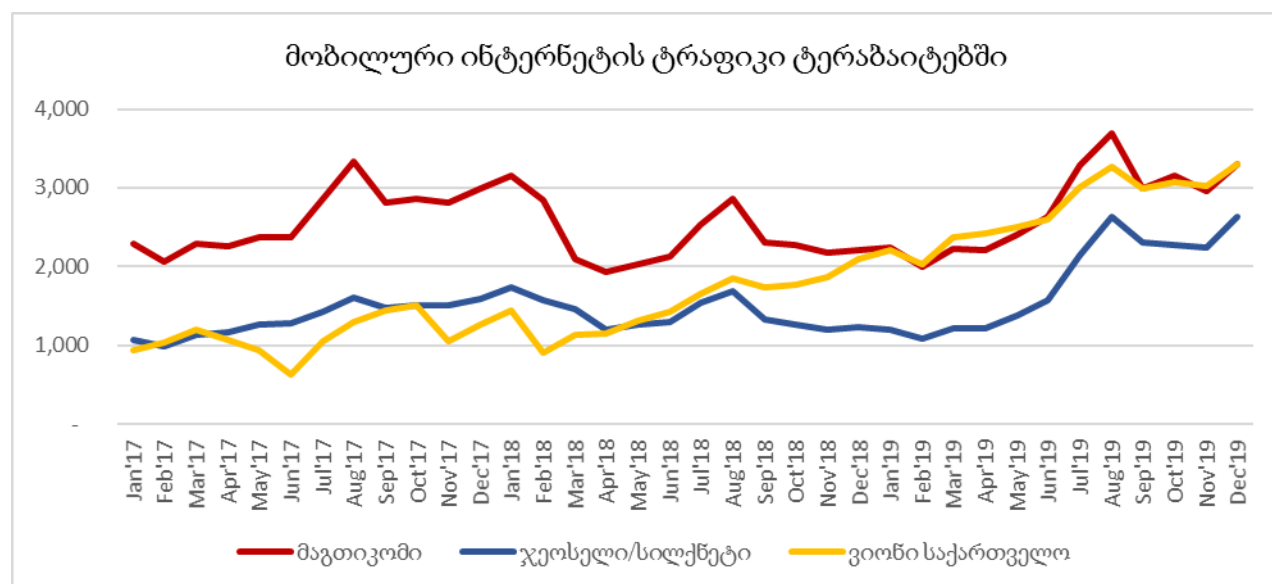
მაგთიკომი მობილური ტელეკომუნიკაციის განვითარების ყველა საფეხურს მოიცავს: 2G, 2.5G, 3G, 3.5G, 4G (LTE) და 4.5G (LTE-Advanced) ტექნოლოგიებს. აღსანიშნავია, რომ საქართველოში პირველად, მხოლოდ მაგთიკომის აბონენტებს ჰქონდათ შესაძლებლობა, მსოფლიოში უახლესი ტექნოლოგიით - 4.5G (LTE Advanced)-ით ესარგებლათ. დღეისთვის საქართველოში მხოლოდ მაგთიკომის აბონენტებს აქვთ მაღალი გარჩევადობის მობილური ხმოვანი სერვისით (VoLTE – Voice over LTE) სარგებლობის საშუალება. ეს ყოველივე მაგთიკომს საშუალებას აძლევს შეინარჩუნოს ლიდერის პოზიცია მობილური მომსახურების ბაზარზე, როგორც შემოსავლების (46.1% ბაზრის წილი 2019 წელს), ასევე აბონენტთა რაოდენობის (40.2% ბაზრის წილი 2019 წლის დეკემბრის მდგომარეობით) კუთხით.

მონაცემები მობილური კავშირგაბმულობის ბაზარზე არსებული წილების შესახებ:

შემოსავლების წილი	2017	2018	2019	აბონენტების წილი	2017	2018	2019
მაგთიკომი	46.2%	46.8%	46.1%	მაგთიკომი	38.6%	40.4%	40.2%
ჯეოსელი/სილქნეტი	37.1%	36.8%	35.8%	ჯეოსელი/სილქნეტი	35.0%	36.3%	34.6%
ვიონი საქართველო	16.6%	16.3%	18.1%	ვიონი საქართველო	26.3%	23.3%	25.2%
ჯიმოზაილ	0.0%	0.0%	0.0%	ჯიმოზაილ	0.0%	0.0%	0.0%

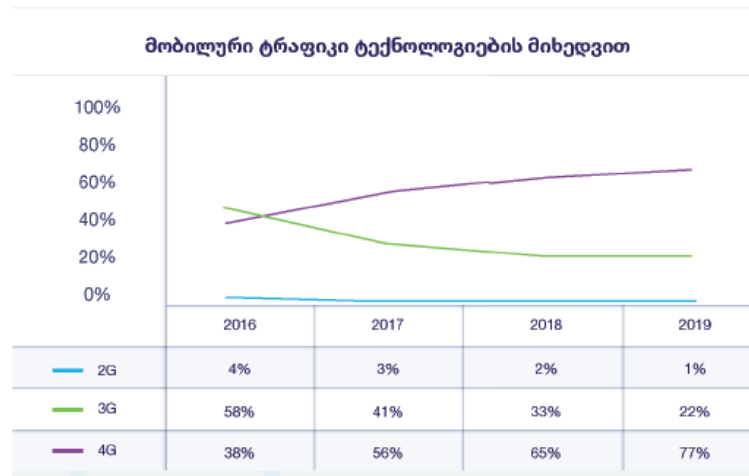
* მონაცემები აღებულია საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის ანალიტიკური პორტალიდან www.analytics.gncc.ge.

მობილური კავშირგაბმულობის ბიზნესში ერთ-ერთ ყველაზე მოთხოვნად სერვისს წარმოადგენს მობილური ინტერნეტი. აღნიშნულ სერვისზე მზარდი მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად, კომპანია მაგთიკომი მუდმივად ახორციელებს დამატებით ინვესტიციებს ქსელის გაფართოვებისა და მოდერნიზაციის მიზნით. მომხმარებლებისთვის მრავალფეროვანი 4.5G (LTE-Advanced) სერვისების და სხვა ტექნოლოგიებთან შედარებით ყველაზე სწრაფი ინტერნეტის შეთავაზების მიზნით, კომპანიამ 2016 წელს შეიძინა 800MHz სიხშირის ლიცენზია. ქვემოთ მოცემულ გრაფიკზე შეგიძლიათ იხილოთ ბაზარზე 2017-2019 წლებში ინტერნეტის მოხმარების განვითარების ტრენდი:

* მონაცემები აღებულია საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის ანალიტიკური პორტალიდან www.analytics.gncc.ge.

აღსანიშნავია, რომ 2019 წელს, ისევე როგორც წინა პერიოდებში, ბაზარზე მობილური ინტერნეტის ტრაფიკის ზრდის უდიდესი ნაწილი 4G ინტერნეტ ტრაფიკის ხარჯზე მოხდა. 2019 წელს მობილურ ბაზარზე მთლიანი მობილური ინტერნეტ ტრაფიკის 77%, ხოლო მაგთიკომის შემთხვევაში 78% 4G ტექნოლოგიაზე მოდის:

* მონაცემები აღებულია საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის „წლიური ანგარიშგება 2019“-დან.

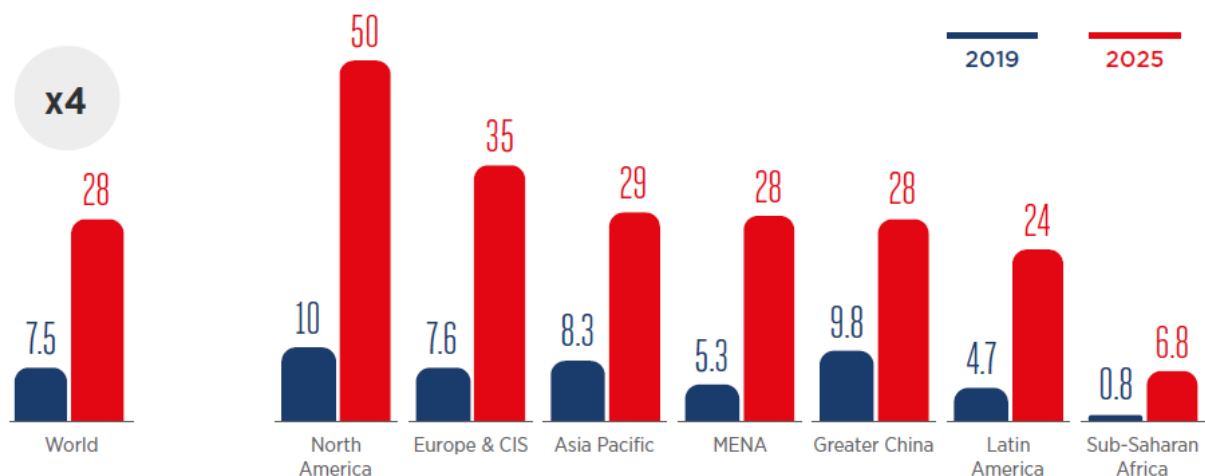
2019 წლის ბოლოსთვის ინტერნეტ მომსახურებით აბონენტების მთლიანი ბაზრის 59% სარგებლობდა, რაც 3.2 მლნ. აბონენტს შეადგენს. 2019 წელს მობილური ინტერნეტ ტრაფიკი რეკორდულად მზარდია. მობილური მომსახურების აბონენტებმა 86 ათას ტერაბაიტამდე მობილური ინტერნეტი მოიხმარეს. ეს მოცემულობა განპირობებულია როგორც მობილური ინტერნეტის მომხმარებელთა რაოდენობის ზრდით, ასევე, ბაზარზე ახალი თაობის ტელეფონების რაოდენობისა და 4G ქსელისა და მომსახურების განვითარებით. 2019 წელს ყველაზე დიდი რაოდენობის ინტერნეტ ტრაფიკი „მაგთიკომის“ აბონენტებმა მოიხმარეს. ერთ აბონენტზე საშუალო ყოველთვიური მოხმარება 3.4 გბ-ს შეადგენს, რაც წინა წელთან შედარებით 47%-ით მეტია. GSM ასოციაციის 2020 წლის კვლევის მიხედვით 2025 წლისთვის კვლავაც მოსალოდნელია მოხმარების მნიშვნელოვანი ზრდა (<https://www.gsma.com/mobileeconomy/>):

Figure 9

Source: Ericsson, GSMA Intelligence

Global mobile data usage will grow almost fourfold by 2025, spurred by increased smartphone adoption and availability of affordable high-speed network services

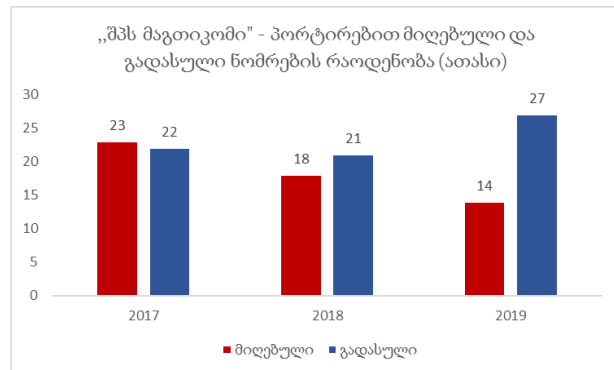
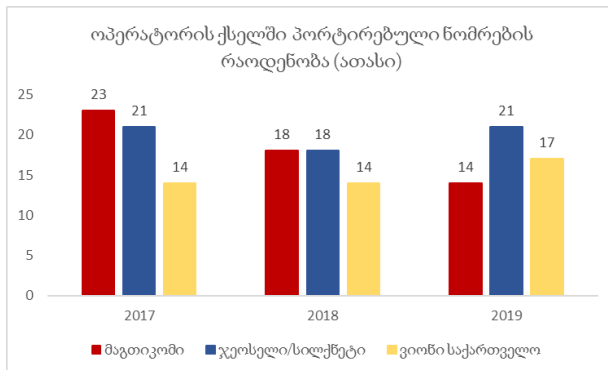
GB per subscriber per month

2013 წლიდან სახელმწიფო მობილური (ფიჭური სატელეფონო) მომსახურების შეძენას ახორციელებს კონსოლიდირებული ტენდერის საფუძველზე, რომელიც იმართება ყოველწლიურად. მაგთიკომი ზედიზედ 6-ჯერ გახდა აღნიშნული ტენდერის გამარჯვებული. მიუხედავად იმ ფაქტისა, რომ მაგთიკომი არ არის ერთადერთი გამარჯვებული კომპანია (ტენდერში ასევე გაიმარჯვეს კომპანია ჯეოსელმა და ვიონმა), მაგთიკომი მობილურ (ფიჭურ სატელეფონო) მომსახურებას უწევს ყველა ძირითად/მნიშვნელოვან სამინისტროს და სახელმწიფო დაწესებულებას. თავის მხრივ, სახელმწიფო დაწესებულებების არჩევანს განაპირობებს მაგთიკომის ხარისხიანი და მრავალფეროვანი სატელეკომუნიკაციო მომსახურებები და მათი სტაბილურად მიწოდების შესაძლებლობა საქართველოს ტერიტორიის თითქმის ყველა წერტილში (სატელეკომუნიკაციო მომსახურებების მიწოდების კუთხით მაგთიკომს საქართველოში გააჩნია ყველაზე დიდი დაფარვის არეალი).

2007 წლიდან მაგთიკომმა GGN (Georgian Government Network) პროექტის ფარგლებში უზრუნველყო საქართველოს ყველა სახელმწიფო სტრუქტურის ერთიან ინტერნეტქსელში გაერთიანება. ხოლო, 2009 წელს, მაგთიკომმა ერთიანი საგანმანათლებლო ინტერნეტქსელი შექმნა და საქართველოს ყველა რესურსცენტრი და საჯარო სკოლა ჩართო, რის შედეგადაც საქართველოში პირველად ჩატარდა ელექტრონული გამოცდები და ქვეყანა მიუახლოვდა ევროპულ სტანდარტებს, ასევე მოსახლეობას გაუჩნდა საჯარო სერვისებზე ინტერნეტით წვდომის შესაძლებლობა, სახელმწიფოს შეუმცირდა კომუნიკაციის ხარჯი და გაიზარდა საჯარო სამსახურების ეფექტურობა, მომსახურების ხარისხი და იმიჯი.

საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის დადგენილების თანახმად, 2010 წლიდან აბონენტს საშუალება აქვს პორტირებისას (მობილური ოპერატორის შეცვლისას) შეინარჩუნოს იგივე სააბონენტო ნომერი. 2019 წელს მობილური ოპერატორების ქსელში 52 ათასი ნომრის პორტირება განხორციელდა: მაგთიკომის ქსელში - 14 ათასი, ჯეოსელი/სილქნეტში - 21 ათასი და ვიონი საქართველოში - 17 ათასი ნომერი.

* მონაცემები პორტირებაზე აღებულია საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის „წლიური ანგარიშგება 2019“-დან.

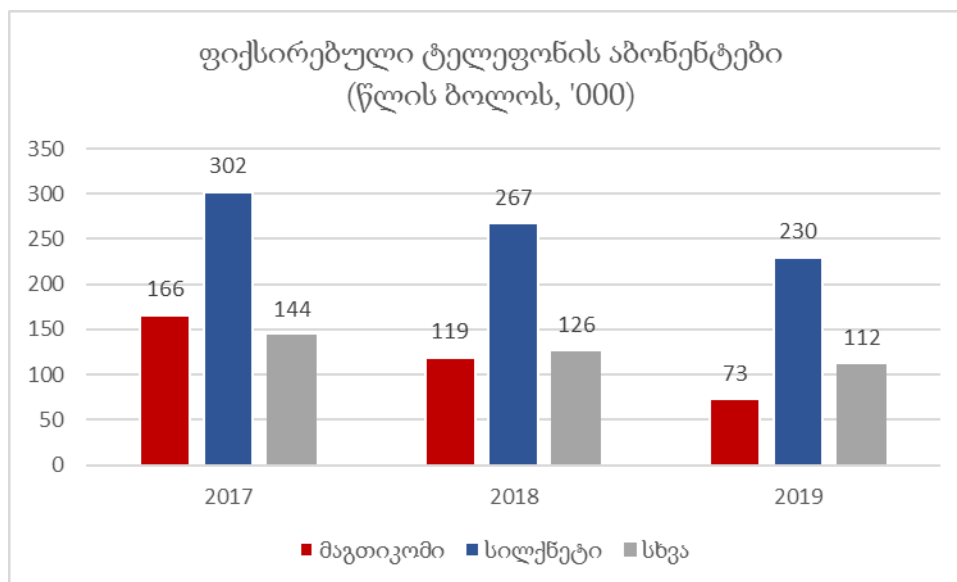
2.2 ფიქსირებული ტელეფონია

ფიქსირებული ტელეფონიის აბონენტების (შესაბამისად, შემოსავლებისა და ტრაფიკის) შემცირება როგორც მთელს მსოფლიოში, ასევე საქართველოში არსებული ტენდენციაა, რაც უმთავრესად მობილური კომუნიკაციებით ფიქსირებული ტელეფონიის ჩანაცვლების შედეგია. საქართველოს ფიქსირებული ტელეფონის ბაზარზე აბონენტების რაოდენობა, 2018 წლის დეკემბრიდან 2019 წლის დეკემბრამდე 15.2%-ით შემცირდა, ხოლო შემოსავალი 13.2%-

ით. შესაბამისად, აღნიშნულ პერიოდში კლება შეინიშნება მაგთიკომის სააბონენტო ბაზაში (38.2%) და შემოსავლებში (29.4%).

ფიქსირებული ტელეფონით მომსახურებაში გამოიყოფა ორი ძირითადი მიმართულება:

- უსადენო “მაგთიფიქსი“;
- სადენიანი ფიქსირებული VOIP.

* მონაცემები აღებულია საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის ანალიტიკური პორტალიდან www.analytics.gncc.ge.

ფიქსირებული ტელეფონის (CDMA და PSTN) ბაზარზე აბონენტების რაოდენობით ბაზრის 55.4% უკავია კომპანია სილქნეტს, შპს მაგთიკომს - 17.6% (2019 წლის დეკემბრის მდგომარეობით).

2010 წლიდან, ისევე როგორც მობილური ტელეფონით მომსახურების შემთხვევაში, ფიქსირებული ტელეფონის მომსახურების მომხმარებელსაც აქვს საშუალება პორტირებისას, შეინარჩუნოს იგივე სააბონენტო ნომერი.

უნდა აღინიშნოს, რომ ფიქსირებული ტელეფონის ორივე მიმართულება კომპანიის არაძირითად სერვისს წარმოადგენს და მიუხედავად აღნიშნული საბაზრო სეგმენტის მუდმივი შემცირებისა, მაგთიკომი ინარჩუნებს აღნიშნულ მიმართულებებს.

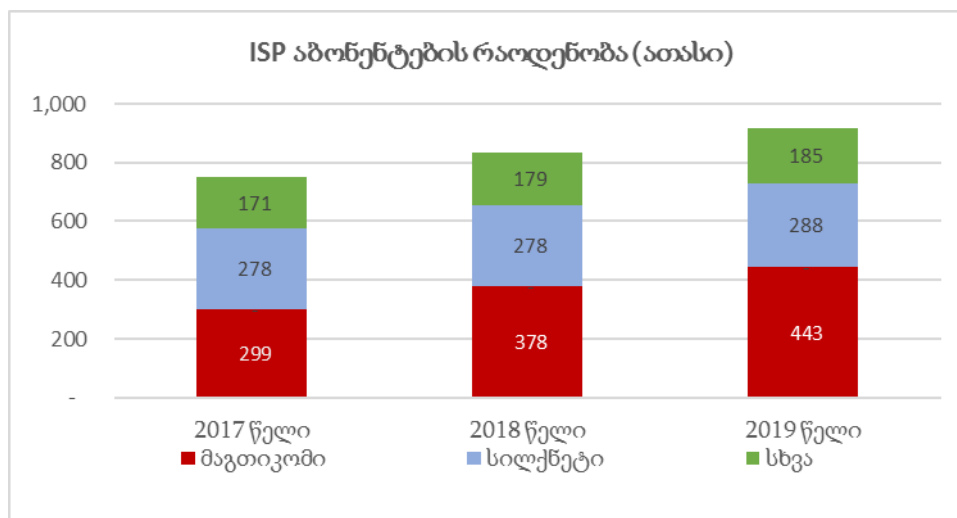
უსადენო ფიქსირებული CDMA (Code Division Multiple Access) სერვისს, ცნობილს მაგთიფიქსის სახელით - თავისი სიხშირული თავისებურებიდან გამომდინარე აქვს მაღალი დაფარვის საშუალება და უზრუნველყოფს საიმედო კავშირს რთულ რელიეფურ პირობებშიც.

2.3 ფართოზოლოვანი საკაბელო ქსელით ინტერნეტის მიწოდება (ISP)

2016 წელს მაგთიკომმა შეისყიდა კავკასუს ონლაინის (ISP და IPTV ბაზრის ერთ-ერთი წამყვანი მოთამაშე) საცალო ბიზნესი და 2016 წლის მესამე კვარტლიდან დაიწყო ISP სერვისის მიწოდება.

მაგთიკომი ISP ბაზარზე შესვლის შემდეგ მოცულობით ინვესტიციებს ახორციელებს არსებული ქსელის მოდერნიზაციისთვის და გაფართოებისთვის, მათ შორის ქვეყნის ისეთ ადგილებშიც, სადაც დღეის მდგომარეობით მოსახლეობის კონცენტრაცია დაბალია. შედეგად, 2019 წლის დეკემბრის მდგომარეობით მაგთიკომი ინარჩუნებს ბაზრის ლიდერის პოზიციას როგორც აბონენტების, ისე შემოსავლების ჭრილში და შესაბამისად ბაზრის 48.4% და 47.0% უკავია.

აბონენტების წილი	2017 წელი	2018 წელი	2019 წელი
მაგთიკომი	39.9%	45.3%	48.4%
სილქნეტი	37.2%	33.3%	31.4%
სხვა	22.9%	21.4%	20.2%

* მონაცემები აღებულია საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის ანალიტიკური პორტალიდან www.analytics.gncc.ge.

2.4 მაუწყებლობის ტრანზიტი

მაგთიკომი მომხმარებელს სთავაზობს ორი ტიპის სატელევიზიო მომსახურებას: თანამგზავრულს და IPTV-ს. კომპანიამ თანამგზავრული ტელევიზია ბრენდ „მაგთისატი“-ს მეშვეობით აბონენტებს 2012 წლის დასაწყისიდან შესთავაზა, რომელიც დღეს ქვეყნის ნებისმიერ წერტილში მაღალი ხარისხის ტელემაუწყებლობის ტრანზიტს უზრუნველყოფს. თანამგზავრული ტელევიზიის სეგმენტზე მაგთიკომი უმსხვილესი მოთამაშეა თავისი 91.8% საბაზრო წილით და მის ქსელში ჩართულია 60 ათასზე მეტი აბონენტი. მაგთიკომმა ევროპის ყველაზე მაღლა დასახლებული სოფელი - უშგული 100%-ით მოიცვა და 2015 წლიდან იქ მცხოვრები ყველა ოჯახი უფასოდ იღებს სატელიტურ ტელევიზიას.

აღსანიშნავია, რომ თანამგზავრული მაუწყებლობის ტრანზიტის უზრუნველყოფის მიზნით კომპანიას იჯარით აქვს აღებული სატელიტური თანამგზავრის 4 ტრანსპონდერი. ეს ყოველივე კი სოლიდურ თანხებთანაა დაკავშირებული, რაც მოცემულ ბიზნესს ზარალიანს ხდის.

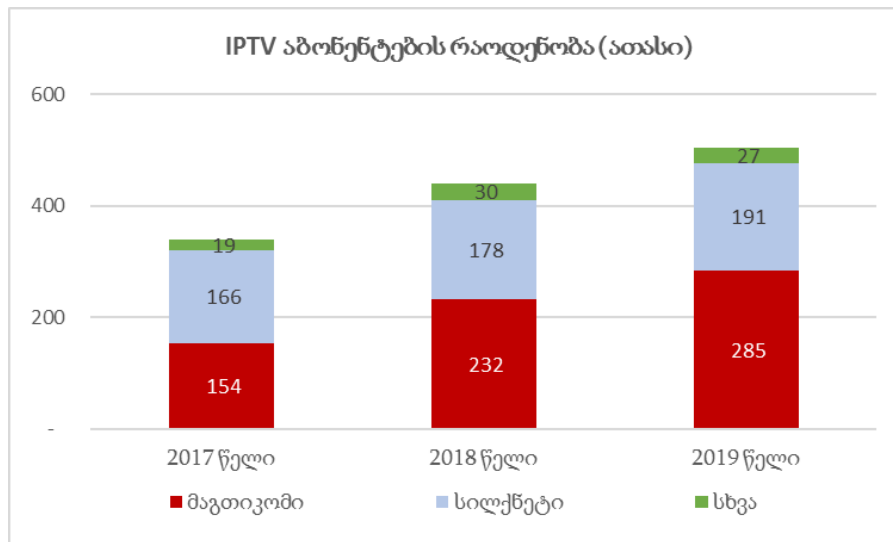
2016 წლის 1 აგვისტოდან დაიწყო IP ტექნოლოგიაზე დაფუძნებული (IPTV) სატელევიზიო ტრანზიტული მაუწყებლობა.

მაგთიკომის მიერ 2016 წელს შეძენილი ISP და IPTV ქსელის გაფართოების პროექტის განხორციელების შედეგად, რომელსაც კომპანია დღესაც აქტიურად აგრძელებს, IPTV-ს ბაზარზე მაგთიკომის აბონენტების რაოდენობის საბაზრო წილი ზრდას განაგრძობს და 2019 წლის დეკემბრის მდგომარეობით საბაზრო წილები შემდეგნაირად გამოიყურება:

ბაზრის წილები ოპერატორების მიხედვით IPTV აბონენტები	2017 წელი	2018 წელი	2019 წელი
მაგთიკომი	45.4%	52.7%	56.6%
სილქნეტი	48.9%	40.5%	38.0%
სხვა	5.7%	6.7%	5.4%

* მონაცემები აღებულია საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის ანალიტიკური პორტალიდან www.analytics.gncc.ge.

აღნიშნული შედეგები მიღწეულ იქნა როგორც არსებული აბონენტების გადანაწილებით ბაზარზე არსებულ კომპანიებს შორის, ასევე მაგთიკომის მიერ მანამდე აუთვისებელ რეგიონებში შესვლით და შესაბამისად, ISP და IPTV ბაზრის საერთო მოცულობის ზრდით.

* მონაცემები აღებულია საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის ანალიტიკური პორტალიდან www.analytics.gncc.ge.

3. საკანონმდებლო და სხვა რეგულაციები

მაგთიკომს, საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნულ კომისიაში გავლილი აქვს ავტორიზაცია ისეთ ძირითად მომსახურებებზე, როგორიცაა:

- ✓ მობილური საკომუნიკაციო მომსახურება,
- ✓ ფიქსირებული საკომუნიკაციო მომსახურება,
- ✓ საერთაშორისო სატელეფონო კავშირით მომსახურება,
- ✓ მობილური ინტერნეტ მომსახურება,
- ✓ ინტერნეტ მომსახურება,
- ✓ მაუწყებლობის ტრანზიტივით მომსახურება,
- ✓ გამომსახურებით აუდიოვიზუალური მომსახურება,
- ✓ საკანალიზაციო არხების ფუნქციური რესურსებითა და სიმძლავრეებით უზრუნველყოფა და
- ✓ ჰოსტინგით მომსახურება.

კომპანია მაგთიკომს დაარსების დღიდან რადიოსიხშირული სპექტრით სარგებლობის ლიცენზიებში გადახდილი აქვს 324.8 მილიონი ლარი. 2019 წელს მოქმედი ლიცენზიები იხილეთ ქვემოთ მოცემულ ცხრილში:

ლიცენზიის ნომერი	რადიოსიხშირული ზოლი	ლიცენზიის გაცემის/მოქმედების ვადის გაგრძელების თარიღი	ლიცენზიის მოქმედების ვადა
F15	901.8-915 946.8-960	01.02.2015	01.02.2030
F12	1935-1950 2125-2140	01.02.2015	01.02.2030
F16	1740.1-1770 1835.1-1865	01.02.2015	01.02.2030
F10	453-457.5 463-467.5	17.06.2019	17.06.2029
F99	842-847 801-806	02.06.2016	02.06.2031

საქართველოს სატელეკომუნიკაციო დარგში მაგთიკომი არის ყველაზე წარმატებული კომპანია, როგორც ბაზრის წილის (აბონენტების რაოდენობა), დაფარვის არეალის, მრავალფეროვანი და მაღალტექნოლოგიური სერვისების მიწოდების, ასევე ამ მომსახურებების საიმედოობის და ხარისხის თვალსაზრისით. აღნიშნულიდან გამომდინარე, “მაგთიკომი” საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის შესაბამისი გადაწყვეტილებების საფუძველზე, მომსახურების ბაზრის სხვადასხვა სეგმენტზე, ცნობილია, როგორც მნიშვნელოვანი საბაზრო ძალაუფლების მქონე პირად და დაკისრებული აქვს სპეციფიკური ვალდებულებები შემდეგ სეგმენტებზე:

1. მოძრავი საკომუნიკაციო ქსელის ოპერატორის ძირითადი ქსელის საკომუტაციო ტერმინალურ ელემენტებთან დაშვებისა და ურთიერთჩართვის (სატელეფონო ზარების წამოწყების/დასრულების) საბითუმო ბაზრის სეგმენტზე - ინფორმაციის გამჭვირვალობის უზრუნველყოფის ვალდებულება, დისკრიმინაციის აკრძალვის ვალდებულება, ქსელის შესაბამის ელემენტებთან დაშვების ვალდებულება, დანახარჯებისა და შემოსავლების განცალკევებულად აღრიცხვის ვალდებულება, სატარიფო რეგულირებისა და ხარჯთაღრიცხვის ვალდებულება.

21.05.2010 N240/9 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2010-240-9.page>;
 18.11.2011 N657/9 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2011-657-9.page>;
 13.12.2013 N744/19 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2013-744-19.page>;
 09.10.2014 N572/19 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2014-572-19.page>;
 19.10.2017 N684/19 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2017-684-19.page>.

2. მობილური ქსელით საცალო ხმოვანი მომსახურებების ბაზრის შესაბამის სეგმენტზე - დანახარჯებისა და შემოსავლების განცალკევებულად აღრიცხვის ვალდებულება.

30.04.2019 N267/9 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2019-267-9.page>

3. ფიქსირებული უსადენო საკომუნიკაციო ქსელის ოპერატორის ძირითადი ქსელის საკომუტაციო ტერმინალურ ელემენტებთან დაშვებისა და ურთიერთჩართვის

(სატელეფონო ზარების წამოწყება/დასრულება) საბითუმო ბაზრის სეგმენტზე - ინფორმაციის გამჭვირვალობის უზრუნველყოფის ვალდებულება, დისკრიმინაციის აკრძალვის ვალდებულება, ქსელის შესაბამის ელემენტებთან დაშვების ვალდებულება, დანახარჯებისა და შემოსავლების განცალკევებულად აღრიცხვის ვალდებულება, სატარიფო რეგულირებისა და ხარჯთაღრიცხვის ვალდებულება.

17.09.2010 N428/9 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2010-428-9.page>.

4. ფიქსირებული ინტერნეტის მომსახურების საცალო ბაზრის სეგმენტზე - დანახარჯებისა და შემოსავლების განცალკევებულად აღრიცხვის ვალდებულება.

30.04.2019 N266/9 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2019-266-9.page>.

5. საკანალიზაციო არხებთან დაშვების საბითუმო სეგმენტზე - ინფორმაციის გამჭვირვალობის უზრუნველყოფის ვალდებულება, დისკრიმინაციის აკრძალვის ვალდებულება, ქსელის შესაბამის ელემენტებთან დაშვების ვალდებულება, დანახარჯებისა და შემოსავლების განცალკევებულად აღრიცხვის ვალდებულება, სატარიფო რეგულირებისა და ხარჯთაღრიცხვის ვალდებულება

06.11.2014 N620/9 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2014-620-9.page>;

28.07.2016 N525/22 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2016-525-22.page>;

26.10.2017 N695/19 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2017-695-19.page>;

22.02.2018 N121/19 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2018-121-19.page>;

06.12.2018 N672/9 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2018-672-9.page>.

6. მობილური ქსელით ინტერნეტ საცალო მომსახურებების მიწოდების ბაზრის შესაბამის სეგმენტზე - დანახარჯებისა და შემოსავლების განცალკევებულად აღრიცხვის ვალდებულება.

30.04.2019 N268/9 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2019-268-9.page>.

7. გამოყოფილი არხებით საბითუმო მომსახურების ბაზრის შესაბამისი სეგმენტებზე - ინფორმაციის გამჭვირვალობის უზრუნველყოფის ვალდებულება, ქსელის შესაბამის ელემენტებთან დაშვების ვალდებულება, დისკრიმინაციის აკრძალვის ვალდებულება, დანახარჯებისა და შემოსავლების განცალკევებულად აღრიცხვის ვალდებულება, სატარიფო რეგულირებისა და ხარჯთაღრიცხვის ვალდებულება.

06.12.2018 N671/9 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2018-671-9.page>.

რაც შეეხება გადასახადებს, საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად, ჯგუფში შემავალი ორივე კომპანია წარმოადგენს საქართველოს რეზიდენტ კომპანიას და საგადასახადო პოლიტიკა და სტრუქტურაც განისაზღვრება მოქმედი საგადასახადო კოდექსის შესაბამისად. ჯგუფის წევრი კომპანიების საქმიანობებისთვის ძირითადად რელევანტურია შემდეგი გადასახადები:

- 1) დღგ (დამატებული ღირებულების გადასახადი) - კომპანიები ახორციელებენ 18%-ით დასაბეგრ ოპერაციებს, ჩათვლის უფლებით განთავისუფლებულ ოპერაციებს, ჩათვლის

უფლების გარეშე განთავისუფლებულ ოპერაციებსა და ოპერაციებს, რომლებიც არ განიხილება დღგ-ით დასაბეგრად.

2) აქციზი:

- აქციზი - წუთი 0,15 ლ - საქართველოში მობილურ ქსელში საერთაშორისო ზარის დასრულების მომსახურებისთვის;
- აქციზი - წუთი 0,08 ლ - საქართველოში ფიქსირებულ ქსელში საერთაშორისო ზარის დასრულების მომსახურებისთვის;

3) მოგების გადასახადი - ძირითადი დაბეგვრის ობიექტი არის განაწილებული მოგება, ასევე კოდექსით გათვალისწინებული სხვა დაბეგვრის ობიექტები (მოგების გადასახადის ეგრეთ წოდებული „ესტონური მოდელი“ (მოქმედია 2017 წლის 1 იანვრიდან). მოგების გადასახადის განაკვეთია 15%;

4) საშემოსავლო გადასახადი - დაქირავებულ პირთათვის ხელფასის სახით ანაზღაურების გაცემისას, ასევე ცალკეულ შემთხვევებში ფიზიკური პირების მომსახურების ანაზღაურებისას კომპანიები აკავებენ საშემოსავლო გადასახადს 20% ოდენობით;

5) არარეზიდენტის შემოსავალი შესაძლებელია დაექვემდებაროს დაბეგვრას გადახდის წყაროსთან 15%-იანი, 10%-იანი და 5%-იანი განაკვეთით, ამასთან გაითვალისწინება ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილების შესახებ საერთაშორისო შეთანხმებებით განსაზღვრული საგადასახადო შეღავათები და მათი გამოყენების წესი.

6) ქონების გადასახადი - კომპანიების ბალანსზე ძირითად საშუალებად ან/და საინვესტიციო ქონებად აღრიცხულ აქტივებზე, დაუმონტაჟებელ მოწყობილობებზე, დაუმთავრებელ მშენებლობაზე, აგრეთვე მათ მიერ ლიზინგით გაცემულ ქონებაზე კომპანიები იხდიან ქონების გადასახადს საშუალო წლიური საბალანსო ნარჩენი ღირებულებიდან არა უმეტეს 1% ოდენობით;

7) მიწაზე ქონების გადასახადი - კომპანიების საკუთრებაში არსებულ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწაზე, მიწაზე ქონების გადასახადი გაიანგარიშება მიწის ადგილმდებარეობის გათვალისწინებით ერთ კვადრატულ მეტრზე 0.24-ის ნამრავლით შესაბამის ტერიტორიულ კოეფიციენტზე.

8) რეგულირების საფასური - მაგთიკომის საქმიანობა ექვემდებარება რეგულირებას და ვალდებულია გადაიხადოს რეგულირების საფასური:

- ტელეკომუნიკაციისათვის - რეგულირებას დაქვემდებარებული მომსახურების ან საქონლის ღირებულების (დღგ-ის გარეშე) 0.75%;
- მაუწყებლის მიერ განხორციელებული და რეგულირებას დაქვემდებარებული მომსახურების ან საქონლის მიწოდების მთლიანი ღირებულების (დღგ-ის გარეშე) 0.5%.

9) საპენსიო გადასახადი - დაქირავებულ პირთათვის ხელფასის სახით ანაზღაურების გაცემისას, ასევე ცალკეულ შემთხვევებში ფიზიკური პირების მომსახურების ანაზღაურებისას კომპანია აკავებს საპენსიო გადასახადს 2%-ს და დამატებით 2%-ს კომპანია იხდის საპენსიო სქემის მონაწილეთა სასარგებლოდ, საპენსიო სააგენტოს ანგარიშზე.

აღსანიშნავია, რომ სსიპ „112“-ის ყოველთვიური საფასურის სრულ ადმინისტრირებას (მობილური და ფიქსირებული სატელეფონო მომსახურების აბონენტებისაგან 112 საფასურის დარიცხვას და ამოღებას) კომპანია ახორციელებს უსასყიდლოდ და საკუთარი ხარჯით.

4. ჯგუფში შემავალი კომპანიების სტრატეგია და მიზნები

მაგთიკომის, როგორც ბაზრის ლიდერის მიზანია, საზოგადოების ყოველი წევრისთვის ყველაზე მაღალი ხარისხის და თანამედროვე ტექნოლოგიებზე დაფუძნებული კომპლექსური კავშირგაბმულობის უზრუნველყოფა და ქვეყნის მდგრადი განვითარების მხარდაჭერა.

თანამედროვე ტექნოლოგიებზე დაფუძნებული კავშირგაბმულობა გულისხმობს აბონენტებისათვის ტექნოლოგიური ინოვაციების გამოყენებით, საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი მაღალი ხარისხის მომსახურებების შეთავაზებას. მაგთიკომმა, როგორც ლიდერმა ოპერატორმა საქართველოს სატელეკომუნიკაციო ბაზარზე, თავისი მომხმარებლებისათვის პირველმა გახადა ხელმისაწვდომი 4.5G ტექნოლოგია და ასევე პირველმა შესთავაზა მათ მაღალი გარჩევადობის ხმოვანი საუბრის სერვისი (VoLTE). ასევე მაგთიკომის დამსახურებაა, რომ აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნებში საქართველო არის ერთ-ერთი პირველი, რომელშიც დაინერგა 3G ტექნოლოგია.

ინფორმაციული და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების განვითარება მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ტექნოლოგიურ პროგრესსა და საზოგადოების განვითარებაზე.

საიმედო, მაღალსიჩქარიანი ფართოზოლოვანი ინფრასტრუქტურის უზრუნველყოფა დააჩქარებს ინოვაციების დანერგვას, ეკონომიკურ ზრდასა და გაუმჯობესებას ყოველდღიურ ცხოვრებაში როგორც მოქალაქეებისთვის, ასევე ბიზნესებისთვის. ციფრული ტექნოლოგიების კიდევ უფრო ფართოდ გავრცელება და ეფექტური გამოყენება უზრუნველყოფს მოქალაქეების ცხოვრების უკეთეს ხარისხს, მათ შორის ახალ მედია შესაძლებლობებთან და მარტივი დაშვებით ელექტრონულ სერვისებთან წვდომას.

ისტორიულად, როგორც მობილური კავშირის ინდუსტრიის ლიდერი, მაგთიკომი მუდმივად მუშაობს, როგორც უსადენო კავშირგაბმულობის ქსელის მაღალი ხარისხის შენარჩუნებასა და განვითარებაზე, ასევე აბონენტების საჭიროებების გათვალისწინებით ინოვაციური სერვისების დანერგვაზე.

კომპანია დიდი მოცულობის ინვესტიციებს ახორციელებს არსებული ფართოზოლოვანი (ოპტიკური) კავშირგაბმულობის ქსელის მოდერნიზაციისათვის, აგრძელებს მაგისტრალური ოპტიკური ქსელისა და შესაბამისი ინფრასტრუქტურის მშენებლობას. მაღალი ხარისხის უზრუნველსაყოფად, ოპტიკური ქსელის განვითარება აუცილებელია ისეთ დასახლებულ პუნქტებშიც, სადაც დღეის მდგომარეობით მოსახლეობის კონცენტრაცია დაბალია და არ ხდება მაღალი სიჩქარის ინტერნეტისა და IPTV-ს მომსახურების მიწოდება. ინტერნეტბაზარზე მაგთიკომის შესვლის მომენტისთვის, საქართველოში ქსელი სულ რამდენიმე ქალაქში და ისიც მხოლოდ უბან-უბან იყო წარმოდგენილი. მაგთიკომის ინტერნეტმომსახურებით დღეისთვის უკვე 500-ზე მეტ ქალაქსა და სოფელში სარგებლობენ. კომპანიამ პარალელურად უზრუნველყო ქსელის მრავალჯერადი დაცვა და იგი უახლესი ტექნოლოგიებითა და აპარატურით აღჭურვა, რამაც მისი მდგრადობა, ტევადობა და გამტარუნარიანობა გაზარდა. მაგთიკომის ქსელი მთლიანად ოპტიკურ ტექნოლოგიაზეა დაფუძნებული, რაც ნებისმიერ სხვა ტექნოლოგიასთან შედარებით ინტერნეტთან წვდომის ყველაზე მაღალ სიჩქარეს უზრუნველყოფს.

მაგთიკომისთვის სტრატეგიულად უმნიშვნელოვანესია, თავის აბონენტებისათვის, უმაღლესი ხარისხის და მრავალფეროვანი მომსახურების მიწოდება. ამ მხრივ კომპანია ავითარებს IPTV ქსელს ისეთ ტერიტორიებზეც კი, სადაც მას ბევრი უფრო მაღალფასიანი სატელიტური ტელევიზიის მომხმარებელი ჰყავს. ასეთ ნაბიჯებს მოჰყვება აბონენტების გადმორთვა მაღალფასიანი სატელიტური ტელევიზიიდან, უფრო დაბალი ფასის მქონე IPTV-ზე, თუმცა კომპანია თავისი სტრატეგიისა და აბონენტების ერთგული რჩება.

კომპანია 2020 წელსაც გააგრძელებს მომხმარებლებზე ორიენტირებული ახალი პროდუქტებისა და მომსახურებების განვითარებას.

დელტაკომმის სტრატეგიული მიზანია, რეგიონში კავშირგაბმულობის არხებისა და ინტერნეტის საბითუმო რეალიზაციის უზრუნველსაყოფად, ეფექტური და დივერსიფიცირებული ქსელის მოწყობა.

აღნიშნული მიზნის განხორციელების პროცესში, დელტაკომმი ასევე უზრუნველყოფს კომპიუტერულ ტექნიკასა და უსაფრთხოების სისტემებზე კლიენტების მზარდი მოთხოვნის დაკმაყოფილებას, რასაც კომპანია წამყვან საერთაშორისო მომწოდებლებთან მჭიდრო პარტნიორული თანამშრომლობით ახორციელებს.

5. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებები

მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება 000 ლ	2019	სრული წელი 2018	ცვლილება	
			ლ	%
შემოსავალი	471,292	456,264	15,027	3%
შემოსავალი სატელეფონო მომსახურებებიდან	231,046	221,680	9,366	4%
ფიქსირებული ფართოზოლოვანი მომსახურება (ISP/IPTV)	174,289	136,765	37,524	27%
შემოსავალი ურთიერთჩართვის მომსახურებიდან	23,813	47,696	(23,883)	-50%
შემოსავალი სატელეკომუნიკაციო ტელევიზიიდან	12,652	16,082	(3,430)	-21%
შემოსავალი როუმინგის მომსახურებიდან	11,161	15,598	(4,437)	-28%
შემოსავალი არხების იჯაროდან	5,983	7,386	(1,403)	-19%
შემოსავალი ერთჯერადი მომსახურებებიდან	3,469	2,128	1,341	63%
შემოსავალი უკაბელო ინტერნეტის მიწოდებიდან	712	1,087	(375)	-34%
შემოსავალი ტელეფონების გაყიდვიდან	63	253	(190)	-75%
შემოსავალი კომპიუტერული ტექნიკის რეალიზაციიდან	1,053	1,917	(864)	-45%
სხვა შემოსავლები	7,050	5,673	1,377	24%
გაწეული მომსახურების თვითღირებულება*	(134,436)	(178,288)	43,851	-25%
ურთიერთჩართვის ხარჯები	(21,375)	(44,279)	22,904	-52%
ხელფასის ხარჯი	(46,956)	(45,507)	(1,449)	3%
ინტერნეტ ტრაფიკის ხარჯები	(22,966)	(21,940)	(1,026)	5%
სატელეკომუნიკაციო ტელევიზიის ხარჯი	(2,323)	(17,328)	15,005	-87%
ინტერნეტ ტელევიზიის (IPTV) ხარჯები	(11,992)	(13,904)	1,912	-14%
საბაზო სადგურებზე ტექნიკური მომსახურების ხარჯი	(10,685)	(10,220)	(466)	5%
საბაზო სადგურის განთავსების საიჯარო ხარჯი	(45)	(7,208)	7,163	-99%
რეალიზებული კომპიუტერული ტექნიკის, SIM და Scratch ბარათების თვითღირებულება	(1,856)	(2,221)	365	-16%
ტექნიკური მხარდაჭერა	(7,311)	(6,805)	(505)	7%
რეგულირების საფასური	(3,263)	(3,191)	(72)	2%
როუმინგის ხარჯი	(3,359)	(3,539)	180	-5%
სხვა გაყიდვების თვითღირებულება	(2,045)	(1,851)	(194)	10%
პორტაბელურობის ხარჯი	(260)	(294)	34	-12%
საოპერაციო მოგება	336,855	277,977	58,879	21%
ცვეთა და ამორტიზაცია**	(108,408)	(100,651)	(7,758)	8%
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების გაუფ	(604)	(2,457)	1,853	-75%
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული ზარალი	(3,264)	(1,822)	(1,443)	79%
გაუფასურების ზარალი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე	5,501	(6,927)	12,429	-179%
გაყიდვებთან დაკავშირებული, საერთო და ადმინისტრაციული ხ	(30,930)	(29,322)	(1,608)	5%
სხვა შემოსავლები/(ხარჯები)	(3,501)	(2,086)	(1,414)	68%
საოპერაციო საქმიანობების შედეგები	195,649	134,713	60,937	45%
ფინანსური შემოსავალი	25,322	40,569	(15,247)	-38%
ფინანსური ხარჯი	(49,668)	(58,618)	8,950	-15%
წმინდა ფინანსური ხარჯი	(24,346)	(18,048)	(6,298)	35%
მოგება დაბეგვრამდე	171,303	116,664	54,639	47%
მოგების გადასახადის სარგებელი	-	-	-	0%
წმინდა მოგება	171,303	116,664	54,639	47%

* გაყიდვების თვითღირებულება არ მოიცავს ცვეთისა და ამორტიზაციის, კომერციულ და ადმინისტრაციულ ხარჯებს;

** ყველა აქტივის ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი.

კომპანია შემოსავალს ძირითადად იღებს შემდეგი სატელეკომუნიკაციო მომსახურებების გაწევით:

- ხმოვანი ზარი;
- მობილური ინტერნეტი;

- მოკლე ტექსტური შეტყობინება;
- როუმინგი;
- ურთიერთჩართვის მომსახურება;
- ქსელში ჩართვის ღირებულება;
- არხების იჯარა;
- სატელიტური ტელევიზია;
- ფიქსირებული ინტერნეტი (ISP);
- ინტერნეტ ტელევიზია (IPTV);
- კომპიუტერული ტექნიკის რეალიზაცია;
- ოპტიკურ-ბოჭკოვან მაგისტრალში გაუნათებელი ღერების ხელშეუვალი სარგებლობის უფლებით (IRU) გადაცემა და ტექნიკური მხარდაჭერა;
- და სხვა.

კომპანია მაგთიკომის 2019 წლის კონსოლიდირებული შემოსავლები 2018 წელთან შედარებით 3%-ით გაიზარდა. ზრდა ძირითადად განპირობებულია ISP/IPTV სერვისებიდან მიღებული შემოსავლების მნიშვნელოვანი ზრდით, რაც თავის მხრივ ქსელის განვითარებით, არსებულ და მანამდე აუთვისებელ რეგიონებში ქსელის მშენებლობის შედეგად ახალი აბონენტების აყვანით არის გამოწვეული.

სატელეფონო მომსახურებებში მოიაზრება როგორც მობილური, ასევე ფიქსირებული უსადენო სატელეფონო მომსახურებები. შემოსავლის ზრდა ძირითადად დაკავშირებულია მობილური ინტერნეტის მომსახურებასთან. მეორეს მხრივ, ნელ-ნელა ხდება მოკლე ტექსტური შეტყობინების და ხმოვანი ზარის მომსახურებების მობილური ინტერნეტით ჩანაცვლება. რაც შეეხება ფიქსირებული ტელეფონიის მომსახურებიდან მიღებულ შემოსავლებს, იგი წლიდან წლამდე მცირდება, რაც უმთავრესად მობილური კომუნიკაციებით ფიქსირებული ტელეფონიის ჩანაცვლების შედეგია.

ურთიერთჩართვის მომსახურებიდან მიღებული შემოსავლის და გაწეული ხარჯის შემცირება ძირითადად გამოწვეულია ურთიერთჩართვის ტარიფების ცვლილებით. საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის გადაწყვეტილებით, მოხდა მობილურ და ფიქსირებულ ქსელში ზარის დასრულების ტარიფის LRIC მოდელით დაანგარიშება და ახალი ურთიერთჩართვის ტარიფები ძალაში ეტაპობრივად შევიდა.

მობილურ ქსელში ურთიერთჩართვის არსებული ტარიფი 2.97 თეთრი (გადასახადების გარეშე) შემდეგი გრაფიკით შემცირდა:

ურთიერთჩართვის მომსახურება (თეთრი, გადასახადების გარეშე)	2018 წლის 1 იანვრიდან	2018 წლის 1 ივლისიდან	2019 წლის 1 იანვრიდან
ზარის წამოწყება	2.97	2.16	1.44
ზარის დასრულება	2.97	1.81	0.75

ფიქსირებულ ქსელში ურთიერთჩართვის არსებული ტარიფი 1.69 თეთრი (გადასახადების გარეშე) შემდეგი გრაფიკით შემცირდა:

ურთიერთჩართვის მომსახურება (თეთრი, გადასახადების გარეშე)	2018 წლის 1 იანვრიდან	2018 წლის 1 ივლისიდან	2019 წლის 1 იანვრიდან
ზარის წამოწყება ადგილობრივ დონეზე	1.69	1.04	0.38
ზარის დასრულება ტრანზიტულ დონეზე	1.69	1.05	0.41
ზარის წამოწყება ადგილობრივ დონეზე	1.69	0.99	0.28
ზარის დასრულება ტრანზიტულ დონეზე	1.69	1.01	0.32

* მონაცემები აღებულია საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის „წლიური ანგარიშგება 2019“-დან.

სატელიტური ტელევიზიიდან მიღებული შემოსავლების (21%-იანი) კლება განპირობებულია მომხმარებლების რაოდენობის შემცირებით, რაც ერთის მხრივ სატელიტური ტელევიზიის ინტერნეტ ტელევიზიით (IPTV), ხოლო მეორეს მხრივ ქვეყნის მასშტაბით ანალოგურ

მიწისზედა მაუწყებლობის ციფრული მიწისზედა ტელემაუწყებლობით ჩანაცვლების შედეგია.

რაც შეეხება დანარჩენ საოპერაციო ხარჯებს, აღსანიშნავია, რომ 2019 წელს იჯარის ხარჯების აღიარება მოხდა ახალი სტანდარტის, IFRS 16 „იჯარა“ შესაბამისად, რამაც ერთის მხრივ გავლენა იქონია სატელიტური ტელევიზიის და საბაზო სადგურების განთავსების საიჯარო ხარჯზე, ხოლო მეორეს მხრივ ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯზე. აღნიშნულ საკითხთან დამატებითი ინფორმაცია შეგიძლიათ იხილოთ 2019 წლის აუდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

2019 წლის ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების გაუფასურების ხარჯი (ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ე.წ. IFRS სტანდარტები) მოთხოვნების შესაბამისად) დაკავშირებულია ფიქსირებული უსადენო სატელეფონო მომსახურების ბიზნეს მიმართულებიდან მიღებული შემოსავლების კლებასთან. გაუფასურების ანალიზთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია კომპანიის 2019 წლის აუდირებულ ანგარიშგებაში.

საბალანსო უწყისი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები	941,604	879,599
ძირითადი საშუალებები	549,661	527,804
არამატერიალური აქტივები და გუდვილი	265,491	277,892
აქტივის გამოყენების უფლება	39,930	-
სხვა გრძელვადიანი აქტივები	11,110	11,621
მიმდინარე აქტივები	75,412	62,283
კაპიტალი და ვალდებულებები	941,604	879,599
კაპიტალი	745,201	620,672
გრძელვადიანი ვალდებულებები	70,063	68,629
მიმდინარე ვალდებულებები	126,340	190,299

იქიდან გამომდინარე, რომ 2016 წელს განხორციელებული ინვესტიციების რაოდენობა აღემატებოდა ფულად შემოდიხებებს საოპერაციო საქმიანობიდან (£ 466 მლნ vs £ 152 მლნ), საჭირო გახდა ფულადი სახსრების მოზიდვა კომპანიის გარეთ. 2016 და 2017 წლებში მაგთიკომმა EBRD-სგან მოიზიდა დაფინანსება, რომლითაც უზრუნველყო კომპანია კავკასუს ონლაინის საოპერაციო აქტივებისა და კომპანია დელტაკომმის შესყიდვა. 2019 წელს მაგთიკომმა სრულად დაფარა აღნიშნული სესხი. სხვა მიმდინარე ვალდებულებების ზრდა კი ძირითადი საშუალებების შეძენასთანაა დაკავშირებული.

კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის შესახებ დეტალური ინფორმაცია შეგიძლიათ იხილოთ მაგთიკომის 2019 წლის აუდირებულ ანგარიშგებაში.

უნდა აღინიშნოს, რომ კავშირგაბმულობის სფეროში ტექნოლოგიების მუდმივი განვითარება მნიშვნელოვანი ინვესტიციების განხორციელებას მოითხოვს. კომპანია მაგთიკომმა ამ მიზნით 2018 და 2019 წლებში ლ94 და ლ120 მილიონიანი ინვესტიციები განახორციელა.

ფულადი სახსრების მოძრაობა	2019 წელი	2018 წელი
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან	268,174	239,506
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი	(114,809)	(119,037)
(ფინანსურ საქმიანობებში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები)/წმინდა ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობებიდან	(154,475)	(99,502)
წმინდა მატება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე	(1,111)	20,968
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	35,455	13,972
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე	(333)	515
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	34,011	35,455

უკუგება აქტივებზე (ROA) '000s	2019	2018
წმინდა მოგება	171,303	116,664
მთლიანი აქტივები	941,604	879,599
ROA	18.2%	13.3%

6. ჯგუფში შემავალი კომპანიების ძირითადი რისკები

ტელეკომუნიკაციის ბაზრის და სპეციფიკიდან გამომდინარე, ჯგუფში შემავალი კომპანიებისათვის რელევანტურია შემდეგი სახის რისკები:

- საკრედიტო რისკი;
- ლიკვიდურობის რისკი;
- სავალუტო რისკი;
- სხვა რისკები.

ზემოთ ჩამოთვლილი რისკების მართვა კომპანიას შეუძლია სხვადასხვა ინსტრუმენტების საშუალებით.

საკრედიტო რისკი წარმოადგენს რისკს, რომ კომპანიის კონტრაგენტებმა ვერ შეძლონ დავალიანების დაფარვა და იგი შეიძლება წარმოიშვას კონტრაგენტების მხრიდან არსებული სავაჭრო მოთხოვნებიდან, ძირითადად აბონენტებისაგან, ურთიერთჩართვის და როუმინგის ოპერატორებისაგან და სხვა საბითუმო მომსახურების მომხმარებლებისაგან.

კლიენტთა საკრედიტო რისკის მონიტორინგის პროცესში, კლიენტები ჯგუფდებიან მათი საკრედიტო მახასიათებლების შესაბამისად, კერძოდ საკრედიტო რისკის მინიმიზაციის მიზნით, ფიზიკური პირებისგან ხდება ავანსების მოთხოვნა, ანუ სერვისის საფასურის წინასწარ მიღება. სხვა სავაჭრო მოთხოვნების შემთხვევაში, გათვალისწინებულია კონტრაგენტების გეოგრაფიული ადგილმდებარეობა, ინდუსტრია, ვადიანობის პროფილი და წარსული ფინანსური გამოცდილება.

ლიკვიდურობის რისკი არის ისეთი რისკი, რომლის დროსაც კომპანიას ექმნება სირთულეები ნაკისრი ფინანსური ვალდებულებების შესრულებაში და რომელთა დასაფარად საჭიროა ფულის ან სხვა ფინანსური აქტივის მიწოდება.

ლიკვიდურობის რისკი იმართება მკაცრი მენეჯმენტის გამოყენებით, რაც გამოიხატება ფულადი სახსრების მოძრაობის ყოველდღიურ რეჟიმში მონიტორინგით, რათა

უზრუნველყოფილი იყოს მოსალოდნელი ფინანსური ვალდებულებების დროული დაფარვა. წარსული გამოცდილება გვაჩვენებს, რომ მაგთიკომის შემთხვევაში მოცემული რისკის ალბათობა არის მინიმალური და მისი შესაძლო ფინანსური გავლენა უმნიშვნელოა.

სავალუტო რისკი - გამომდინარე იქიდან, რომ სატელეკომუნიკაციო ქსელის მშენებლობისა და მოდერნიზაციისთვის საჭირო მოწყობილობების წარმოება საქართველოში არ ხდება, ტელეკომუნიკაციის ოპერატორებს უწევთ აპარატურის, პროგრამული უზრუნველყოფის და შესაბამისი ტექნიკური მხარდაჭერის იმპორტი. შედეგად, კომპანიას ვალდებულებები წარმოეშობა უცხოურ ვალუტაში (ძირითადად ევროსა და ამერიკულ დოლარში) და დგება სავალუტო რისკის წინაშე. რისკის დაზღვევის მიზნით, მენეჯმენტი ბიუჯეტირების პროცესში, მაქსიმალურად ითვალისწინებს ეროვნული ვალუტის გაცვლითი კურსის განვითარების პესიმისტურ სცენარს და პერიოდულად ახდენს თავისუფალი ფულადი სახსრების კონვერტირებას უცხოურ ვალუტაში.

სხვა რისკები - 2020 წლის ყველაზე მნიშვნელოვანი გამოწვევა, რომელმაც პირველი კვარტლის მიწურულიდან, გლობალური ეკონომიკურ ბაზარს მნიშვნელოვანი დარტყმა მიაყენა, გამოწვეული იყო კორონავირუსის გავრცელებით. იქედან გამომდინარე, რომ კომპანია საქმიანობს სატელეკომუნიკაციო სექტორში, COVID 19-ის აფეთქებას არ მოუხდენია მნიშვნელოვანი გავლენა და კომპანია შეუფერხებლად აგრძელებს საქმიანობას. ხელმძღვანელობა არ მოელოდა, რომ აღნიშნული მოვლენა ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არსებით უარყოფით გავლენას იქონიებს.

აღნიშნულ რისკებთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია კომპანიის 2019 წლის აუდირებულ ანგარიშგებაში.

7. კომპანიის აბონენტთა მომსახურებისა და რეალიზაციის პუნქტები

როგორც დასაწყისში აღვნიშნეთ, კომპანია მაგთიკომს ბაზარზე ყველაზე ფართო აბონენტთა მომსახურების ქსელი აქვს:

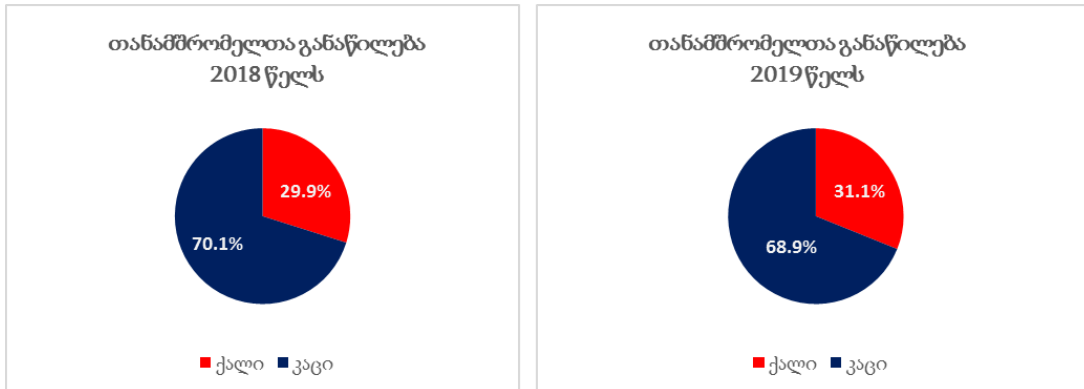
- 53 ოფისი;
- 80 საზოგადოებრივი ცენტრი.

მაგთიკომის აბონენტთა მომსახურებისა და რეალიზაციის ყველა პუნქტი არის თანამედროვე ინფრასტრუქტურითა და უახლესი ტექნიკით აღჭურვილი, სადაც დასაქმებულები არიან საგანგებოდ შერჩეული და გადამზადებული კადრები. ისინი ახდენენ როგორც არსებული, ასევე პოტენციური აბონენტების კვალიფიციურ მომსახურებას. აღნიშნულ პუნქტებში შესაძლებელია კომპანიის ყველა ბიზნესმიმართულებასთან დაკავშირებული ნებისმიერი მომსახურების მიღება.

თბილისის 4 და რეგიონის 36-ვე ოფისში ხორციელდება მაგთიკომის ფართო სადილერო ქსელის მომსახურება.

8. მაგთიკომის და დელტაკომის თანამშრომლები

მაგთიკომი საქართველოში მსხვილ დამსაქმებელთა პირველ ოცეულში შედის. 2019 წლის ბოლოს მაგთიკომსა და დელტაკომში ჯამურად დასაქმებული იყო 2,588 ადამიანი, ხოლო 2018 წელს 2,721. ჯგუფში, სამუშაოების სპეციფიკიდან გამომდინარე უფრო მეტი მამაკაცია დასაქმებული, ვიდრე ქალი. აღსანიშნავია, რომ ქალთა რაოდენობა კომპანიის მენეჯმენტსა და საკვანძო თანამდებობებზე საკმაოდ მაღალია, ხოლო აბონენტებთან ურთიერთობის (წინა ხაზის) ისეთი ქვედანაყოფები, როგორიცაა სეილები, ცხელი ხაზი და ტელემარკეტინგი, ძირითადად ქალებით არის წარმოდგენილი.

ჯგუფში შემუშავებულია ინსტრუქციები და პროცედურები, რომლებიც ემსახურება კომპანიის საქმიანობასთან დაკავშირებული რისკების აღმოფხვრას, შემცირებასა და კონტროლს, რათა თავიდან აცილებულ იქნეს საწარმოო ტრავმები, უბედური შემთხვევები და გარემოზე მავნე ზემოქმედება. აღნიშნული ინსტრუქციების და პროცედურების დაცვა ევალება კომპანიის ყველა თანამშრომელს.

9. დოკუმენტში გამოყენებულ ტერმინთა განმარტებები

- **ISP (Internet service provider)** - კომპანია, რომელიც მომხმარებლებს უზრუნველყოფს ინტერნეტკავშირითა და მასთან დაკავშირებული სხვადასხვა მომსახურებით;
- **IPTV (Internet protocol television)** - სისტემა, რომელშიც ციფრული სატელევიზიო სიგნალის გადაცემა ხდება ინტერნეტპროტოკოლის მეშვეობით და ქსელური ინფრასტრუქტურის გამოყენებით;
- **LTE (Long term evolution)** - მეოთხე თაობის რადიოქსელი (4G), რომელიც უზრუნველყოფს მონაცემთა გადაცემას 100 მეგაბაიტამდე წამში სიჩქარით;
- **VoLTE (Voice over long-term evolution)** - LTE ქსელში მაღალი გარჩევადობის სატელეფონო ხმოვანი ზარი;
- **VOIP (Voice over Internet Protocol)** - ხმოვანი ზარის გადაცემა ინტერნეტ კავშირის საშუალებით;
- **CDMA (Code division multiple access)** - მობილური ქსელებისთვის შემუშავებული სტანდარტი. ცნობილია ფართოსპექტრულის სახელწოდებითაც. ყველა ტიპის ტრაფიკის გადასაცემად იყენებს ერთ ფართო სიხშირულ სპექტრს;
- **ARPU (Average revenue per user)** - ოპერატორის მიერ თითოეული აბონენტისაგან მიღებული საშუალო შემოსავალი;
- **ROA (Return on assets)** - უკუგება აქტივებზე;
- **LRIC** - მომავალზე ორიენტირებული გრძელვადიანი დანახარჯების მოდელი;